PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

P 559 (linije) 1 15723

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIII. št. 208 (12.840)

Trst, petek, 4. septembra 19

OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.132
66001 KOPER
8554 AA

V mednarodnih vodah, 15-18 morskih milj stran od iranske obale

Iranski patruljni čoln je streljal na italijansko kontejnersko ladjo

Ladja Jolly Rubino pluje dalje, saj je škoda večja le pri kabinah mornarjev - Dva lažje ranjena

DUBAJ — Vojna v Zalivu je včeraj prizadela tudi Italijo, iranski patruljni čoln je namreč kmalu po polnoči napadel kontejnersko ladjo Jolly Rubino z nosilnostjo 17 tisoč ton in 22 člani posadke. Do napada, ki je vsega skupaj trajal 20 minut, je prišlo, ko je ladja plula v mednarodnih vodah, 15-18 morskih milj oddaljena od iranske obale. Predstavnik brodarske družbe I. Messina, lastnice ladje, je v Dubaju sicer izjavil, da je škoda na ladji relevantna le tam, kjer so kabine mornarjev. Granate, ki so jih izstrelili iz patruljnega čolna, pa niso poškodovale tovora in motorjev, zaradi tega ladja normalno pluje dalje. Človeških žrtev ni bilo, le kos kovine je brez hujših posledic oplazil mornarja, komandant ladje Guido Manfredino pa si je med napadom izpahnil nogo, zaradi česar se je izkrcal v Dubaju, kjer so mu nudili potrebno zdravniško nego.

Ladja je tako rekoč že veteranka v Perzijskem zalivu, saj pluje v to območje že dve leti, nikoli pa še ni imela nobenih nevšečnosti. Jolly Rubino je odplula iz La Spezie pred tremi tedni, kontejnerje pa je izkrcala v Akabi (Jordanija), Džidi (Saudska Arabija) in v Dubaju, svoj tovor pa bo raztovorila — v tem dejstvu si torej mogoče razlagamo včerajšnji napad — še v Kuvajtu in v severnojemenskem pristanišču Obeida. V Italijo se bo Jolly Rubino vrnila čez približno dva tedna.

Italijansko zunanje ministrstvo je zaradi napada že včeraj vložilo pri vladi v Teheranu ostro protestno noto, iranski veleposlanik v Rimu pa je kategorično zanikal možnost, da so napad izvedli Iranci.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes vladna seja o Zalivu

RIM — Vse kaže, da bo današnja seja ministrskega sveta zelo živahna. Kot je že običaj, odkar obstaja nova vlada, bo tudi današnjo sejo odprl Andreotti s poročilom o zunanji politiki. To pomeni seveda razpravo o stanju v Zalivu, oziroma o včerajšnjem napadu na italijansko kontejnersko ladjo. Ta napad je, kot je bilo moč predvidevati, dal duška zagovornikom posega enot italijanske mornarice v Hormuški ožini. Slednji ne bodo zamudili priložnosti in bodo danes ponovno iznesli to zahtevo. Že včeraj je prišlo o tem do prvih opozoril. »V sedanjem stanju - je rečeno v tiskovnem poročilu tajništva socialistične stranke - je upravičeno pričakovanje sklepa, ki bi zagotovil neposredno sodelovanje Italije pri akciji, sicer teritorialno in operativno točno določeni, ki jo že nekatere prijateljske in zavezniške države opravljajo v Zalivu z namenom, da zajamčijo svobodo plovbe v mednarodnih vodah.« Glasilo PRI La voce repubblicana prav tako poudarja, da »republikanci pričakujejo pobudo italijanske vlade, ki bi zajamčila svobodo plovbe. Koordinator tajništva PRI Biasini pa dodaja, da je napad na italijansko trgovsko ladjo »nov dogodek, ki mora prisiliti naše voditelje k resnemu in doslednemu razmišljanju«; Biasini se torej ogreva za »stvaren odgovor na grožnjo nove vrste.« Liberalci pa zopet polemizirajo z Andreottijem in z vsemi tistimi, ki kažejo zaupanje v OZN. »Ta vlada, piše podtajnik PLI Sterpa, tvega, da se postara v pričakovanju nove odločitve OZN, ki je še ni.« Načelnik poslanske skupine Battistuzzi pa dodaja, da je »napad na italijansko ladjo najboljši odgovor na preveč lahkomiselno ironiziranje in na pomisleke k predlogu liberalcev za operativno odločitev«. Po mnenju predstavnika PLI je vprašanje, ki se sedaj postavlja, zaščita italijanskega ozemlja, kajti take so ladje z italijansko zastavo. »Treba je torej odločati o naši obrambni prisotnosti.«

Po drugi strani pa je eden izmed glasnikov palače Chigi dejal, da bi bilo res nenavadno, ko bi Italija poslala svoje minolovce v Zaliv

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Pred vrati obdobje zategovanja?

SANDOR TENCE

RIM — *Vlada bo pred koncem meseca predložila parlamentu finančni zakon in državni proračun, ki sta temeljna dokumenta vsega državnega knjigovodstva in državnih financ. Po prvih dokaj protislovnih in precej nejasnih signalih, ki prihajajo iz palače Chigi ter iz posameznih ministrstev, kaže, da namerava vlada močno revidirati državne izdatke in predvsem omejiti ogromne izgube javnih blagajn, ki jih je v teh razmerah celo zelo težko kvantificirati. Državljane sicer zelo močno zanimajo ti skrajno zapleteni računi, pri katerih se večkrat znajdejo samo ožji strokovnjaki, zanima pa jih seveda, koliko bo finančni zakon vplival na življenjske stroške in na njihove družinske proračune, zlasti po kolikor toliko presenetljivih avgustovskih vladnih ukrepih.*

Ministrski predsednik Goria in zakladni minister Amato vztrajno zanikata, da smo pred novim obdobjem »zategovanja pasu« in pravita, da je šlo pravzaprav le za preventivne ukrepe, ki imajo namen nekoliko omejiti potrošnjo v pričakovanju običajne decembrske »potrošniške mrzlice«. Vsi pa se radovedno sprašujejo, kako in v katerih proračunskih postavkah bo vlada krčila državne izdatke ter pričela sanirati oslabele javne blagajne. Ali z novo gospodarsko politiko, ki bo posvečala prvenstveno pozornost produktivnim investicijam ali pa s starimi, že večkrat preizkušenimi metodami, ki bodo konec koncev udarile le po žepu povprečnega potrošnika?

V državnih blagajnah vlada že dolgo let zelo velika zmeda. Država trosi vsako leto ogromna sredstva (teh je dejansko skoraj nemogoče kvantificirati) za vzdrževanje tako imenovanega javnega aparata (šole, bolnišnice, krajevne uprave, skrbstvo, storitve itd.), pri čemer posluje z neverjetno izgubo. V marsičem predstavlja to neke vrste premišljeno in nujno tveganje, na katerem sloni tako imenovana »socialna država«, ki jamči določene družbene usluge tudi za manj premožne sloje. Stvari pa se nekoliko zapletejo, ko na lastni koži vidiš in preizkusiš, kako država slabo upravlja oziroma zapravlja javni denar, ki je konec koncev (vsaj v teoriji) tudi naš denar. Za to ni potrebno biti gospodarstvenik ali strokovnjak, zadostuje imeti opravka s katerokoli javno strukturo, da se sam prepričaš, da na področju učinkovitosti določenih storitev krepko zaostajamo za marsikatero državo, ki sicer ni na seznamu industrijskih velesil. Če tej neučinkovitosti dodamo še kronični klientelizem, ki je spremljal in še danes spremlja državne posege posebno na Jugu, pa jasno razumemo, kdo je pravzaprav kriv za katastrofo državnih blagajn.

Udarci po žepu potrošnika so v teh razmerah ne samo neumestni, ampak tudi škodljivi in nekoristni, če ne pride prej do korenite reforme javnih financ ter z njimi tesno povezanega davčnega sistema. Nekateri ekonomisti ne odkrivajo Amerike, ko že dolgo let trmasto ponavljajo, da bi država krila vse svoje izgube, le da bi v skladu z ustavnimi načeli prisilila vse naj redno plačujejo davke. To pa se kljub nekaterim pogumnim potezam bivšega finančnega ministra Visentinija še zdaleč ne dogaja.

Gospodarski trend zadnjih dni ponazarja nekatere pozitivne in istočasno tudi nekatere negativne signale. Lokomotiva državne ekonomije v glavnem vozi precej dobro predvsem na področju izvoza, inflacija, ki je v zadnjih letih neprestano padala, pa žal sedaj kaže nekatere zaskrbljujoče znake preporoda. Zaskrbljenost vlade, ki se boji, da bi se Italija v tem delikatnem trenutku prenaglila in da bi si torej privoščila več od tega, kar lahko premore in proizvede, se zdi torej upravičena. Vsi se zato strinjamo, da je treba čimprej ozdraviti bolne državne blagajne, zdravilo za to pa niso nediskriminirane podražitve in novi davčni udarci, ki bi kot vedno, samo prizadeli ljudi, ki živijo od svojega dela ter manj premožne sloje, v prvi vrsti pa upokojence.

Ob sklepu, da si bodo parlamentarci sami ogledali opustošene kraje

V parlamentu kritike ministru Gaspariju zaradi razvoja dogodkov v Valtellini

Minister Remo Gaspari

VALTELLINA — Minister za civilno zaščito Remo Gaspari včeraj ni prepričal senatorjev in poslancev. Njegovo sicer dolgo in podrobno poročilo je bilo deležno številnih kritik, in to ne samo opozicije. Člani pristojnih komisij obeh vej parlamenta so tudi sklenili, da se bodo verjetno prihodnji teden podali v Valtellino, da se na kraju samem seznanijo s stvarnostjo.

Gaspari je začel svoje poročilo s trditvijo, da poteka vse po predvidevanjih strokovnjakov, da ni več velikih tveganj in da so v Valtellini dosegli dobro stopnjo varnosti. Minister je tudi takoj ob začetku dejal, da so politiki pač podvrženi kritikam, da pa je nedopustno, da so tolikšne kritike letele na sposobne znanstvenike, »katerih delo bo preučeval ves svet, saj je v čast italijanski kulturi«. Gaspari je bil polemičen z bivšim šefom kabineta civilne zaščite in najtesnejšim sodelavcem bivšega ministra Zamberlettija Elvenom Pastorellijem, z nekaterimi drugimi strokovnjaki, ki jih je sam odslovil in, med vrsticami, tudi s policijskimi oblastmi, češ da niso z zadostno pozornostjo izvajale določil o evakuaciji Valtelline pred velikim usadom, zaradi česar je verjetno nekaj ljudi izgubilo življenje.

Gaspari je izhajal iz trditve, da je šlo za izredne dogodke, ob katerih si je moral minister za civilno zaščito prevzeti odgovornosti, kakršnih si ni prevzel še noben minister. Dejal je, da je potrdil vse Zamberlettijeve izbire in da je vsaka odločitev padla šele potem, ko so se o tem izrekli znanstveniki. Kritičen je bil do Pastorellija, kateremu je očital, da mu je zamolčal nekatere podatke in dejal, da je sedaj, po zadnjih ukrepih, stanje pod nadzorstvom.

Pred začetkom razprave je poročal še minister za javna dela De Rose, ki je dejal, da je njegovo ministrstvo doslej potrosilo 18 milijard lir za razna dela v Valtellini. V razpravi so komunist Berlinguer, demoproletarec Pollice in predstavnik zelenih Boato zahtevali odstop Gasparija, socialist Cutrera in republikanec Covi pa sta kritično ocenila delo ministra za civilno zaščito. Cutrera je tako dejal, da je zgledalo, da dogodki vodijo ministrstvo, namesto, da bi minister usmerjal dogodke. Mnogo ostrejši je bil seveda komunist Berlinguer, ki je ministru pripisal eno samo zaslugo in sicer, da je pri umetnem prelivu poslušal strokovnjake. Poudaril je, da ministrstvo za civilno zaščito ni kos sedanjemu stanju.

Gaspari in De Rose sta nato poročala tudi v poslanski zbornici, kjer bi morala komisija - tako je bilo vsaj napovedano - zaslišati tudi bivšega ministra Zamberlettija. Do tega pa ni prišlo in predsednik komisije Botta je poudaril, da pravilnik poslanske zbornice predvideva samo avdicije članov vlade. Očitno je nekdo posegel in preprečil Zamberlettiju, da bi parlamentarni komisiji podal svojo verzijo dogodkov.

NDR pri ženskah, ZDA pri moških

RIM — *Na svetovnem atletskem prvenstvu je bil včeraj dan Nemške demokratične republike in ZDA. Ekipa »druge« Nemčije je potrdila premoč v ženski konkurenci, včeraj pa je presenetljivo osvojila tudi zlato odličje v moškem teku na 400 metrov, kjer je slavil Thomas Schoenlebe. 22-letni atlet iz Potsdama je postavil nov evropski rekord na tej razdalji, ki je bila dolgo let monopol ameriških tekačev. Slednji so v skladu s tradicijo slavili v tekih na 200 m in na 110 m z ovirami.*

Silke Gladisch iz NDR je ponovila zmago, ki jo je že slavila na 100 m ter dvojno razdaljo pretekla v času, ki je samo za tri stotinke slabši od svetovnega rekorda. V teku na 400 metrov pa je zmagala njena rojakinja Sabine Busch. Rimskemu prvenstvu sledi tudi veliko število ljubiteljev atletike iz Zvezne republike Nemčije, ki hrupno navija tudi za predstavnike NDR ter, ko na stadionu odmeva uradna himna socialistične Nemčije, zmagoslavno vihti zastavi obeh držav. Tudi šport (v tem primeru atletika) predstavlja torej priložnost na poti zbliževanja obeh Nemčij.

Svetovno atletsko prvenstvo je v večernih urah tako rekoč osrečil osvežilni dež. Upati je, da bo silovita ploha, ki se je vsula nad Rimom, nekoliko osvežila zrak, tudi zato, ker je huda vročina posebno včeraj in v sredo negativno vplivala na potek te vrhunske manifestacije. Vsi imamo namreč še vedno pred sabo dramatični konec ženske hoje na 10 km, ki se je za mnoge tekmovalke končal v bolnišnici, na srečo brez hujših posledic. Svetovno atletsko prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo. (st)

Za Rusta javni tožilec zahteval 8 let taborišča

MOSKVA — Javni tožilec Vladimir Andrejev je včeraj zahteval za 19-letnega zahodnonemškega državljana Mathiasa Rusta osem let delovnega taborišča pod strogim režimom, ker je s svojim pristankom na Rdečem trgu kršil mednarodne norme o letalskih poletih. Ostale obtožbe: nezakonit prehod sovjetske meje (dve leti zapora) in zlonamerno huliganstvo (štiri leta) v bistvu izničuje osemletna zaporna kazen.

V včerajšnji razpravi so se s pričami potrudili, da bi dokazali, kako je Rustov polet ogrožal varnost nad moskovskim zračnim prostorom, saj je bil mali cessna od šest do osem minut v vzletni in pristajalni elipsi moskovskega letališča Šeremetovo. Tega prepovedanega območja pa Rust ni imel zaznamovanega na svojih letalskih zemljevidih. Priče so tudi izjavile, da je cessna letel le kake tri metre nad Rdečim trgom, dva prometnika pa sta pravočasno zaustavila promet in tako preprečila morebitno nesrečo ob pristanku.

Glede Rustovih izjav, da je v Moskvo poletel kot glasnik miru, je javni tožilec skušal izpodbiti to tezo. Dve ženski, ki sta z Zahodnim Nemcem izmenjali nekaj besed po njegovem pristanku, pa sta potrdili, da jima je Rust povedal, da je pristal na Rdečem trgu, ker hoče s tem prispevati za mir v svetu.

Po vsem sodeč bo sovjetsko vrhovno sodišče že danes izreklo obsodbo, ki bo glede na včerajšnje zahteve javnega tožilca precej stroga. V ZRN so precej zaskrbljeni in navajajo, da je že sam proces zadostna kazen za Rustov provokativni polet. Vsi upajo, da bo v delovnem taborišču prebil le krajše obdobje in da ga bodo po tej izkušnji izgnali iz države.

• Iranski patruljni

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Pred dvema letoma je bila Jolly Indaco, ena izmed ladij iste brodarske družbe, tarča podobnega napada, škoda je bila takrat izdatnejša, ranjen pa ni bil nihče.

Italijanska ladja je bila od sobote že devetnajsta žrtev iraško-iranskega obračunavanja, zvečer pa so v Bagdadu sporočili napad na japonski supertanker Nisshin Maru, ki je prevažal iransko nafto. Iraški lovci so tudi včeraj bombardirali iranske naftne naprave na otoku Karg. Iz Bagdada so tudi sporočili, da so v iraškem zračnem prostoru sestrelili iranski lovec F-5, ki je nameraval bombardirati iraška civilna naselja.

Spričo naraščajoče nevarnosti v območju so japonske brodarske družbe včeraj sklenile, da bodo za nekaj dni zaustavile plovbo svojih supertankerjev v Zaliv. Iz istega razloga so pri londonskem združenju zavarovalnic Lloyd's sklenili visoko povišanje premij za vse tiste ladje, ki bodo plule v Zaliv.

Kljub vsemu pa »amerikanizirani« kuvajtski tankerji, pod zaščito ameriškega ladjevja, še vedno plujejo dalje. Iz kuvajtskega pristanišča Al Ahmadi je včeraj namreč proti Hormuškim vratom odplul že sedmi konvoj ladij.

• Vladna seja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

»prav sedaj, ko so ZDA osvojile stališče, ki je podobno našemu z zahtevo varnostnemu svetu OZN naj sprejme drugo resolucijo, ki bi predvidevala tudi sankcije državam, ki bi ne upoštevale zahteve po prekinitvi spopadov med Iranom in Irakom«. Isti glasnik je potrdil, da se stališča predsednika vlade v zvezi z dosedanjimi sklepi ministrskega sveta niso spremenila.

V zvezi s tem uživata Goria in Andreotti polno podporo komunistične partije, ki je še danes v uvodniku, ki ga objavlja Unità, potrdila nasprotovanje italijanskih komunistov kakršnikoli vojaški prisotnosti v Zalivu. Komunisti se še zlasti čudijo socialistični stranki in ne razumejo njenega stališča, še zlasti zato, ker »PSI ne utemeljuje razlogov, zaradi katerih je spremenila stališče v primerjavi z dosedanjim odgovornejšim zadržanjem.«

G. R.

Sodišče v Veliki Kladuši ima s primerom Agrokomerc polne roke dela

Abdić nedotakljiv dokler ga ne odpokličejo s funkcije delegata v jugoslovanski skupščini

SARAJEVO — Predsedstvo socialistične zveze Bosne in Hercegovine je včeraj na predlog delegatov CK ZK te republike dalo pobudo, za odpoklic predsednika poslovodnega odbora sozd Agrokomerc Fikreta Abdića s funkcije delegata v zveznem zboru jugoslovanske skupščine. Seveda pa se ta postopek zaradi zapletenosti in premalo izkušenj (doslej v zgovodini jugoslovanske skupščine še ni bilo takega primera) lahko zavleče tudi dva meseca, direktorja pa ves ta čas ščiti imuniteta.

Poseben ustavni člen določa to delegatsko nedotakljivost, pozna pa izjeme. Med te sodi tudi kaznivo dejanje, za katero je predvideno več kot pet let zapora in v tem primeru lahko delegata zaprejo brez blagoslova skupščinskega zbora.

Sicer pa so doslej vložili že 17 kazenskih prijav in 30 prijav gospodarskih prekrškov, nekaj ljudi pa so tudi priprli. Javni tožilec Bosne in Hercegovine pravi, da ni niti ene prijave, kazenske ali gospodarske, ki ju tožilstvo v Veliki Kladuši ali Bihaču ne bi takoj rešili, saj »smo zadevi Agrokomerc dali popolno prednost«. Republiški tožilec je še povedal, da niso zavrgli niti ene prijave ali jo ustavili med postopkom.

Razmišljajoče Jugoslovane pa moti eno: kljub jasni opredelitvi tako najvišjega bosansko-hercegovskega kot zveznega partijskega vodstva »da morajo odgovarjati vsi, ki so neposredno ali posredno vpleteni v to afero«, je roka pravice za zdaj segla le po Agrokomercevem predsedniku, članih njegovega poslovodnega odbora, direktorjih delovnih organizacij ali tozdov ter drugih vodilnih delavcih Agrokomerca. O imenih izven sozdovskih plotov pa je še vse tiho. Vendar prihaja zdaj ob tem do nasprotujočih si izjav. Bosansko-hercegovsko vodstvo vse bolj razglaša, da je Abdić deloval sam oziroma s svojimi najožjimi sodelavci. Sam Abdić in mnogi drugi pa trdijo ravno nasprotno: za njihovo početje so vedeli številni vplivnejši v Veliki Kladuši, Sarajevu, Beogradu in še kje.

Goljufivi kladuški direktor je že pred dnevi dejal, da sta njega (Agrokomerc) med drugim podpirala tudi Hakija (član sveta federacije) in Hamdija Pozderac (podpredsednik predsedstva SFRJ), »vendar je šlo le za podporo, ne pa privilegije«. Že julija 1984 je o razmerah v Agrokomercu govoril izvršni svet BiH, ki je ugotovil, da je ta sozd obratna sredstva prelival v naložbe in je zaradi megalomanstva zmanjkalo denarja tako za proizvodnjo kot dokončanje investicij, ki so se vrstile, čeprav prejšnje še niso bile končane. Da bi stvar le nekako rešili so banke nekatera kratkoročna posojila spremenile v dolgoročna, močna finančna injekcija pa je prišla tudi od dela tujih posojil in iz republiškega ter zveznega sklada za manj razvite. Težko je potemtakem govoriti, da Agrokomerceve nečedne razvojne poti niso bile znane vse do pred nekaj tednov.

Iz Sarajeva je včeraj Tanjug sporočil, da nekatere slovenske delovne organizacije zavračajo menice svojih partnerjev iz Bosne in Hercegovine in ostro ocenil, da je to le še oteževanje sicer hudega položaja. Predstavnica enega od »inkriminiranih« podjetij - ljubljanskega Emonamerkurja - pa je stvar takoj pojasnila z dokumenti, datumi, številkami. Ni šlo za zavrnitev »nevarnih« menic iz BiH, ampak se partner spet ni držal poslovnih običajev in dogovorjenega: krepko je zamujal s plačilom, ob tem pa je namesto z virmanom nameraval vročiti menico. Očitno Agrokomerceva šola vseh le še ni streznila.

Precej časa so včeraj Agrokomercu posvetili tudi na dveh sestankih v Ljubljani. Slovenski izvršni svet je menil, da je to afero treba izkoristiti za razčiščevanje odgovornosti posameznikov in za odpravljanje pomanjkljivosti v bančno-monetarnem sistemu. Izvršni svet se je zavzel za posebne aktivnosti, saj se zaveda, da lahko izjemni obseg neporavnanih meničnih obveznosti ogrozi normalni proces družbene reprodukcije v Sloveniji. Vsi pa se zavedajo, da bo pokrivanje Agrokomercevih menic zagotovo vplivalo na težave pri nekaterih upnikih in na nadaljnjo rast inflacije.

Vodstvo slovenske mladine pa afero v Veliki Kladuši ocenjuje kot vrh ledene gore in opozarja, po mnenju članov predsedstva na podobne, sicer v manjšem obsegu, a vendarle nevarne poslovne in investicijske odločitve. Pri tem še vedno vztraja, da med tako vprašljive naložbe sodita tudi nova jeseniška jeklarna in tovarna aluminija v Kidričevem, na kar so mladinci že večkrat opozarjali, pa jih kot so včeraj menili, noče nihče poslušati.

B. L.

Generalni tajnik OZN De Cuellar prihodnji teden v Iranu in Iraku

NEW YORK - Stalne članice varnostnega sveta (ZDA, ZSSR, LR Kitajska, Francija in Velika Britanija) so sinoči podprle zamisel, da bo generalni sekretar svetovne organizacije Perez De Cuellar v začetku prihodnjega tedna odpotoval na obisk v Teheran in Bagdad, kjer bo poskušal ugotoviti kakšne so možnosti za prekinitev iransko-iraške vojne.

Iranski zunanji minister Ali Akbar Velajati je v pismu, ki ga je generalni sekretar OZN sprejel v torek predlagal, da bi De Cuellar obiskal Teheran med 10. in 13. septembrom. Kot izjavljajo diplomati, ki so akreditirani pri OZN, se Velajati tudi v zadnjem pismu ni jasno izrekel o tem ali Iran sprejema resolucijo varnostnega sveta z 20. julija, ki zahteva takojšnjo prekinitev spopadov, ali ne. ZDA so Iranu v začetku tega tedna dale ultimat, da do konca tega tedna zavzame jasno stališče do omenjene resolucije, sicer bodo začele z diplomatsko akcijo za uvedbo sankcij proti Iranu.

Namestnik iranskega zunanjega ministra Jawad Larižani je med nedavnim obiskom na sedežu OZN zagotovil generalnemu sekretarju OZN, da bo Iran do konca tega tedna sporočil dokončni odgovor, vendar pa je včeraj iranska tiskovna agencija sporočila, da bo iransko stališče obrazložil iranski predsednik Ali Hamenei v govoru, ki ga bo imel pred generalno skupščino OZN, ki se začne prihodnji teden.

Kot izjavljajo uradni predstavniki OZN bo generalni sekretar obiskal Bagdad in Teheran samo pod pogojem, če bosta obe državi med njegovim obiskom razglasili popolno premirje in če bo iranska vlada vnaprej izrazila soglasje, da je pripravljena razpravljati o uveljavljanju zadnje resolucije varnostnega sveta.

Mirovni načrt, ki ga je varnostni svet sprejel 20. julija zahteva, da obe državi takoj prekineta vse spopade in umakneta svoji vojski na mednarodno priznane meje, generalni sekretar OZN pa je pooblaščen, da začne pogovore o sklenitvi mirovnega sporazuma med obema državama in ustanovi mednarodno komisijo, ki bo poskušala ugotoviti krivca za to vojno, ki jo je pred 7 leti začel Irak.

Na sedežu svetovne organizacije se nadaljujejo neformalna posvetovanja med članicami varnostnega sveta o napovedani mirovni misiji Pereza De Cuellarja v Bagdadu in Teheranu, saj mora njegovo misijo podpreti vseh 15 članov tega organa. Kot je slišati na sedežu OZN, sovjetski in kitajski predstavniki sodijo, da še niso izkoriščene vse možnosti za diplomatsko posredovanje zato v tem trenutku nasprotujejo uvedbi sankcij proti Iranu, Francija je sicer načelno naklonjena uvedbi sankcij, vendar je zato, da dobi Teheran na voljo še nekaj časa, ZDA in Velika Britanija pa se zavzemata, da varnostni svet uvede sankcije proti Iranu, če vlada v Teheranu ne bo do konca tega tedna pritrdilno odgovorila na zadnjo resolucijo varnostnega sveta.

ZDA so včeraj še enkrat zahtevale od Iraka naj takoj prekine vse napade na trgovske ladje v Zalivu, iraški veleposlanik v OZN, pa je v pogovoru za TV mrežo CBS odgovoril, »da od države, ki vodi vsiljeno vojno ni mogoče zahtevati, da se odreče svojemu najbolj učinkovitemu orožju«. Ameriški vojaški strokovnjaki ocenjujejo, da se bo v naslednjih dneh začela tudi druga faza tako imenovane »minske vojne«. Po ameriških obveščevalnih podatkih bi se namreč Iran pripravljal, da v Hormuški preliv položi nove mine.

UROŠ LIPUŠČEK

Koncert Madonne tudi po TV

TURIN — Turinski občinski stadion bo danes gostil koncert leta. Nastopila bo namreč ameriška rock pevka Madonna. Zanimanje za gostovanje Madonne je v Italiji izjemno, saj sta že razprodana oba njena koncerta (v Turinu in v Firencah). Organizatorji obljubljajo izreden glasbeni dogodek, neposredno pa ga bo predvajala tudi italijanska televizija in ga bo posredovala mnogim tujim televizijskim družbam. Koncert bodo na TV predvajali na prvem kanalu ob 21.10.

Nepojmljiv zločin v jugoslovanski armadi

PARAČIN — Včeraj zjutraj ob 3.05 je vojak Azid Keljmendi storil zločin, kakršnega ne pomnijo. V paračinski vojašnici je z avtomatsko puško ubil štiri speče vojake: Srdjana Simića iz Beograda, Hazima Džanovića iz vasi Kočice v občini Vitez, Safeta Dudakovića iz vasi Orahovo v občini Bosanka Gradiška in Gorana Begića iz Zagreba.

Zločinec Keljmandi je med streljanjem ranil tudi pet vojakov, ki pa so zunaj življenjske nevarnosti. Ranjeni so bili: Ante Jazić, Petar Djekić, Andrej Prešerne, Hušo Kovačević in Nedžid Mehmodović. Poškodovan je tudi vojak Nazif Hadžović.

Kot je rečeno v sporočilu zveznega sekretariata za ljudsko obrambo, je Keljmandi storil ta strašen zločin brez kakršnegakoli povoda, in sicer v času, ko je opravljal dolžnost pomočnika dežurnega enote. Po zločinu si je vojak Keljmendi sodil sam.

Morilec Azid Keljmendi je bil rojen 15. januarja 1967 v vasi Koračica, v občini Lipljan, bil je študent pravne fakultete v Prištini in stalno prijavljen v vasi Dušanovo v Prizrenski občini. V JLA je bil od septembra lani in je bil torej pred iztekom služenja vojaškega roka.

Pristojni organi vodijo preiskavo, o njenih rezultatih pa bodo seznanili javnost.

V Jugoslaviji ni kolere

BEOGRAD — V Jugoslaviji za zdaj še niso zabeležili nobenega primera kolere, je sporočil načelnik epidemiološke službe beograjskega zavoda za zaščito zdravja Veljko Djerković. Romunija in Turčija sta preko svetovne zdravstvene organizacije demantirali, da se je ta bolezen pojavila v teh dveh državah, vendar da bodo v Jugoslaviji ne glede na to uvedli strožje ukrepe zdravstvenega in sanitarnega nadzora. Djerković poudarja, da kolera endemsko vztraja v okoli 50 nerazvitih državah, zato v Jugoslaviji kontinuirano in po sklepu zvezne sanitarne inšpekcije vršijo nadzor nad vsemi osebami, ki so bivale v teh državah.

Imela bo na razpolago dva meseca

Poizvedovalna komisija o Scalfarovih izjavah

RIM — O izjavah bivšega notranjega ministra Scalfara, da so pri tajnoobveščevalnih službah v preteklosti poskušali nekateri dobiti informacije o politikih, da bi z njimi uspešneje vodili politični boj in volilno kampanjo, bo razpravljal parlament. To so včeraj sklenili na seji komisije za ustavna vprašanja in notranje zadeve poslanske zbornice. Sprožili bodo poizvedovalno preiskavo, ki naj bi v roku dveh mesecev zbrala vse potrebne podatke za spremembo obstoječih norm, ki urejujejo delo in pristojnosti obeh italijanskih tajnoobveščevalnih služb.

Poročanje notranjega ministra Fanfanija in podtajnika pri predsedstvu vlade Rubbija pa se ni bistveno razlikovalo od poročanja pred pristojno senatno komisijo 28. avgusta. Le Fanfani je tokrat navedel, da se je vlada lani pozanimala za vprašanje arhivov tajnoobveščevalnih služb, da pa ni tega vprašanja rešila. Tako Fanfani kot Rubbi pa nista odkrila nobenih sledov, ki bi opravičevali Scalfarove izjave. Vsekakor pa sta navedla, da je ta vprašanja treba čimprej urediti.

Zaradi suspenzije župana Papija

Kritike KD in KPI livornskemu prefektu

RIM — Sklep livornskega prefekta Nicola Bose, ki je za en mesec suspendiral demokristjanskega župana Porta Azzurra Papija, še vedno povzroča polemike. Glasilo KD Il Popolo v današnji številki izraža podporo vladi za njeno odločno zadržanje med pogajanji in obsoja vse, ki so bili pripravljeni na popuščanje, vključno demokrščanskega župana Porta Azzurra.

V isti sapi pa demokrščansko glasilo kritizira sklep livornskega prefekta. Župan Papi je nedvomno podlegel trenutni emotivnosti svojih občanov in svojcev talcev. To pa po mnenju glasila Il Popolo ne opravičuje sklepa o enomesečni suspenziji. Livornski prefekt se je poslužil tako izredne norme, ki skoraj nima primera v povojni italijanski zgodovini, s tem pa si je prefekt v bistvu prevzel vlogo razsodnika pri političnih izbirah krajevnih upraviteljev.

Komunistični poslanci pa sprašujejo notranjega ministra Fanfanija, kdaj bo preklical sklep livornskega prefekta, da se ne bi v bodoče ponovili podobni primeri. Komunistični poslanci med drugim ugotavljajo, da so sklep sprejeli šele po srečnem koncu zapleta, ko je v bistvu odpadel razlog nuje, ki pooblašča prefekte, da lahko suspendirajo župane, in ne prej.

Z novim šolskim letom

Prenova slovenskega srednjega šolstva

KOPER — Srednje šole v Sloveniji začenjajo vzgojo in izobraževanje po novem! Pa ne povsem spremenjeno, kajti šolski programi so le prenovljeni, tako da bi se dosedanje pomanjkljivosti in napake pri srednjem usmerjenem izobraževanju ne ponavljale več!

Dogajanje v srednješolskih vrstah spremljajo te dni ob začetku pedagoškega leta oznake, kot sta, denimo, reforma reforme ali popravni izpit srednjega šolstva. Kakorkoli že, omenjeno poimenovanje zajema bistvo dogajanja!

1981. leta smo v Sloveniji začeli s preobrazbo srednjega šolstva (in kasneje tudi višjega oziroma visokega). To reformo so že takoj spremljale polemične razprave z očitki, da gre za nepreverjeno in nasilno spreminjanje, ki z naglico in nepripravljenostjo spreminja celotno generacijo učencev v poskusne zajce. Preobrazbo ali preprosteje reformo so, taka je bila tudi začetna obljuba, spremljale raziskave in preverjanja. Prvih večjih popravkov sta bila lani deležna prva dva srednješolska programa: družboslovno jezikovni in naravoslovno matematični. Zdaj je prenova ali reforma reforme zajela vse.

Pogovor z **IVANOM BEZKOM**, pristojnim pedagoškim svetovalcem republiškega Zavoda za šolstvo, enota Koper:

Kateri so glavni vzroki za spreminjanje programov v srednjem usmerjenem izobraževanju?

Javna kritika in spremljajoče raziskave so opozarjali na vrsto problemov, na katere je bilo potrebno odgovoriti in tako nastale spremembe tudi vnesti v vzgojo in izobraževanje. Precej kritike je veljalo ločeni pripravi skupne vzgojno izobraževalne osnove in strokovnih predmetov kot nadgradnje; mladi so opozarjali, da ni smiselno vsem učencem postavljati enake izobrazbene zahteve, saj so različni po svojih sposobnostih. Enaka splošna izobrazba je lahko za ene prezahtevna, drugim pa ne daje vseh možnosti, da bi razvili svoje sposobnosti.

Sledile so tudi kritike na račun preobširnih in prenatrpanih programov ob razpoložljivem številu ur in še bi lahko našteval.

Kakšne so novosti? Ali so spremembe odgovor na najglasnejše kritike starih programov?

Prenova poteka v skladu z izhodišči, ki jih je sprejel strokovni svet Slovenije za vzgojo in izobraževanja. Bistvena novost je diferenciacija učnih načrtov za slovenski, za tuji jezik in matematiko, dopušča pa take načrte tudi za fiziko, kemijo, biologijo, to pač glede na pomen, ki ga znanje teh predmetov ima za posamezno stroko. Torej, za te predmete sta pripravljena dva učna načrta, različna za tri in posebej za štiri letne smeri izobraževanja. V praksi to pomeni, da se učenci sami odločajo za nižjo ali višjo raven in na osnovi tega se tudi oblikujejo oddelki.

Ali je zaradi takega nivojskega razlikovanja pričakovati težave pri organizaciji pouka ali oblikovanju posameznih razredov?

Nekaj prav gotovo! Lepo je šolam, ki imajo večje število učencev in lahko oblikujejo čiste razrede glede na izobraževalne namere otrok. Več zadreg bo morda na manjših šolah, kjer je vpis manjši in bodo morda potrebni kombinirani oddelki, kar pomeni prav gotovo večje strokovne zahteve učiteljev.

Po novem naj bi šole same razpolagale s petimi odstotki celotnega števila šolskih ur. Kako jih bodo porabile naše šole?

Šole lahko po svoji presoji razpolagajo s temi šolskimi urami tako, da jih namenjajo posebnostim svojega območja, lahko svoje otroke. Tudi tu bo potrebna pozorna spremljava programov, kajti analize kažejo, da povsod niso dosledno upoštevali dogovora o petih odstotkih ur.

Je reforma reforme, tov. Bezek, odpravila prenatrpane programe, ponavljanje snovi v njih?

Dosežene so precejšnje izboljšave. Upoštevane so tudi zahteve uporabnikov po denimo večji praktični usposobljenosti učencev za delo. Bo pa verjetno potrebno še marsikaj storiti.

Vrača se tudi zaključni izpit, ki je menda še brez imena, njegova vsebina oziroma oblika pa sta že določeni!

Res je, ponovno je predviden tudi zaključni izpit, ki naj bi obsegal splošni in posebni del, v triletnih in štiriletnih smereh.

Kako so v srednjih šolah pripravljeni na prenovo?

Za ravnatelje srednjih šol na našem območju smo pripravili tridnevni seminar, kjer so se seznanili z novostmi. Načrtujemo tudi usposabljanje za učitelje posameznih predmetnih področij.

Je prenova usklajena z materialnimi, kadrovskimi in denarnimi pogoji pri nas?

Znova je tu zadrega oziroma vprašanje denarja in zato tudi morda ne bo vse tako izpeljano, kot bi moralo biti!

V obalnem narodnostno mešanem prostoru potekata srednješolska vzgoja in izobraževanje po prilagojenih programih zaradi jezika družbenega okolja: to je italijanščine v šolah s slovenskim učnim jezikom in obratno. Kako je prenova zajela te programe: pripravljeni so bili že pred poletjem, ko so jih sprejemale posebne izobraževalne skupnosti, sodelovala pa tudi obalna samoupravna interesna skupnost za kulturo in prosveto pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti. Tako je zdaj urejeno razmerje med urami materinščine in jezika družbenega okolja, usklajeno seveda s posebnostmi posamezne šole. Na novosti so pripravljeni, tako da lahko nemoteno starta novo šolsko leto.

MIRJAM MUŽENIČ

Na predlog odbornika za proračun

30 milijard lir Dežele štirim pokrajinam

Tržaška pokrajina prejela devet milijard lir

TRST — Deželni odbor Furlanije-Julijske krajine je na predlog pristojnega odbornika za proračun in načrtovanje Nema Gonana odobril sklep, s katerim je dokončno porazdelil finančna sredstva, ki jih predvideva deželni zakon štev. 36 iz leta 1986 o finansiranju projektov štirih pokrajin Furlanije-Julijske krajine.

Potem ko je bilo meseca junija tržaški pokrajini dodeljenih devet od skupno trideset milijard lir, predvidenih po večletnem načrtu 1987—89 za uresničitev načrta o preureditvi komprenzorija bivše psihiatrične bolnišnice pri Sv. Ivanu, je deželni odbor FJK tokrat vzel v poštev potrebe ostalih treh pokrajin; le-te namreč sedaj dopolnjujejo predložene prošnje s potrebno dokumentacijo.

Deželni odbor FJK je tako videmski pokrajini dodelil deset milijard in pol lir, pordenonski šest milijard lir in goriški pokrajini štiri milijarde in pol lir.

Na tak način deželna uprava skrbi za uresničevanje načrtov štirih pokrajin, ki zadevajo razne posege za valorizacijo naturalističnega in ambientalnega zaklada ter za valorizacijo struktur zgodovinskega in kulturnega interesa; deželni finančni posegi so nadalje namenjeni zaščiti in ravnovesju gospodarske in teritorilne ureditve področij, na katerih se uresničujejo velike infrastrukturalne investicije deželnega interesa.

S Slavnika se vidi do Benetk

KOPER — Tumova koča na 1028 metrov visokem Slavniku je zaradi svoje izjemne lege nad Tržaškim zalivom, kjer se stikajo slovenska planinska pot od Pohorja do morja, transverzala kurirjev in vezistov NOV in istrska planinska pot, priljubljeno shajališče slovenskih, zamejskih in istrskih planincev. Ker koča tudi zaradi trdih podnebnih razmer že dolgo ne zadovoljuje potreb obiskovalcev, se je 1400-članski kolektiv Obalnega planinskega društva odločil, da jo obnovi.

Seveda se kot običajno v takih primerih zatika pri denarju. Zato ga skušajo zagotoviti tudi z nabiralno akcijo in prodajo spominske razglednice z likom dr. Tume, po katerem se dom imenuje. Najprej bo treba obnoviti sanitarije in fasado, kasneje pa naj bi posodobili tudi druge prostore in po možnosti razširili kočo. Ker je nekaj materiala že pripravljenega, upajo, da bodo začeli dom obnavljati že to jesen.

Koča je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih, napovedane skupine (tel. 066 33-040) pa sprejemajo tudi druge dneve. V sobah imajo na voljo 8, v skupnih prostorih pa 22 ležišč. Vedno imajo pripravljenega dovolj čaja in enolončnice po 700 dinarjev, po naročilu pa pripravijo tudi druge jedi in kompletna kosila.

Z malo dobre volje bi se lahko Slavnik iz visokogorske razvil v privlačno izletniško točko, saj je koča že od letá 1958 po dokaj dobri cesti iz Kozine dostopna tudi z avtomobilom. Za to, da bi Slavnik, ki slovi po lepih razgledih in izjemnem rastlinskem ter živalskem svetu, postal zanimiv tudi za popoldanske družinske izlete, ne bi bilo treba veliko naporov. S prostovoljnim delom bi se dala hitro polepšati zunanjost in okolico koče, v dolini bi bilo treba postaviti nekaj smerokazov, popestriti ponudbo in s priložnostnimi prireditvami na to točko opozoriti tudi širšo javnost.

JANEZ ODAR

iz celovca - iz celovca - iz celovca

Cerkev priznava napake?

CELOVEC — Koroški radio je povprašal v zvezi z izobčenjem »Slovenskega vestnika« glavnega urednika slovenskega celovškega tednika za mnenje. Ivan P. Lukan je povedal, da ekskomunikacija iz leta 1949 nikoli ni bila uradno preklicana, da pa meni, da se ta problem da rešiti.

Nato je tiskovni urad krške škofije izjavil, da bi postal »Slovenski vestnik« šele ob kritiki razmer v komunističnih državah verodostojen, dan pozneje pa se je škofija popravila.

Zdaj pravi, da odlok o ekskomunikaciji od leta 1966 naprej ni več veljaven, ter da od tedaj naprej lahko vsak kristjan bere, kar hoče. Torej tudi »Slovenski vestnik«. Škofija pa zaključuje, da noče razgaliti starih ran iz časa vojne, oziroma iz mlajše povojne zgodovine. Je to mar vsaj pozna uvidevnost, da je Cerkev delala napake?

Zamenjava direktorja pri NT

CELOVEC — Razgibane vode tudi v tedniku »Naš tednik«, glasilu Narodnega sveta koroških Slovencev. Kot je potrdil predsednik NSKS Matevž Grilc, je tudi njemu znano, da je glavni urednik lista Jože Wakounig odstopil.

S tem odhaja od »Našega tednika« kolega — je zapisano v »Slovenskem vestniku« — pod katerim vodstvom je bilo sodelovanje med uredništvoma korektno.

Prav tako je Jože Wakounig menda oddal vse svoje funkcije v odboru Narodnega sveta koroških Slovencev.

Njegov naslednik kot glavni urednik »Našega tednika« bo Janko Kulmesch, ki bo kot tajnika Narodnega sveta koroških Slovencev obenem nasledil tudi Franca Wedeniga.

Razlogi, zaradi katerih je prišlo do zamenjave glavnega urednika glasila NSKS, niso znani.

iz sežane - iz sežane - iz sežane - iz sežane - iz sežane

V Merčah pred dnevi odkrili spominsko obeležje NOB

SEŽANA — Za sežanski občinski praznik so v prijazni kraški vasici Merče, v neposredni bližini Sežane odkrili spominsko obeležje in se s tem poklonili krvnemu davku, ki ga je vas Merče morala plačati v času NOB.

V Merčah je bilo v petek praznično. Plapolale so zastave, poti so bile očiščene, v vas pa so prihajali poleg svojcev padlih tudi krajani sežanske krajevne skupnosti, kamor spada vas Merče, ter številni predstavniki družbeno političnega življenja sežanske občine. S tem so proslavili tudi novo delovno zmago, saj so v Merčah izgradili vodovod, uredili telefonsko omrežje, uredili poljske ceste, asfaltirali vaške poti in postavili javno razsvetljavo.

Na proslavi je slavnostni govornik BORIS HROVAT, predsednik sežanske Občinske konference Socialistične zveze, poudaril velik doprinos Merčanov v gospodarskem in političnem življenju sežanske občine. Pri tem je zlasti nakazal veliko pripravljenost vseh krajanov, da s svojim delom in sredstvi ter širšo družbeno pomočjo uredijo življenjsko in delovno okolje. To pa je dokaz, da lahko tudi v majhni vaški skupnosti s složnostjo, pripravljenostjo in zagnanostjo dosežejo velike rezultate in nove pridobitve. V času NOB je padlo pet žrtev iz Merč. Za svobodo so svoja življenja darovali Marčelo Družina, Milan Kobeja, Slavko Mevlja, Ladislav Pelan in Dragica Tavčar. Njihova imena so vklesana tudi v spomenik, ki stoji in krasi sredi Merč. Spominsko ploščo je odkril predsednik vaške borčevske organizacije Dušan Cerkvenik, v varstvo pa jo je prevzela mladina Merč in zaobljubila, da bo svetle cilje in vrednote NOB še naprej čuvala in negovala. Spomenik je tako simbol upora, svobode, pa tudi sreče in želje, da se nikoli ne bi ponovile grozote vojne.

Na slovesnosti so najzaslužnejšim krajanom podelili priznanja. Le-ta so prejeli: Herman Lah, Franc Kocjan, Rado Mlakar, krajevna skupnost in krajevni odbor ZZB NOV Sežana ter vaška skupnost Merče in njen predsednik Ivan Žiberna.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Lovska družina Timav praznuje 40. obletnico

SEŽANA — Štiri desetletja obstoja Lovske družine Timav Vremski Britof bodo lovci proslavili v nedeljo, 6. septembra, ko bo ob 10.30 v lovskem domu v Famljah proslava ob tem jubileju. Na slovesnosti bodo podelili tudi priznanja za lovske zasluge, lovska odlikovanja in priznanja LD Timav svojim članom za večdesetletno sodelovanje v lovski organizaciji.

Na proslavo so povabili moški pevski zbor iz Divače, ki bo oblikoval kulturni program, sosednje lovske družine, predstavnike Slovenskega lovskega društva Doberdob in zamejske lovske goste, predstavnike Zveze lovskih družin Koper, Jadrana, predstavnike družbenopolitičnega življenja v krajevni skupnosti Vreme in sežanski občini.

Zgodovina lova v Vremah sega še v čas avstro-ogrske monarhije, ko je bilo lovišče ob Vremskem polju in reki Reki polno zajcev, jerebic, kotorn in druge divjadi. Vodo Reko je krasila najbolj mikavna divjad vidra, ki je danes zamrla. Prepevali so škrjančki, slavčki, ščinkavci... Lovci se spominjajo starih časov, ko je bila narava polna, neokrnjena, danes pa so izginili zajci, jerebice, kotorne... Novo ekološko okolje je ponudilo domoljubje srnjadi, ki je v stalnem porastu, divjemu prašiču, ki je dobil nova stranišča, in v zadnjem času tudi jelenom. Slednji je najbolj gospodrsko zanimiva divjad, ki lovski družini nudi sredstva za njeno reprodukcijo. Tako vremski lovci letno uplenijo 80 srnjadi, 20 prašičev in 5 jelenjadi. Plani odstrela so usklajeni v okviru lovskega bazena in odgovarjajo številčnemu razmerju lovne populacije.

LD Timav, ki šteje 45 članov, ima 6.000 hektarjev, od tega 5.000 hektarjev lovne površine. Dolgoletne želje primorskega človeka po lovskem udejstvovanju so se uresničile šele, ko so pregnali tujce in zaživeli v svobodni domovini. To je bilo 1947. leta.

Zato je ta datum primorskemu lovcu tako drag in je nanj ponosen. Ponosen je, da je uspešno prehodil pot 40 let in se vključeval v zeleno bratovščino Slovenije.

—oks—

DANIELLE STEEL 56.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Potem sprejmem. Malce bom povohljal naokoli in pogledal, kaj lahko najdem.« Toda Faye ga je predobro poznala. Vedela je, da bo obrnil vsako skalo in kamen, dokler ne bo našel česa zanjo; če ne bo našel ničesar, bo to pomenilo, da tudi res ni ničesar. Imela je prav. Šest tednov je ni poklical; ko se je končno oglasil, jo je prosil, naj se ponovno oglasi pri njem. Po telefonu se ga ni niti upala vprašati. Sedla je na avtobus, ki je vozil iz Monterey Parka v Hollywood, živčno prestala poskakajočo vožnjo in stekla po stopnicah v njegovo pisarno. Prispela je vsa zadihana, toda Abe je opazil, da je še vedno prekrasna. Oblečena je bila v osupljivo obleko iz rdeče svile in lahek črn volnen plašč. Obdržala je bila nekaj oblek iz boljših časov in v tej je bila čudovita. Skoraj vztrepetal je, ko jo je pogledal v obraz, zato je segel preko pisalne mize in jo prijel za roko. Vedel je, kako zaskrbljena je.

»Torej?«

»Pomiri se. Nič pravljičnega ni, toda za začetek je že nekaj. Mogoče. Če ti bo všeč. Gre za službo asistenta režije za patetično majhno plačo pri MGM-ju. Toda mojemu prijatelju Doru Scharyju je bila tvoja zamisel všeč. Rad bi preveril, kaj zmoreš. Dobro ve, kaj počne Ida Lupino pri Warnerju. Tudi njemu bi bilo všeč, da bi imel žensko v svojem hlevu.« Schary je že dolgo slovel kot najbolj napredno misleči med direktorji studiov, bil pa je tudi najmlajši med njimi.

»Pa bo lahko presodil, ali sem sposobna, če bom delala pod tujim vodstom?« To jo je močno skrbelo, čeprav se je obenem zavedala, da ji nihče ne bo dovolil režirati že kar prvič.

Abe je prikimal. »Ta režiser ima stalno pogodbo s studiom in Dore ve, da ni kaj prida. Če bo ta film posnet kolikor toliko spodobno, bo to tvoja krivda. Fant je tako len in takšna goba, da ga polovico časa tako in tako ne bo v studiu. Imela boš proste roke, le denarja in slave ne boš iztržila kaj prida. Ta dva prideta na vrsto pri naslednjem filmu, če boš tokrat dobro opravila svoje delo.«

Prikimala je. »Je film kaj prida?«

»Lahko bi bil.« Spet je bil pošten do nje, opisal ji je scenarij in ji povedal, kdo naj bi bili glavni igralci. »Faye, priložnost imaš in to je tisto, kar hočeš. Če misliš resno, moraš po mojem mnenju poskusiti. Kaj pa lahko izgubiš?«

»Rekla bi, da ne dosti.« Zamišljeno ga je pogledala in pri tem premlevala pri sebi njegove besede; bile so ji všeč. »Kdaj naj bi začela?« Hotela je dovolj časa, da bi lahko preštudirala scenarij, toda Abe je globoko požrl slino. Vedel je, da rada dela in da je temeljita in poglobljena. V zadregi se je nasmehnil.

»Prihodnji teden.«

Faye je stokajoč zavrtela oči. »Moj bog.« Ni ji ostalo dosti časa ne za študij ne za privajanje Warda na novost. Toda to si je želela, to je bilo edino, kar je znala, čeprav ni bila niti prepričana, ali ve, kako se stvari streže, samo obupno si je želela poskusiti. Na skrivaj je že mesece razmišljala o tem. Pogledala je Aba Abramsona v oči in prikimala. »Velja.«

»Nisem ti še povedal, za koliko.«

»Vseeno velja.«

Povedal ji je, kolikšna je plača in oba sta vedela, da je smešno nizka, toda najpomembnejše je bilo, da so ji dali priložnost.

»Vsak dan boš morala biti v studiu ob šestih, tudi prej, če bodo tako hoteli. Delala boš mogoče tudi do osmih ali devetih zvečer. Ne vem, kako ti bo ob otrocih to uspelo. Mogoče ti bo Ward priskočil na pomoč.« Čeprav si Abe česa podobnega še predstavljati ni mogel. Ward preprosto ni bil te vrste. Vajen je bil vojske služabnikov, ki so mu izpolnili vsako najmanjšo željo. Abe se je spraševal, koliko sploh pomaga Faye.

»Še vedno imam varuško, ki mi bo pomagala.«

»Dobro.« Vstal je. Spet je bilo kot v starih časih ... skoraj tako ... nekako tako ... nagajivo se mu je nasmehnila.

»Hvala Abe.«

Knjiga je izšla pri ***Založništvu tržaškega tiska*** *in je na razpolago v* **Tržaški knjigarni**

Manifestacija istrskih beguncev bo v Trstu 19. in 20. septembra

Stopnjevanje zaskrbljenosti zaradi napovedanega ezulskega »raduna«

Čez dobra dva tedna bo Trst prizorišče množične manifestacije beguncev iz Istre in Dalmacije in z bližanjem datuma 19. in 20. septembra se v najbolj občutljivih mestnih krogih širi zaskrbljenost, da ne bi manifestacija zadobila preveč nacionalistični in revanšistični značaj. Kaže sicer, da si tega ne želijo niti sami organizatorji (če naj verjamemo njihovim besedam), dejstvo pa je, da so priprave na "raduno" že ustvarile v mestu določeno napeto ozračje, v katerem so provokacije ne samo možne, ampak celo dokaj verjetne.

Te skrbi očitno ne čutijo javni upravitelji (Dežela, Pokrajina, Tržaška občina), ki so že zagotovile ali celo že konkretno dale tako finančno kot moralno podporo manifestaciji. Organizatorji računajo, da se bo v mestu zbralo nekaj desetin tisočev oseb, to pa seveda nekaj stane, ceno pa bodo morali očitno plačati vsi davkoplačevalci, tudi tisti, ki gojijo o umestnosti tovrstnih "radunov" zelo močne dvome. Že pred časom se je vnela polemika, ker so državne železnice obljubile popust za vožnjo v Trst na ezulski shod, nove polemike pa so že na obzorju zaradi denarne in druge podpore javnih uprav prireditelјem. Tržaška občina bo na primer, kot kaže, ne samo dala direktno podporo Koordinacijskemu odboru ezulskih združenj, ampak bo tudi dala postaviti razne odre ter poskrbela za razsvetljavo na krajih, kjer bo manifestacija potekala, na primer pred bazoviško fojbo.

Prav zato so upravičene reakcije demokratičnih sil, ki očitajo javnim upravam, da se niso zamislile o škodljivosti takih pobud za šožitje v tem delikatnem zemljepisnem pasu, še posebno, če bo manifestacija ezulov izzvenela revanšistično in protijugoslovansko, kot že kažejo nekateri znaki, na primer napoved prihoda misovskega prvaka Almiranteja v Trst prav na predvečer "raduna".

Interpelacijo, ki je izražala zaskrbljenost prebivalstva, so kot prvi vložili v tržaškem občinskem svetu komunisti, in to že kmalu po napovedi ezulskega "raduna". V zadnjih dneh pa sta vložila vprašanji podobne vsebine tudi predstavnik Slovenske skupnosti Aleš Lokar in vodja Tržaškega gibanja Paolo Parovel. Slednji je med drugim opozoril občinsko upravo, da so tovrstne manifestacije z zakonom prepovedane in kaznovane, tako da je toliko bolj nevzdržno, da bi jim javne uprave dale ne samo potuho, ampak celo odkrito podporo. Drugi odstavek člena 244 kazenskega zakonika namreč govori o "sovražnih dejanjih" (atti ostili) proti neki tuji državi in predvideva za storilce kazni od dveh do osmih let zapora v primeru, da bi ta dejanja samo "motila" (turbare) odnose z neko tujo vlado, medtem ko je kazen še strožja v primeru, da bi taka dejanja povzročila prekinitev diplomatskih odnosov. Kasacijsko sodišče pa je v preteklosti večkrat potrdilo načelo, da se omenjeni člen aplicira tudi v primerih, ko do motenj ne pride, saj zadostuje dejstvo, da so dejanja le potencialno nevarna, ne glede na njihove učinke.

Prav na osnovi ocene, da so dejanja, kot je napovedani "raduno", tudi kazensko prepovedana, je Parovel v svoji interpelaciji vprašal občinsko upravo, ali se zaveda te kaznivosti, ter jo pozval, naj prekliče dosedanjo podporo manifestaciji, kot tudi vse ukrepe v posredno ali neposredno pomoč organizatorjem. Prav tako Parovel v svetovalskem vprašanju zahteva pojasnila o tem, koliko bo manifestacija stala, pa tudi, katere ukrepe je občinska uprava že sprejela ali namerava sprejeti v podporo manifestaciji.

Srečanje speleologov v Trstu

Včeraj se je v kongresni dvorani Tržaškega velesejma pričel drugi del mednarodnega kongresa jamarskih reševalcev. Okoli 300 jamarjev iz vsega sveta se je po štiridnevnem delu v Čedadu preselilo v Trst, kjer se nameravajo osredotočiti predvsem na teoretsko plat jamarskega reševanja.

Prvič se torej zbira svetovna družina jamarjev v Italiji, našo deželo pa so za svoje delo izbrali predvsem zaradi velikih organizacijskih izkušenj. Največ pozornosti so namenili reševalnemu delu na terenu s predstavitvijo nosil ameriške, francoske, španske in italijanske speleološke ekipe. Ameriški strokovnjak Sloan je prisotnim predstavil pekoč problem, ki ga v ameriških jamah predstavljajo stekle živali, pogovor pa je stekel tudi o vzrokih in dinamiki smrti mladega speleologa Martinija v Karnijskih Alpah. Predavanjem je sledil ogled številnih jam ter preizkušnja novih reševalnih pripomočkov. Manjša skupina se je medtem podala tudi na Kanin, kjer je uprizorila reševanje v tamkajšnih prepadih.

V Trstu se sedaj vrstijo predavanja in diskusije z izmenjavo nabranih izkušenj; ogledali pa si bodo še znamenito jamo pri Briščkih in Škocjanske jame. Med svojim bivanjem v Trstu bodo jamarji priredili tudi zanimivo veselico v neki kraški jami, kjer bodo imeli možnost še trdneje navezati medsebojne stike.

Kongres, ki ga vsaka štiri leta prireja Union Internationale de Speleologie pod okriljem organizacije OZN, se bo torej zaključil 5. tega meseca s pohodom po Krasu ter z določitvijo sedeža prihodnjega mednarodnega srečanja speleologov. (B. R.)

V kinodvorani Ariston se začenja 8. Festival festivalov

Gost prvega filmskega večera bo režiser Peter Del Monte

V kinodvorani Ariston se bo jutri uradno začel filmski pregled »Festival festivalov«, ki ga že osmo leto po vrsti prirejajo tržaški ljubitelji filma "d'essai". Tovrstni filmski pregled je doslej vselej požel veliko uspehov in odobravanje publike. Kinodvorana Ariston, ki je sicer ena najmanjših dvoran v mestu, je prav zaradi svojih filmskih repertoarjev postala najbolj obiskovan kino, celo v tolikšni meri, da je število razpoložljivih sedežev večkrat premajhno in ne more zadostiti potrebam občinstva.

Kot so prireditelji Festivala festivalov povedali na včerajšni tiskovni konferenci, so že nekajkrat zaprosili za potrebna finančna sredstva, (kar med drugim omogoča tudi poseben zakon), s katerimi bi lahko posodobili kinodvorano in tehnologijo za predvajanje filmov, vendar so zaradi že ustaljene birokratske prakse prisiljeni stalno odlašati z načrti. To pa potrjuje tudi pomanjkljiv posluh krajevnih uprav do kinematografije, ki pa med publiko doživlja v zadnjih letih takorekoč nov "revival". Poleg tega so prireditelji večkrat primorani spreminjati načrtovani repertoar zaradi neustreznih oblik distribucije filmov. V Trstu pa se ljubitelji filma srečujejo še z drugimi nevšečnostmi, med katerimi izstopa pomanjkljiva politika usklajevanja raznih prireditev in nesmotrno izkoriščanje prireditvenih prostorov. Tako predstavlja na primer Grad sv. Justa izjemno okolje, ki pa ga ni mogoče uporabiti za kvalitetne filmske predstave zaradi pomanjkanja in neustreznosti razsvetljave in akustike. Tržaški Auditorium bi prav tako lahko bil zelo primeren za tovrstne predstave, vendar ga je morala občinska uprava zapreti iz varnostnih razlogov, zaenkrat pa še nihče ne ve, kdaj in če ga bodo lahko spet odprli za občinstvo. Podobne primere bi lahko še in še naštevali, vendar so javnosti že tako dobro znani, da bi samo pogrevali vročo vodo, s čimer prav gotovo ne bi prišli do ustreznih rešitev problema.

Kaj torej nudi letošnji filmski pregled? Repertoar je dobro izbran in se, kot so dejali prireditelji Festivala festivalov, prav lahko kosa s podobnimi izbori filmov drugod po Italiji. V pričujočem zapisu filmov seveda ne bomo komentirali, saj to ne spada v kronistovo delo. Kot rečeno, bo že jutri zvečer na sporedu prvi film, in to bo seveda film Giulia e Giulia; nekaj kadrov so pred časom posneli tudi v Trstu. V preteklih dneh so ga predstavili na beneškem filmskem festivalu, že danes pa si ga bo mogoče ogledati v skoraj vseh pomembnejših kinodvoranah širom po državi. Prva predstava bo na sporedu ob 20. uri, druga pa okrog 22., v premoru pa bo režiser Peter Del Monte odgovarjal na vprašanja publike. To obliko srečanja občinstva z režiserji bodo prireditelji omogočili tudi ob nekaterih drugih priložnostih. Med prvence letošnjega filmskega pregleda sta vključena še filma

Mario de Luyk in Piero Percavassi

L'ami de mon amie (L'amico della mia amica) Erica Rohmera in Notte italiana Carla Mazzacuratija. Nadalje si bo mogoče ogledati tudi film Nikite Mikhalkova Oči černje, ki je na festivalu v Cannesu prejel nagrado za najboljšo vlogo, odigral jo je Marcello Mastroianni. Na sporedu bo tudi nekaj filmov o vietnamski vojni, ki so svetovno publiko in kritiko popolnoma razdvojili. Tako si bo mogoče ogledati Full Metal Jacket Stanleya Kubricka in Gardens of stone (Giardini di pietra), v režiji Francisa Coppole.

Decembra se tudi letos obeta naval »božičnih« filmov, katerih glavni namen je privabiti čimštevilnejšo publiko, zlasti družine in posameznike, ki običajno ne zahajajo v kino. Joe Dante je za to priložnost pripravil film Innerspace — k sodelovanju je povabil slovitega Stevena Spielberga — ki bo prikazal fantastično potovanje v notranjost človeškega telesa... Prav tako božično obarvan je film Ishtar, režiral ga je Elaine May, ponaša pa se lahko z izjemnim »castom«. Glavne vloge je namreč poveril Warrenu Beattyju, Isabelli Adjani, Dustinu Hoffmanu in drugim. Festival festivalov, ki se bo zaključil prihodnjega januarja, bo vseboval vsega 22 najnovejših, novih in manj novih filmov, ki jih zaradi skopo odmerjenega prostora seveda ne moremo naštevati. Celoten spored je na razpolago pri blagajni kinodvorane Ariston, posamezne predstave pa bodo sproti najavljene v tisku. Naj omenimo še, da bodo v času Festivala predvajali tudi najnovejši film priljubljenega slovenskega režiserja Matjaža Klopčiča, datuma pa žal še niso določili. Prireditelji bodo tudi letos omogočili tržaškim dijakom, da si nekatere filme ogledajo na matinejah, "ponočnjaki" pa bodo prišli na svcoj račun ob sobotah, ko bodo v kinodvorani Ariston na vrsti nočne projekcije s pričetkom ob 24.00. Zanimivo je, da so prav sobotne nočne predstave v preteklosti naletele na nenadejano odobravanje, saj so bile izredno dobro obiskane.

Razstava Donatoni v Galeriji Tommaseo

Danes ob 19. uri bodo v Galeriji Tommaseo (Ulica del Monte 2/1) odprli razstavo »Donatoni—srečanje«, posvečeno skladatelju Francu Donatoniju. Razstavo prirejajo Gledališki mestni muzej C. Schmidl, društvo Chromas—Združenje sodobne glasbe in kulturno društvo L'Officina di Trieste.

Osnutek razstave je pripravil Ugo Pierri, organiziral pa jo je Mestni muzej znanosti in umetnosti. Na ogled bodo partiture Donatonijevih del. Pri pobudi sodelujeta tudi založništvi Ricordi in Suvini Zerboni iz Milana. Odprtja se bo udeležil tudi sam profesor Donatoni. Razstava bo na ogled do 13. septembra. Ob delavnikih bo odprta od 17. do 20. ure, ob praznikih pa od 11. do 13. ure.

Obvezno cepljenje proti slinavki

Tržaška občina sporoča, da je za leto 1987/88 obvezno cepljenje goveda, ovac in koz proti slinavki. Do 15. septembra bodo morali lastniki živali predstaviti na oddelku za veterinarstvo Tržaške zdravstvene enote v Ulici dei Macelli 6 dokument z osebnimi podatki, lokacijo reje ter število in vrsto živali za cepljenje.

V primeru, da lastnik ne bo pravočasno prijavil živali za cepljenje, bo moral živino cepiti na lastne stroške.

Letovanja za starostnike Repentabrske občine

Repentabrska občinska uprava posveča že vrsto let posebno pozornost problemom starejše generacije občanov in skrbi tako za socialno vključevanje starostnikov, kot za nego in pomoč nepokretnih na domu. V tem okviru razpisuje in prireja letovanje starejših občanov s pomočjo sredstev, ki jih po zakonu št. 35/81 daje na razpolago Dežela, skromen samoprispevek, ki je sorazmeren z višino rednih dohodkov, pa odštejejo tudi udeleženci sami.

Letos sta se zvrstili kar dve taki letovanji. Julija se je dvanajst občanov podalo na petnajstdnevni oddih v hribovito Karnijo in ta prva izkušnja se je zelo dobro obnesla. Včeraj pa se je skupina 23 starostnikov (trije moški in dvajset žensk) odpeljala na desetdnevno letovanje v znano obmorsko letoviščarsko središče Bibione, kot je že postala ustaljena navada. Razpoloženje udeležencev, ki jim stoji ob strani tudi spremljevalka, je bilo na višku, saj jih čaka nekaj dni brezskrbnega kopanja in sproščene družabnosti. To je vsekakor hvalevredna socialna pobuda in prav bi bilo, da bi tudi vse krajevne uprave posnemale zgled repentabrske občine. **B. S.**

■ **Združenje tržaških krvodajalcev** sporoča, da bo v sredo, 15. tega meseca, ob 18.30 na sedežu v Ulici J. Cavalli 2/c izredni občni zbor, na katerem bodo izvolili nov odbor.

O prevajanju in tolmačenju slovenščine (I)

V očeh poklicnega tolmača naš jezik ni najtrši oreh

Odkar je Bog graditeljem babilonskega stolpa »zmešal jezike«, se ljudje skušamo sporazumevati tudi s prevajanjem in tolmačenjem. To je postalo posebno razširjena praksa v zadnjih stoletjih, ko so se stiki med različno govorečimi ljudmi pričeli množiti kar v geometričnem zaporedju. Sicer pa sta prevajanje in tolmačenje že od nekdaj naravno doma tam, kjer se narodi geografsko stikajo, se pravi na dvo- ali večjezičnih območjih, kakršno je naše. V naslednjem bomo skušali nekoliko pogledati, kako je s prevajanjem in tolmačenjem danes pri nas, in še zlasti, kako se pri tem godi slovenščini. Kot izhodišče smo izbrali izkušnje ljudi, pri katerih se ta za mnoge vsakdanja praksa povzdigne v poklic, se pravi, izkušnje poklicnih prevajalcev in tolmačev slovenščine.

»Obvladati dva ali več jezikov še ne pomeni biti dober prevajalec ali tolmač,« pravi **dr. Maja Pertot-Kokorovec**, Tržačanka, ki v zadnjih letih opravlja svoj poklic predvsem v okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran. »Seveda je to nujen, a ne tudi zadosten pogoj. Umetnost našega dela namreč ni v tem, da znamo dovršeno občevati z različno govorečimi ljudmi, marveč v tem, da misel, izrečeno v nekem jeziku, verno izrazimo v drugem. Poudarek je na misli in ne na besedah. V abece našega poklica sodi pravilo, da ne smemo prevajati besed, marveč to, kar besede v posameznih jezikovnih oziroma govornih kontekstih pomenijo, se pravi misli.« V dobi, ki se je kakor zaklela, da nadomesti človeka s strojem, se je seveda pojavila tudi zamisel o strojih-prevajalcih. Prav dejstvo, da je treba prevajati misli in ne besede, predstavlja čer, v katero tovrstni poskusi nenehno butajo. Seveda ne vedno na isti način. Danes je v določenih mejah že mogoče formalizirati globlje miselne procese, se pravi tiste, ki še niso dozoreli v dokončno jezikovno pojavno obliko. »Kljub vsem dosežkom mislim, da gre za Prokrustovo početje,« skeptično pripomni naša sobesednica. »Dober tolmač se mora npr. ozirati tudi na razpoloženje in celo na značaj govorečega. Bo res kdaj obstajal stroj, ki bi kaj takega zmogel? Mislim, da ne.«

Človek kot prevajalec oziroma tolmač je torej »zaenkrat« po tej plati nenadomestljiv. Seveda pa se mora za ta kot za vsak drug poklic primerno usposobiti oziroma izšolati. Zanimivo je, da v osrednji Sloveniji ni nobene tovrstne šole. Prevajanja in tolmačenja slovenščine se je mogoče danes učiti predvsem v zamejstvu, in sicer v Gradcu in v Trstu. V glavnem mestu avstrijske Štajerske je visoka šola za prevajalce in tolmače, ki obsega tudi posebni inštitut za slovenščino in srbohrvaščino. Podobna šola oziroma fakulteta deluje v Trstu, ki pa za razliko od graške uvršča slovenščino med stranske jezike. »To je največja ovira za tiste, ki bi se hoteli naučiti prevajanja in tolmačenja slovenščine pri nas,« pravi dr. Pertot-Kokorovec, ki je na tržaški šoli tudi več let poučevala. »Status stranskega jezika slovenščini onemogoča, da bi bila osnova za oblikovanje prevajalcev in tolmačev, ki se torej z njo srečujejo vedno in izključno prek drugih jezikov. Po mojem bi se Slovenci morali odločneje zavzeti, da bi fakulteta uvrstila slovenščino med glavne jezike.«

Verjetno je prav v nakazanih okolnostih treba iskati glavni vzrok, da bodo, kot kaže, šele zdaj na tej tržaški fakulteti diplomirali prvi prevajalci in tolmači slovenščine. Sicer pa redkost oziroma neustreznost šol ni edina ovira, na katero naleti, kdor se namerava učiti prevajanja in tolmačenja slovenščine, oziroma kdor se s tema dejavnostma sploh ukvarja. Tako so npr. zelo skromni učbeniki, slovarji, tematski slovarji in drugi primomočki za prevajanje iz slovenščine in vanjo. »Položaj je takšen,« pripomni naša sobesednica, »da si moramo učitelji oziroma prevajalci in tolmači v dobršni meri kar sami izdelati svoje poklicno orodje. Seveda si skušamo med seboj pomagati, včasih imamo kake leteče posvete. To se dogaja vsaj v ekipi, v kateri delam in ki zajema 14 tolmačev iz Avstrije, Jugoslavije in Italije.«

Ko je že govor o težavah, ki so značilne za študij slovenščine, se ne moremo izogniti vprašanju, ali je naš jezik že sam po sebi posebno komplicíran in težak, kot se včasih sliši. »To trditev bi si upala odločno zavrniti,« odvrne dr. Pertot-Kokorovec, »vsaj kar lahko presodim na osnovi svojih poklicnih izkušenj. Za tolmače je npr. daleč trši oreh nemščina. Zakaj? Pomislite samo na dejstvo, da Nemci postavljajo glagol na konec stavka, kar pomeni, da je treba vse do konca počakati, da človek razume, katera je nosilna misel v njem. Kar zadeva slovenščino, pa bi v tej zvezi pripomnila predvsem to, da smo Slovenci včasih pretirani puristi (ali bitakšni hoteli biti). To še posebej velja za nas zamejce, ki marsikdaj izgubljamo stik z razvojem živega jezika.«

Dr. Pertot-Kokorovec pravi, da se je spričo vse številnejših srečanj in stikov v zadnjih časih dokaj povečala tudi potreba po prevajanju in tolmačenju slovenščine. Čudi se, da se za ta poklic, ki je med drugim precej donosen, odloči sorazmerno malo ljudi. »S tem nočem reči, da se na našem področju slovenščina posebno uveljavlja. Veliko bolj se seveda prevajajo italijanščina, nemščina, francoščina in še zlasti angleščina, ki sploh postaja svetovni jezik.«

Saj, tudi »v zgodovini prevajanja in tolmačenja« dialektiki lahko pridejo na svoj račun. V našem zgodovinskem trenutku, ko se ti dejavnosti vsesplošno uveljavljata in se torej bližata višku, se že pojavljajo znaki, ki kažejo, da bosta v kratkem preseženi — vsaj v nekem smislu. Uveljavljanje svetovnega jezika napoveduje vrnitev v predbabelsko stanje, v katerem so vsi govorili isti jezik in je torej bilo prevajanje in tolmačenje odveč. A da se nikoli ni mogoče povsem vrniti v prvotno stanje, niti kar zadeva jezik, bomo skušali povedati prihodnjič.

MARTIN BRECELJ

Mnenja osmičarjev o najavljenih odlokih kvesture

»Restrikcije bi zrevolucionirale celoten sistem osmic na Tržaškem«

Ob koncu prejšnjega tedna je v javnost prodrla vest, da hoče tržaška kvestura omejiti delovanje osmic. Obstoječe odloke je namreč začela pojmovati na zelo restriktiven način, saj bi po novem dopuščala le prodajo vina na drobno, a bi v osmicah prepovedovala uživanje te domače kapljice in prodajo suhega prigrizka (trdih jajc, sendvičev in narezka). Ko (ali če) bi ti ukrepi začeli veljati, bi povsem onemogočili delovanje tradicionalnih kraških osmic. Kmečka zveza je na kvesturi že postopala v prid vinogradnikov, v teku pa je skupna akcija občinskih uprav.

Novost je vzbudila ogorčenje, protest in tudi upravičeno nelagodno pričakovanje prizadetih vinogradnikov. Širšo javnost pa je preplavil val nezadovoljstva, saj si v tem primeru v poletnih dneh ne bo mogla več privoščiti prijetnega oddiha v senci kmečke lope, požirka domačega vina in tradicionalnega mrzlega prigrizka. V februarskih pustnih dneh običajno v osmicah kar mrgoli pustnih šem, veselja in smeha pa tudi ne manjka. Kje bo ostal prostor za te navade, če bo kvestura postopala? In, kar je še pomembneje... Kaj preostane manjšemu kmetovalcu, ko mu je odvzeta možnost osmic?

Odločili smo se, da se o stvari pogovorimo naravnost z osmičarji. Začeli smo v Dolini in Borisa Pangerca povprašali o pomenu in tradiciji kraških osmic.

»Tradicionalna kraška osmica je prostor, v katerem se domačini srečujejo. To je ukoreninjena dejavnost našega področja. Če toči kmet dobro vino, lahko svoj pridelek proda že v osmih dneh. Domačin pa si tu lahko privošči požirek domačega vina, ki ga kmet toči naravnost iz soda. Kraški ljudje imajo končno tudi kulturo zemlje, grozdja in pristne kapljice. Pri nas v Bregu zahaja v osmico tudi precejšnje število tržaških gostov, ki uživajo v vaški okolici. Končno pa je za vinogradnika osmica tedi zanimiva izkušnja in priložnost, da proda presežek lastnega pridelka. Novi odloki kvesture bi torej radikalno zrevolucionirali celoten sistem. Osebno pa sem mnenja, da se te restrikcije ne bodo uveljavile, ker je javno mnenje premočno.«

Na Opčinah je vinogradnik Dragotin Danev podrobneje komentiral posledice morebitnih restrikcij. »Doma imamo osmico že 50 let, med vojno pa smo seveda z dejavnostjo prekinili. Onemogočanje osmičarske dejavnosti bi pomenilo pravo krizo manjših osmičarjev, ki svoj pridelek prodajajo le na ta način, saj v Boljuncu, Borštu in Ricmanjih odpira osmico skoraj vsaka družina. Tudi sam sem v osmici prodal skoraj tri četrt svojega pridelka. Čeprav traja prodaja v osmicah dalj časa, je uspeh zagotovljen. Na tak način vnovči vinogradnik največ, saj mora v gostilne ali za vaške praznike vino prodajati po znatno nižji ceni. Poleg tega pa bi lahko tudi manjše osmice s primerno reklamizacijo predstavljale znaten vir zaslužka za celoobmočje.

Celotno afero o restrikcijah je verjetno sprožilo Združenje gostincev, saj simarsikateri gost v osmici privošči celò večerjo. Zaradi težav, ki bi jih take restrikcije povzročile, bi večina starejših vinogradnikov opustila dejavnost osmic. Mlajši pa bi prav gotovo zavihali rokave in vztrajali.«

V Nabrežini smo vprašali za mnenje Giovannija Ušaja, ki je prav v teh dneh odprl svojo osmico v starem delu vasi. »Zakoni, ki obravnavajo osmice ter preprodajo živil in vina v njih, so zelo najasni. Vsako leto pa se je osmičarska dejavnost odvijala povsem nemoteno, v osmici smo gostom nudili naše vino in mrzel prigrizek. Niti v teh dneh pa ni prišlo do kakih zapletov.«

V besedah naših osmičarjev se prav gotovo skriva dobršen del resnice, saj bi ukinitev tradicionalnih osmic vsekakor resno prizadela vinogradništvo in navade na našem območju. Morebitne spremembe in modernizacije so namreč možne le postopoma in brez prisile, taki normativi pa prav gotovo ne vodijo v to. (iv)

Jutri zvečer v Brojenci pod Križem

Pesniški večer na čast slikarju Albertu Sirku

Skupina članov mladinskega gledališča »Kresna noč« se že pridno pripravlja na pesniški večer, s katerim se bodo Križani in vsa slovenska javnost oddolžili spominu na stoletnico rojstva in 40-letnico smrti slikarja Alberta Sirka, odličnega portretista in velikega marinista.

Pobudo za ta večer, ki bo nosil naslov »Še pomniš, morje, tisto noč« so dali Križani sami, skupno s svojim društvom Vesna, ki so se tudi obrnili na mlade umetnike za pripravo prireditve, ki se bo skozi recitacijo pesmi iz domače in tuje zakladnice na temo morja poklonila spominu kriškega slikarja.

Večer bo jutri v kriškem portiču - Brojenci, do katerega se pride iz kriške strani, iz Trsta pa po obalni cesti do gostišča »Bella Riva«, kjer vodi pot do morja.

Scene v pravem pomenu besede za ta večer ne bo, nam je povedal režiser prireditve Marko Sosič, ki smo ga dobili na vajah v Prosvetnem domu na Opčinah. Bo pa nekakšno oblikovanje prostora, umetniško prečiščenega, kot si ga je zamislil Jurij Žerjal, ki je želel z njim ustvariti posebno vzdušje. »Igralci bodo nastopali na čolnu, s katerim se bodo pripeljali v pristan, prostor pa bodo osvetljevale bakle. Njihovo podajanje bo spremljal oziroma dopolnjeval na klarinet Aljoša Starc, medtem ko sta gradivo za ta večer izbrali Tanja Smotlak in Patrizia Samar.«

»Ne gre za veliko prireditev,« nam je še dejal Sosič »temveč za večer, ki bo lahko izredno sugestiven zaradi vsebine pesmi, kot tudi zaradi samega okolja.

»Lani smo že nastopili z našo gledališko skupino na razvalinah starega gradu v Devinu. Imeli smo srečo, da je bilo lepo vreme in tako je nastop uspel. Tudi tokrat računamo na lepo vreme in na obisk vseh tistih, ki si želijo, po številnih poletnih šagrah in veselicah, tudi tak pesniški večer.«

Tridnevna šagra v Gropadi

Jutri se začenja v Gropadi že tradicionalna šagra, ki jo organizirata KD in Zadruga Skala. Domačini se na ta svoj že tradicionalni praznik mrzlično pripravljajo. Ženske že kuhajo golaž s srnjakom, ki ga bodo ponudile gostom s polento, moški pa pripravljajo in urejujejo prostor.

Šagra se bo začela jutri in nadaljevala v nedeljo in ponedeljek. Za ples in dobro voljo bo poskrbel ansambel Viktor iz Ilirske Bistrice, uspeh prireditve pa bo odvisen seveda še od vremena, ki mora biti lepo.

V devinsko-nabrežinski občini doslej ni bilo težav za osmice

V zvezi z vprašanjem zadržanja policijskih oblasti do osmic je devinsko-nabrežinski župan Brezigar ugotovil, da zaenkrat v devinsko-nabrežinski občini ni bilo težav pri izdajanju dovoljenj in ni prišlo do nikakršnih ovir, ki bi onemogočale odprtje osmic. Sicer je bil o vprašanju že večkrat govor tako z zainteresiranimi kmetovalci kot tudi z nekaterimi gostinci in skupno je bilo ugotovljeno, da predstavljajo osmice doprinos k turistični uveljavitvi občine in torej prispevajo k celoviti uveljavitvi kraških vasi na področju turizma.

Glede na dejstvo, da bo edino dokončno rešitev lahko predstavljala samo sprememba deželne zakonodaje, je župan Brezigar vključil vprašanje osmic na prvo sejo občinske komisije za kmetijstvo, ki pripravlja skupek zahtev za razvoj kmetijskih dejavnosti na področju občine, ki jih bo občinska uprava posredovala deželnemu odborništvu za kmetijstvo.

Gambassini se boji bilingvizma

Vse kaže, da bodo pri nas kmalu uvedli "bilingvizem": o tem je prepričan listarski prvak Gambassini, ki ga je močno razburila okrožnica prejšnje vlade v zvezi z obnovo delovne pogodbe uslužbencev krajevnih uprav.

V tej okrožnici je govor o "dokladi za bilingvizem", ki pritiče uslužbencem uradov dežel Aosta in Gornje Poadižje, ki po ustanovnem aktu poslujejo dvojezično. Okrožnica pa omenja, da se doklada aplicira tudi v podobnih uradih, ki bi delovali "v drugih deželah s posebnim statutom". Glede na dejstvo, da je poleg dveh omenjenih edina "večjezična" dežela prav FJK, je Gambassini takoj sklepal, da se pripravlja uvedba bilingvizma tudi pri nas. Prav zato je dvignil svoj glas z vprašanjem predsedniku deželnega odbora in županu, v katerem govori o "hudi nevarnosti" in o "nesprejemljivi in krivični diskriminaciji" v škodo "95-odstotne italijanske večine".

Pouk v tržaških občinskih vrtcih

Didaktična dejavnost v tržaških občinskih vrtcih se bo začela 21. t. m. Tajništva vrtcev so odprta za informacije že od začetka meseca, medtem ko bo pregled vpisovanj trajal do četrtka, 10. septembra, vsak dan od 8.10 do 12. ure.

Ob 20-letnici openskega športnega društva Polet

Jutri premiera kotalkarske revije

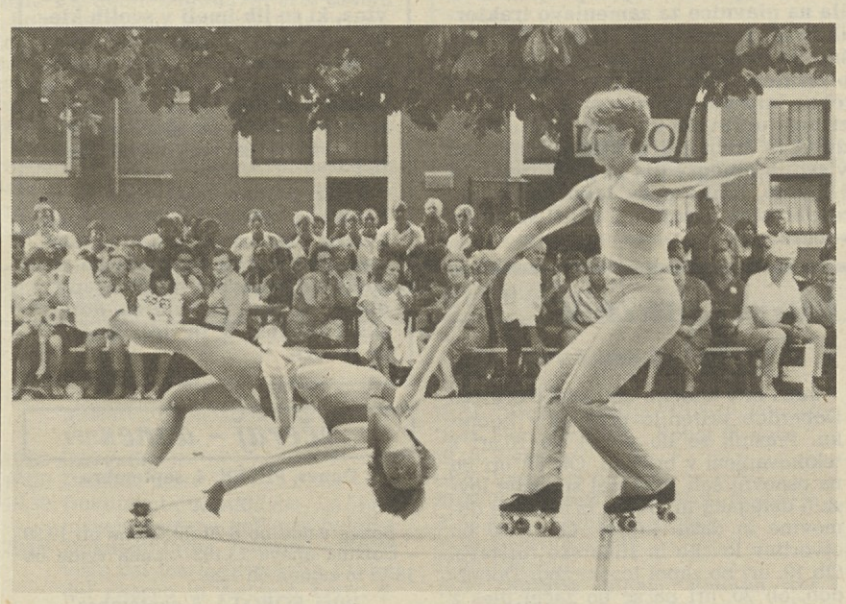

Ves ta in prejšnji teden je na kotalkališču na Opčinah izjemno živahno. Na veliki ploščadi se nenehno vadijo skupine, posamezniki in pari, kajti jutri bo premiera kotalkarske revije, ki jo pripravljajo za počastitev 20-letnice Poleta. A ne samo kotalkarji, tudi matere imajo polne roke dela, saj je treba sešiti in pomeriti živopisane kostume, medtem ko očetje in odborniki urejajo okolico ter postavljajo kiosk, da ne bo zadoščeno samo očem, temveč tudi želodcu.

Na letošnji kotalkarski reviji bo sodelovalo nad 70 kotalkarjev, med njimi pa mnogo takih, ki so to športno zvrst opustili že pred leti, a so se za okroglo obletnico Poleta spet pridružili aktivnim športnikom. Revija bo razdeljena na dva dela, in sicer na ponovitev najboljših točk iz prejšnjih let (»Ruska romanca«, »Rio«, »Tarantella« in druge), pri čemer pa je treba poudariti, da bodo vse točke na novo naštudirane in da bodo kostumi povsem novi, v drugem delu pa bodo kotalkarji predstavili »Cirkus«. V tej točki, ki bo prikazala dogajanja v cirkusu, bodo seveda nastopili akrobati, mažoretke, konji, divje živali in seveda nepogrešljivi klovni. Jasno je, da bo na začetku revije tudi znana »Koračnica«, za katero bo izjemoma igral ansambel TAIMS.

Za poletovce se sezona torej nadaljuje. Po uspešnem tekmovalnem obdobju in tednu počitka so se mladi kotalkarji začeli pripravljati na revijo, ki jo je sestavil znani trener Peter Brlec ob sodelovanju Cristine Degrassi, Zdenke Hrovatin in Daniele Merlo. Priprave so zahtevale mnogo dela in truda, saj ne gre za običajno zaključno prireditev, temveč za pravo bogato revijo, ki jo lahko pripravijo samo taki navdušenci, kot so kotalkarji pri Poletu in seveda njihovi starši ter odborniki. Premiera revije bo jutri ob 20.30 na kotalkališču v Repentabrski ulici na Opčinah, ponovitev pa v nedeljo ob 17. uri. Med revijo in po njej bo vpisovanje v začetniški kotalkarski tečaj, ki se bo pričel 14. t. m.

Prav na koncu naj še omenimo, da je bil Samo Kokoravec vključen v italijansko člansko reprezentanco, ki se bo udeležila svetovnega prvenstva v oktobru na Novi Zelandiji.

Mlad mopedist povozil upokojenca

Mopedist, 16-letni Karim Mauri iz Ul. Donaggio 2 v Naselju sv. Sergija, je včeraj popoldne povozil 81-letnega upokojenca Giovannija Vecchioneja, ki stanuje na Senenem trgu 2. Starček je prečkal cesto na križišču Drevoreda D'Annunzio. V tistem trenutku pa je pripeljal Mauri in ga z mopedom zbil na tla.

V nesreči se mopedist ni poškodoval, resneje pa se je ranil upokojenec. Z rešilcem RK so ga odpeljali na ortopedski oddelek glavne bolnišnice. Zdravniki so mu napovedali okrog 30 dni zdravljenja. Kaže, da si je zlomil desno stegnenico, poškodoval pa si je tudi kolk.

V prometni nesreči ranjeni mati in hči

Včeraj dopoldne je na Korzu Cavour prišlo do prometne nesreče, v kateri sta se poškodovali 42-letna Virginia Rojac por. Ruzzai in njena mladoletna hči Luisa, ki stanujeta v Miljah, v Štramaru 83. Za volanom fiata 126 se je Ruzzaieva vozila proti Ul. Valdirivo. Ko je prispela do križišča, je iz še nepojasnjenih vzrokov trčila v avtomobil znamke ford, ki ga je upravljal 25-letni Andrea Jerih iz Ul. Commerciale 45.

Majhno vozilo je pri trčenju zaneslo proti robu ceste; avtomobil je ustavila šele veriga obcestne ograje. Voznica se je potolkla po telesu in si poškodovala koleni. Ozdravela bo v 20 dneh. Njeno hči Luiso so odpeljali v otroško bolnico.

Težkemu vozilu so na strmi cesti odpovedale zavore

Tovornjak v Ricmanjih v hišo

Tovornjak je včeraj porušil del ricmanjske hiše

Na strmi cesti v Ricmanjih sta se včeraj zaradi pokvarjenih zavor ponesrečila 21-letna Pordenončana Mauro Moretti in Fulvio Battiston. Njun tovornjak se je zaletel v eno od vaških hiš. Včeraj dopoldne je Moretti za volanom tovornjaka vozil navzdol proti industrijski coni. Verjetno se je odločil za strmo in s kockami tlakovano cesto v Ricmanjih zato, ker je veliko krajša od običajne. Pred kamionom se je z avtomobilom lancio vozil njegov lastnik, Ezio Miobertolo iz Pordenona.

V bližini ricmanjskega pokopališča je Moretti nenadoma zvečal hitrost in vse je kazalo, da se bo z vso silo zaletel v zadnji del lancie. Mladi šofer tovornjaka se je trudil, da bi ustavil vozilo, a zaman. Zavore so namreč povsem odpovedale, kolesa težkega vozila pa so se začela vrteti vse hitreje. Vozniku torej ni preostalo drugega, kot da sunkovito zavije na majhen trg na levi strani ceste.

Tovornjak kljub temu ni zmanjšal hitrosti; zapeljal je še nekaj metrov dalje in se z vso silo zaletel v enonadstropno hišo ob cesti. Silovito trčenje je povzročilo precejšnjo gmotno škodo, šofer in njegov sopotnik pa sta se le lažje ranila. Velik kamion je vsekakor skoro popolnoma porušil enega izmed zunanjih zidov hiše in »odnesel« del strehe.

Iz napol podrte hiše v Ricmanjih 136 sta s prestrašenima obrazoma pritekli 79-letna lastnica Sofia Giuliani vd. Comari in njena snaha. Očividci so takoj poklicali gasilce, ki so prihiteli na kraj nesreče z vodjema ekipe Concasom in Norbedom. Nevarna reševalna akcija je trajala več ur; gasilci so morali namreč delati skrajno previdno. Kamion je prevažal stroje, namenjene gradbenim podjetjem, natovorjen pa je bil tudi s posodami bencina za pogon strojev. Zaradi silovitega trčenja so se posode poškodovale in vnetljiva tekočina se je razlila po notranjosti tovornjaka.

Značilni vonj po bencinu je napolnil vso okolico in precej časa je minilo, preden je gasilcem uspelo sprati tekoče gorivo z vodo. Ena sama neprevidna kretnja bi bila lahko povzročila silovit požar, ki bi popolnoma uničil hišo in tovornjak.

Gmotna škoda, ki jo je povzročila nenavadna nesreča, je precejšnja. Za prenovitev hiše bo potrebnih okrog 30 milijonov lir, prav toliko pa bo stalo popravilo kamiona.

†

Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, sin

Franko Citter

Pogreb bo jutri, 5. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v domačo cerkev na Opčine.

Žalostno vest naznanjajo: žena Danica s Sabino in Katerino, mama, sestri ter drugo sorodstvo.

Opčine, Florida, Cerknica, 4. septembra 1987

Sodelavci Radia Opčine sočustvujejo s Sabino, Katerino in družino ob izgubi dragega očeta.

Ob težki izgubi dragega očeta izrekajo Katerini in družini Citter iskreno sožalje sošolci 1. A razreda DTTZ Žiga Zois.

Boljši odnosi med ljudmi - načelo Združenja Telefono Amico

Na eni strani osamljenost in stiska na drugi pa pripravljenost pomagati

Telefono Amico odgovarja na številki 766666 ali 766667

Telefonski pogovor traja navadno tri četrt ure, večkrat pa kar cele ure. Na eni strani žice osamljenost, težava in stiska, na drugi pa pripravljenost pomagati. K Telefonu-prijatelju se včasihobrne osamljen starček, katerega sinovi so se izselili v Avstralijo ali so kdove kje na počitnicah. Kliče pa lahko tudi mlad človek v stiski,odrasel, ki ima težave, ali otrok, ki se nima s kom pogovoriti. Vsako minuto dneva in noči, vsak dan se bo na drugi strani žice oglasila oseba, ki je pripravljena govoriti, poslušati, se pogovarjati z nekom, ki v tistem trenutku nima ali misli, da nima, nobenega drugega sogovornika. Prav razumevanje je bilo geslo, pod katerim so tudi v Trstu ustanovili Telefono Amico. Združenje je nastalo v Angliji deset let prej in je imelo cilj preprečiti poskuse samomora. Leta 1966 so prvi takšni centri za pomoč v stiski začeli nastajati tudi v velikih mestih severne Italije in postali so sredstvo zoper probleme družbe, ki se bliskovito razvija. V Trstu od nekdaj obstajajo hudi življenjski problemi, ki jih veselo reklo »Viva là e po' bon« pač ne more preglasiti. S to humano pobudo so prišli ti problemi na dan, obenem pa je nastala možnost, kako jih je mogoče lajšati. Zleti so pozivi enakomerno naraščali in končno dosegli leta 1986 število 13.000. Letos je pozivov že 10.000, približno štirideset na dan. Prostovoljci, ki odgovarjajo na klic v stiski, niso samo priče dragocenim človeškim izkušnjam, ampak so tudi zbiralci sociološko zanimivega, a premalo cenjenega gradiva.Pa še podatek, o katerem bi vsi morali razmisliti: najpogosteje telefonirajo osebe od 30. do 40. leta starosti.

Trenutno je v Trstu 45 sodelavcev te organizacije. Kot zahteva njen statut, gre za prostovoljce najrazličnejše družbene pripadnosti, verskega prepričanja in ideologije. Organizacija (to je zveza pokrajinskih sedežev, ki so del mednarodne mreže) namreč nikakor ni političnega, strankarskega ali verskega značaja. Sodelavci se izmenjujejo vsakih šest ur, vendar jih je premalo, posebno zvečer in ponoči ter med prazniki in počitnicami, ko je osamljenost ljudi v stiski večja. Potrebni so torej vedno novi prostovoljci, tudi ker takšno delo človeka izčrpa, tako da prostovoljec povprečno sodeluje z ustanovo tri ali štiri leta, vendar nekateri z njo sodelujejo že od samega začetka. Podobno delo ni primerno za vse: do selekcije pride že na pripravljalnem tečaju, ko s simuliranimi pozivi in reakcijo tečajnika na vpraševanje po pomoči takoj odkrijejo, če so osebne motivacije zadostne in če lahko duševno ravnovesje prostovoljca zadosti zahtevam take službe. V sklopu pripravljalnega tečaja (traja šest mesecev, naslednji pa se bo pričel oktobra letos) se odvijajo tudi srečanja s strokovnjaki za socialno skrbstvo. Na teh srečanjih se prostovoljni sodelavci naučijo, kako naj ravnajo ob raznih problemih in kaj naj svetujejo človeku v stiski.Načelo te organizacije, ki izhaja iz njenega gledanja na svet, iz njenega Weltanschauunga, je, da so v našem življenju odnosi med ljudmibistvenega pomena in se ne smejo ozirati na telesno, ekonomsko ali socialno stanje sočloveka.

Carla Capaccioli

Javna posojila za kmetijstvo

Na osnovi odloka ministra za kmetijstvo štev. 96 z dne 3. marca 1987 in na osnovi odloka predsednika deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine štev. 221 z dne 10. junija 1987 lahko kmetovalci zaprosijo za posojila, namenjena nabavi traktorjev in drugih kmetijskih strojev. Kmetijski podjetniki in zadruge imajo možnost, da dobijo posojila na glavnico za zamenjavo traktorjev, frez in drugih motornih prekopalnikov ter inovativnih strojev. Posojila krijejo od 20 do 30 od sto stroškov. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 30. septembra letos. Kmetovalci, ki so za to zainteresirani, se lahko obrnejo na Kmečko zvezo, kjer bodo dobili vse potrebne informacije in pomoč.

Na osnovi najnovejših zakonskih oziroma upravnih ukrepov imajo možnost, da najamejo posojila tudi vinogradniki in živinorejci. Vinogradniki, ki nameravajo urediti namakalne sisteme v svojih vinogradih, in živinorejci, ki nameravajo opremiti hleve in nakupiti živino, lahko prav tako do 30. septembra zaprosijo deželno upravo za brezobrestna posojila. Tudi ti se lahko obrnejo za nasvete in pomoč na Kmečko zvezo.

Obvestilo vinogradnikom

Do 6. septembra so dolžni vsi vinogradniki prijaviti zaloge vina, ki so jih imeli v svojih kleteh 31. avgusta opolnoči. Prijavo je treba napisati v petih izvodih in jo oddati uradom občine, v kateri klet leži. Kdor ima kleti v različnih občinah, mora predložiti prijavo za vsako klet posebej.

Prijave bodo sestavljali za to določeni občinski uslužbenci. Svojim članom pa je na razpolago tudi Kmečka zveza, ki bo sestavljala prijave v svojih uradih, danes, 4. t.m., pa tudi na dolinskem županstvu, in sicer med 17. in 18. uro.

razne prireditve

Godbeno društvo Prosek priredi danes, 4. septembra, ob 20.30 KONCERT na trgu pred vaško cerkvijo. Vabljeni!

KD Vesna prireja pesniški večer "ŠE POMNIŠ MORJE TISTO NOČ..." ob stoletnici rojstva Alberta Sirka v izvedbi MG Kresna noč. Režija Marko Sosič. Križ - Brojnica jutri, 5. septembra, ob 20.30.

PD Kolonkovec organizira na društvenem sedežu 5. in 6. septembra tradicionalni PRAZNIK SOLATE. Delovali bodo dobro založeni kioski. V nedeljo bo odprta razstava solate. Oba večera ples z ansamblom Zvezde.

Lovsko društvo Doberdob prireja jutri, 5., in v nedeljo, 6. septembra, PRAZNIK v Zgoniku. Jutri bo ob 16. uri tekmovanje v briškoli, ob 17. uri na osnovni šoli Prvi maj 1945 srečanje lovskih delegacij in lovcev iz matične domovine in naših krajev, ob 18.30 otvoritev lovske in slikarske razstave, ob 19. uri nastop lovskega zbora Doberdob, ob 20. uri ples z ansamblom Furlan; v nedeljo ob 17. uri odprtje kioskov in ob 20. uri ples z ansamblom Furlan. Vabljeni!

izleti

Sekcija PSI Dolina obvešča, da bo odhod na dvodnevni izlet v Gradec (Avstrija) v soboto, 5. septembra, ob 6.30 iz Boljunca (na Gorici), ob 6.35 iz Doline (Banje) in ob 6.40 od Domja.

Na Celjskem gradu bo v soboto, 12. septembra, uprizoritev MIKLOVE ZALE. Ne zamudite tega večera in udeležite se izleta, ki ga ob tej priložnosti prireja KD F. Prešeren iz Boljunca. Informacije in vpisovanje do ponedeljka, 7. septembra po telefonu na št. 228438 ali 228729 ali 228614 od 13. do 14. ure.

KD F. Prešeren iz Boljunca organizira v soboto, 19. septembra izlet k Cerkniškemu jezeru. Izlet je namenjen predvsem udeležencem raziskovalenga tabora "Boljunec '87" in njihovim prijateljem. Informacije in vpisovanje do ponedeljka, 7. septembra, po telefonu na št. 228438 ali 228729 od 13. do 14. ure.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja v četrtek, 17. septembra, izlet na Goriško in sicer v Kromberk, Vitovlje (piknik) in Vrtovin. Vpisovanje za člane v četrtek, 10. septembra, od 10. do 11. ure in za nečlane v petek, 11. septembra, od 10. do 11. ure v društvenih prostorih v Ul. Cicerone 8.

SK Devin priredi ob prazniku piva Oktoberfest 4-dnevni izlet v Avstrijo in Nemčijo z ogledom Salzburga, Münchna in Innsbrucka. Odhod 18. septembra ob 5.45 iz Bazovice preko Opčin, Proseka, Križa, Nabrežine in Sesljana. Informacije in vpisovanje pri odbornikih ali na sedežu društva ob torkih in petkih od 19.30 dalje ali po telefonu na št. 200236.

Lovski praznik v Zgoniku

Jutri in v nedeljo bo Lovsko društvo Doberdob priredilo praznik v Zgoniku. Praznik se bo pričel ob 16.uri s tekmovanjem v briškoli. Ob 17. uri bo na osnovni šoli Prvi maj srečanje lovskih delegacij in lovcev iz matične domovine in naših krajev. Ob 18.30 bo otvoritev lovske in slikarske razstave. Ob 19. uri bo zapel lovski zbor Doberdob, ob 20. uri pa se bo začel ples z ansamblom Lojze Furlan.

kino

LETNI KINO - ARISTON - 21.00 **Colpo vincente**, r. David Anspaugh; i. Gene Ackman, Barbara Hershey, Dennis Hopper.

LETNI KINO - LJUDSKI VRT - 21.00 **Luna di miele stregata**, kom., ZDA 1986; r. Gene Wilder; i. Gene Wilder, Gill Radner.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Il collare della vergogna (Dog Tags)**, vojni.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Footloose**, glas.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Thunder II**, dram., It.; r. L. Ludman; i. M. Gregory, K. Reel, B. Svenson.

FENICE - 17.30, 22.15 **Porcelloni in vacanza**, r. George Mendeluk; i. Sally Kellerman, Patrick Dempsey.

EDEN - 16.00, 22.10 **Karin, moglie vogliosa**, porn., □□

EXCELSIOR II - 18.30, 21.45 **Radio days**, kom., ZDA 1987, 88'; r. Woody Allen; i. Mia Farrow, Seth Green.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 **Capricci erotici**, porn., □□

MIGNON - 16.30, 22.15 **Beverly Hills Cop - Un piedipiatti a Beverly Hills**, akc., ZDA 1984, 106'; r. Martin Brest; i. Eddie Murphy, Judge Reinhold, Lisa Eilbacher.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Arizona junior**.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Gli aristogatti**, ris., ZDA 1970, 78'; r. Wolfgang Reitherman.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 **America di notte**, dokum., □

RADIO - 15.30, 21.30 **Amori... pornolibidinosi**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Sklad M. Čuk obvešča starše otrok, ki so obiskovali poletni center, da lahko dvignejo razne predmete in oblačila svojih otrok v Prosvetnem domu pri gospe Valeriji, kjer so na ogled tudi slike poletnega centra.

KD Lipa obvešča vse odbornike, da bo seja odbora v torek, 8. septembra, ob 21. uri v Bazovskem domu.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 4. septembra

ZALA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 19.39 - Dolžina dneva 13.103 - Luna vzide ob 18.15 in zatone ob 1.29.

Jutri, SOBOTA, 5. septembra

LOVRO

PLIMOVANJE DANES: ob 2.18 najnižja -48 cm, ob 9.13 najvišja 32 cm, ob 14.44 najnižja -10 cm, ob 20.11 najvišja 34 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,5 stopinje, zračni tlak 1014,6 mb ustaljen, veter 18 km na uro vzhodnik, vlaga 60-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Sara Cleva, Maria Giovanna Sfetez, Astrid Donati, Matteo Cigui, Andrea Logar, Stefania De Cleva.

UMRLI SO: 67-letna Carla Colmo por. Novel, 84-letna Maria Smerdel por. Tamaro, 74-letni Amedeo Di Rocco, 75-letna Maria Athanassiu por. Antulov, 78-letna Maria Margherita Giurgiovich vd. Giugovaz, 80-letni Luigi D'Alessandro, 71-letni Mario Zoccomi, 77-letni Matteo Grabelli, 76-letna Anna Roitz vd. Sapla, 82-letna Rosa Toso, 89-letna Anna Plusnik, 54-letna Adelia Nemaz, 82-letna Rosa Carlon.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 31. avgusta, do sobote, 5. septembra 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan).

PROSEK (tel. 225141 in 225340) in MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

PROSEK (tel. 225141 in 225340) in MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

PROSEK (tel. 225141 in 225340) in MILJE (Mazzinijev drevored 1, tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

HUMORISTIČNO-SATIRIČNI NAGRADNI NATEČAJ
V BESEDI IN RISBI
JADRANSKEGA KOLEDARJA
in PRIMORSKEGA DNEVNIKA

DLAKA NA JEZIKU

Tema je prosta. Udeleženci natečaja lahko v humoreski, satiri, farsi, karikaturi (najmanj dve tipkani strani) ali v ciklusih najmanj desetih smešnic, glos, poezij, epigramov ali zbadljivk prosto obdelajo različne življenjske in družbene situacije, človeške slabosti, družbene in politične razmere, razne pojave v svetu ali pred našim nosom.

Likovni natečaj je tudi tematsko poljuben, v poštev pa pridejo daljši ali krajši stripi in serije (najmanj petih) karikatur, vinjet itd., opremljenih z besedili ali brez njih.

Prispevke pošljite v dveh izvodih s priporočeno pošiljko na naslov **JADRANSKI KOLEDAR, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, najkasneje do 30. septembra 1987.** Opremljeni naj bodo z geslom ali šifro, podatki o avtorju pa naj bodo v posebni ovojnici, opremljeni z istim geslom ali šifro.

Prispevke za oba natečaja bodo ocenjevali strokovna žirija in predstavniki obeh uredništev.

Najboljša humoristično-satirična besedila in risbe bodo nagrajena in objavljena. Ostale kvalitetne prispevke bo žirija priporočila za objavo v JADRANSKEM KOLEDARJU in PRIMORSKEM DNEVNIKU ali v drugi periodiki ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA.

NAGRADE ZA BESEDILA:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir
NAGRADE ZA RISBE:	1. nagrada	500.000 lir
	2. nagrada	300.000 lir
	3. nagrada	200.000 lir

Nagrade bodo podeljene na javni predstavitvi JADRANSKEGA KOLEDARJA.

Vsi prispevki ostanejo v lasti JADRANSKEGA KOLEDARJA in PRIMORSKEGA DNEVNIKA.

FINŽGARJEV DOM OPČINE

DRAGA 87

Danes ob 17. uri
predstavitev predavateljev
in prvo predavanje

KD in Zadruga SKALA iz Gropade

organizirata
5. - 6. - 7. septembra

ŠAGRO

Igral bo Ansambel VIKTOR iz Ilirske Bistrice.

Na voljo bo izvrsten golaž s srnjakom.

Vabljeni!

razstave

V občinski galeriji na Trgu Unità so odprli razstavo slikarja Romola Bertinija. Razstava bo odprta do 11. septembra po običajnem urniku.

V prostorih bivše konjušnice pri Miramaru je do 30. septembra odprta monografska razstava, posvečena Gustavu Pulitzerju Finaliju.

Razstava Človek in trta v Kraškem muzeju v Repnu bo odprta do 16. oktobra. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.00 do 20.00; ob sobotah in nedeljah od 11.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

prispevki

POPRAVEK: V spomin na Guerrina Husuja darujeta Marija Furlan in sestra Mirka Ferfolja in ne sestra Marija Ferfolja in Mirka Furlan 20.000 lir za sekcijo KPI Prosek-Kontovel.

V spomin na prijateljico Amalijo Kozino, preminulo v Argentini, daruje Bernarda Ota 10.000 lir za KD F. Prešeren.

V spomin na Janka Obada daruje sin Jožko 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Viktor Stopar daruje 120.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob Vilka Batiča in v spomin na nepozabno teto Karlino ob obletnici smrti daruje Mira Štoka 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 8. obletnici smrti Janka Obada daruje žena Marica 25.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Alojza Perica darujeta Marica in Jožko Obad 20.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Josipa Doljaka darujeta Anica in Albin Škabar 15.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Repentabor.

V spomin na Pavlo Guštin darujeta Anica in Albin Škabar 20.000 lir za ZPZ Repentabor.

V spomin na Alojza Pirca darujeta Marija in Olga Milič 20.000 lir za ŠK Kras in 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V zahvalo za prejeta voščila daruje Olga Smeraldi 20.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

šolske vesti

Glasbena matica Trst obvešča, da je VPISOVANJE NOVIH GOJENCEV za šolsko leto 1987/88 za Trst in podružnice do 10. septembra vsak dan, razen sobote, od 9. do 12. ure v tajništvu šole - Ul. R. Manna 29, tel. 418605.

Slovenski dijaški dom S. KOSOVEL Trst, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi 11 (mestni avtobus št. 25), sporoča, da je do 19. septembra odprto VPISOVANJE za šolsko leto 1987/88 vsak dan od 8. do 13. ure. Vsa pojasnila dobite po telefonu na št. 573141 in 573142

Sindikat slovenske šole obvešča vse kandidate, ki so vključeni v pokrajinske lestvice suplentov za poučevanje v šolskem letu 1987/88, da je od 28. 8. dalje razobešen na oglasni deski na skrbništvu prvi seznam prosilcev.

mali oglasi

IŠČEMO osebo, da bi se ji zahvalili, ki je dne 23. 8. 87 ob 18. uri prva priskočila na pomoč vozniku motorja suzuki TS 47516. Vljudno jo vabimo, da telefonira na št. 772494 (urnik trgovine) ali na št. 226570 po 21. uri.

V OSMIČI Olenich na Padričah boste od jutri, 5. septembra, dalje lahko degustirali sivi pinot in kraško črnino.

PRODAM avtomobil fiat panda 45 S, 5.000 prevoženih km, po ugodni ceni. Tel. 0481/82779 v večernih urah.

OSMICO je odprl Jožko Colja v Samatorci na št. 21. Vabljeni!

BRIŠKI beli pinot in merlot toči Anton Klanjšček v Gorici - Ul. Lunga 15 - vsak dan od 9. do 21. ure.

STAREJŠI UPOKOJENEC, ki živi sam v lepem stanovanju v centru Trsta, išče gospodinjo. Nudi hrano, stanovanje in nagrado. Tel. 575436.

RESTAVRACIJA išče osebo za čiščenje in pomoč v kuhinji. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Restavracija".

ODDAM črno-belega psička, 2 meseca starega, majhne postave. Tel. 232223 v popoldanskih urah.

PRODAM mlekarno na Greti. Tel. 413350.

menjalnica

3. 9. 1987

Ameriški dolar	1290.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	721,50	Švicarski frank	873,50
Francoski frank	214.—	Avstrijski šiling	102,40
Holandski florint	639.—	Norveška krona	194.—
Belgijski frank	34,30	Švedska krona	204.—
Funt šterling	2125.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1910.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	184.—	Avstralski dolar	900.—
Grška drahma	9.—	Debeli dinar	1,45
Kanadski dolar	970.—	Drobni dinar	1,45

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Tel.: Sedež 67001 - 68881 Agencija Domjo 831-131

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

AMICO TRA I NEMICI, NEMICO TRA GLI AMICI - »Svoj sredi čužich, čužo sredi svoich« - Prijatelj med sovražniki, sovražnik med prijatelji, SZ 1974. Režija Nikita Mikhalkov. Igrajo: Jurij Bagatyrev, Anatolij Solonicyn, Sergej Sakurov, Aleksandr Porochušikov. Drevi, 4. septembra, ob 21.45, RAI 3.

Za časa ruske revolucije kameradi obtožijo sovjetskega vojaka, da je sodeloval s tolpo hudodelcev pri ropu nekega tovora zlata. Po krivem osumljeni vojak pobegne in se pritihotapi v skupino roparjev, da bi prišel spet do zlata in seveda odkril pravega krivca. Tako se kar vrstijo, z dobro mero humorja in špektakla, šokantni prizori in neverjetne peripetije v tem pustolovsko-zgodovinskem filmu, ki je pravzaprav sovjetska inačica vesterna, postavljena v sibirske prerije namesto v običajne puščave Teksasa ali Arizone.

Prijatelj med sovražniki... je tudi celovečerni prvenec znanega sovjetskega igralca in režiserja Nikite Mikhalkova, avtorja občudovanih filmov tako na Vzhodu kot na Zahodu (Mehanični pianino, Oblomov, Oči čiornie), in tudi brata, prav tako znanega režiserja in scenarista Andreja Mikhalkova-Končalovskega.

DURANTE L'ESTATE - Čez poletje, It. 1971. Režija: Ermanno Olmi. Igrajo: Renato Paracchi, Rosanna Callegari, Mario Barillà, Mario Gazzaniga. Jutri, 5. septembra, ob 22.50, RAI 1.

Slikar, ki je zaposlen pri neki založbi, v prostem času riše po naročilu rodbinske simbole raznim namišljenim aristokratom, ki v resnici nimajo nikakršnega plemiškega izvora in naslova. Možakar to počenja v dobri veri, a ko ta njegov »hobby iz heraldike« pride na dan, ga oblast obtoži ponarejanja in se za naivneža začnejo težave brez konca. Ermanno Olmi, ki je pretanjen in iskren opazovalec drobnega zasebnega, a tudi širše družbenega življenja tako na podeželju kot v industrijskih centrih povojne Italije, s tole navidez banalno in nič kaj spektakularno zgodbico sproži svoj enkraten mehanizem poezije in resnice. Olmi, čeprav ne uživa takšne visokozveneče slave kot kakšen Fellini ali Bertolucci, je gotovo eden izmed najbolj pomembnih avtorjev sodobnega italijanskega filma.

CERCASI SUSAN DISPERATAMENTE - »Desperately Seeking Susan« - Išče se Susan, ZDA 1985. Režija: Susan Seidelman. Igrajo: Madonna, Rosanna Arquette, Aidan Quinn, Mark Blum. V torek, 8. septembra, ob 20.30, Canale 5.

Berlusconijeva prva mreža je vsekakor izbrala pravi trenutek za predvajanje do sedaj najuspešnejšega filma z ameriško rock zvezdo Madonno: prav ob njenem super reklamiziranem prvem nastopu v Italiji! Madonna, nakinčana z vsakovrstno kičasto (a sexy) šaro, je v tem zelo malo verjetnem filmu nekakšna »alter-ego« mlade, fine in elegantne gospe iz New Jerseya, ki je njeno pravo nasprotje. Pravzaprav je slednja, nežna Rosanna Arquette, ki se, naveličana od zakonske rutine z nezanimivim »business-manom«, spozna preko časopisnega oglasa s privlačno, a nekam vulgarno lepotico Susan (Madonno). Obe ženski sta si na las podobni, da si po naključju dobesedno zamenjata vlogi, s seveda zelo komičnimi in predvidljivimi posledicami...

Seidelmanova, nekdanja predstavnica angažiranega newyorškega »neodvisnega« filma 80. let (Amos Poe, Jim Jarmusch idr.), je s to skoraj konvencionalno situacijsko komedijo žela velik uspeh pri mladi publiki vsega sveta (predvsem zaradi prisotnosti Madonne), obenem pa je razočarala svoje stare »fanse« iz cinefilskih in kritiških vrst, ki so se navduševali za njene prejšnje radikalne in brezkompromisne filme.

IL SORPASSO - Prehitevanje, It. 1962. Režija: Dino Risi. Igrajo: Vittorio Gassman, Jean-Louis Trintignant, Catherine Spaak, Claudio Gora. V sredo, 9. septembra, ob 20.30, RAI 3.

Frajerski in prešeren »play-boy« (V. Gassman) se vozi za veliki šmaren s svojim športnim avtom v spremstvu naivnega in sramežljivega sovoznika (J. L. Trintignant) po raznih letoviščarskih krajih. Povsod se ljudje veselijo in tudi za naša dva junaka je to intenziven dan, poln vsakovrstnih doživetij, ljubezenskih srečanj itd. Vendar razigrana in brezbrižna vožnja dveh prijateljev se tragično prekine, ko sede za volan mladi in neizkušeni Gassmanov tovariš, ki hoče posnemati njegovo divjo vožnjo in začne prehitevati na nevarnem ovinku...

Avtor te tipične »italijanske komedije«, a z grenkim priokusom, je nemara eden največjih mojstrov tega žanra. Dino Risi (1917) je v zadnjih 20-30 letih ustvaril neverjetno bogato galerijo značilnih in nepozabnih komično-grotesknih likov, ki so zdaj dobili navihani obraz Vittoria Gassmana (Il mattatore, La Marcia su Roma, Il tigre itd.), zdaj poln nasmeh Alberta Sordija (Il vedovo, Una vita difficile), pa tudi ironijo in duhovitost, denimo Nina Manfredija (Le bambole, Vedo nudo) in Uga Tognazzija (I mostri, Straziami ma di baci saziami) itn.

FANFAN LA TULIPE, Fr./It. 1952. Režija: Christian-Jaque. Igrajo: Gèrard Philippe, Gina Lollobrigida, Nöel Roquevert, Marcel Herrand. V četrtek, 10. septembra, ob 9.15, RETE 4.

Med vojno sedmih let se mladi Fanfan da prepričati od prebrisanega nabornega narednika in postane rekrut francoske vojske, med naborom dvori šarmantni ciganki (G. Lollobrigida), potem pa se prikrade na skrivaj v grad Ludvika XV. Za to je obsojen na smrt, a neustrašni Fanfan la Tulipe zbeži iz zapora in po raznih peripetijah zmaga sam vojno... Gèrard Philippe (1922-1959) velja za enega izmed najbolj priljubljenih francoskih igralcev nasploh, v svoji kratki karieri je sicer posnel številne filme, vendar je prav s takšnimi vlogami, kot je pričujoča, osvojil občinstvo (zlasti ženske) vsega sveta, s svojim nastopom romantičnega, vihravega, mladega, pogumnega in šarmantnega junaka, ki z isto roko pobije nešteto nasprotnikov in hkrati objame najočarljivejša dekleta.

BALKANSKI VOHUN - »Balkanski špijon«, Jug. (Srbija), 1984. Režija: Božidar Nikolić in Dušan Kovačević. Igrajo: Danilo Bata Stojković, Mira Banjac, Bora Todorović, Zvonko Lepetić, Sonja Savić. V četrtek, 10. septembra, ob 22.35, RTV Ljubljana.

Po poletnem premoru se zopet nadaljuje retrospektiva jugoslovanskega filma na ljubljanski TV, tokrat je na vrsti filmska uspešnica (zlata arena v Pulju za najboljši film, scenarij in montažo), pravzaprav režijski prvenec že uveljavljenega snemalca in direktorja fotografije B. Nikolića in prav tako znanega dramatika in scenarista D. Kovačevića. Njun film je priredba za ekran gledališke uspešnice, ki jo je napisal sam Kovačević. Bivši stalinist, žrtev informbirojevskih obračunavanj, začne v sodobni Jugoslaviji svoj osebni »lov na čarovnice« in bolestno zasumi svojega podnajemnika, nedolžnega in nič hudega slutečega zdomca (ki se je vrnil v domovino), da vohuni za tuje sile in rovari proti državi. Paranoični protagonist te balkanske »zgodbe navadne blaznosti« si zato nabavi fotoaparat, magnetofon in daljnogled, da lahko bolje razkrinka »vohuna«. Srbska cineasta razvijeta svojo sprva komično zgodbo z učinkovitim stopnjevanjem ironije, črnega humorja, sarkazma, groteske in absurda ter jo privedeta do najskrajnejših konsekvenc, t. j. tragičnega in krvavega epiloga. Metafora s sedanjim obstoječim stanjem v Jugoslaviji je očitna.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

WETTON MANZANERA - WETTON MANZANERA LP

Štiridesetletnika Wetton in Manzanera sta se odločila, da bosta znova prodrla in uspela, kot se je to dogajalo nekaj let od tega. John Wetton je igral namreč najprej s skupino Family, nato še z legendarnim bandom King Crimson. Izreden basist in odličen pevec John Wetton se je nekaj časa mudil z ansamblom Asia, nato pa se je združil z Manzanero. Naj povemo, da to ni bil najbolj posrečen korak v njegovi karieri. Seveda obstajajo na današnji rock sceni mnogi elementi, ki kljub letom vztrajajo in žanjeno presenetljive uspehe. Za Wettona in Manzanero pa se je izkazalo ravno nasprotno. Wetton je pozabil mojstrovine z bas kitaro, medtem ko je električna kitara Manzanere skoraj dokončno umrla in obmolknila. Fantazije, tako glasbene kot tudi tekstovne, v tem albumu ni, čeprav sta na tem snemanju sodelovala tudi dva zelo ugledna gosta, kot sta bobnar Alan White in Kevin Godley.

Seveda se bo tistim, ki bodo prvič to poslušali, zdelo vse skupaj dobro, skoraj predobro. Vendar ni tako, kajti Wetton in Manzanera sta si tokrat privoščila le nekaj skladbic, s katerimi verjetno mislita, da bosta iztržila nekaj denarja za starost. Vendar se prav bridko motita...

Pesmi so: *It's Just Love, Keep On Loving Yourself, You Don't Have to Leave My Life, Suzanne, Round In Circles, Do It Again, Every Trick In The Book, One World, I Can't Let You Go, Have You Seen Her Tonight.*

Z nagradami sodelujejo:

Elektrotehna DO Melodija Mengeš · Založba Lipa Koper · Založništvo tržaškega tiska - Trst · Astra DO Steklarna Hrpelje · Iskra TOZD Elektroakustika Sežana · Ljubljanska banka

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Portomatto (1. del)
13.30 Dnevnik
14.00 Film: Franco e Ciccio... ladro e guardia (kom., It. 1969, r. Marcello Ciorciolini, i. Franco Franchi, Ciccio Ingrassia, Gianni Agus)
15.30 Risanka: Rosaura
16.20 Dokumentarec: I rapaci notturni
17.05 Nadaljevanka: Dramma d'amore
18.30 Variete: Portomatto (2. del)
19.40 Almanah in vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Terra lontana (vestern, ZDA 1953, r. Anthony Mann, i. James Stewart, Walter Brennan, Corinne Calvet)
22.05 Dnevnik
22.15 Koncert: Omaggio a Venezia (violinist Uto Ughi in pianistka Marta Argerich izvajata Beethovnovo Sonato št.1 za klavir in violino ter Sonato za klavir in violino Cesarja Francka)
23.15 Inf. oddaja: Grandi mostre - Il Seicento fiorentino ad Amburgo
23.55 Dnevnik - zadnje vesti

RAI 2

9.55 Šport: atletika - svetovno prvenstvo (neposredni prenos iz Rima)
11.20 Nanizanka: In due si indaga meglio
12.10 Nad.: Cervantes
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Dnevnik - šport
13.30 Nanizanka: Saranno famosi
14.20 Zabavna oddaja: Arcobaleno, vmes dokumentarec o živalih, risanka in nanizanka
16.20 Šport: atletika
18.50 Šport: avtomobilizem F 1 - VN Monze, poskusna vožnja (prenos iz Monze)
19.45 Dnevnik
20.15 Športne vesti
20.30 Variete: Il meglio di Un altro varietà
22.00 Variete: Improvvisando
22.50 Dnevnik
23.05 Kviz: Il milionario
23.50 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Nočni film: Corri uomo corri (pust., It. 1968, r. Sergio Sollima, i. Tomas Milian, Donald O'Brien, Linda Veras)

RAI 3

16.00 Šport: svetovno prvenstvo v kolesarstvu (neposredni prenos iz Villacha)
19.00 Dnevnik
19.20 Deželne vesti
19.30 Dokumentarna oddaja: La primavera romana dell'arte belgica
20.00 Dokumentarna oddaja: L'Italia vista dal mare (pripravila Ettore del Giacco in Antonio Ferro, r. Sandro Vanadia)
20.30 Športna oddaja: Atletika '87 - proces svetovnemu prvenstvu (pripravil Aldo Biscardi)
21.30 Dnevnik
21.45 Film: Amico tra i nemici, nemico tra gli amici (dram., SZ 1974, r. Nikita Miklalkov, i. Jurij Bogatyrev, Anatolij Solonicyn, Serghej Sakurov)
23.20 Aktualno: Eventi - Fino all'ultimo film (neposredni prenos iz 44. filmskega festivala v Benetkah, pripravil Franco Porcarelli, r. Patrizia Belli, Giacomo Cadore in Carlo Tagliabue)
23.55 Dnevnik - zadnje vesti

RTV Ljubljana

18.25 Poročila
18.30 Otroška oddaja: Vukov kotiček
18.45 Nan.: Dr. Who - Robot (5. del)
19.10 Risanka
19.26 Vreme in dnevnik
20.00 Nad.: Brezčasna dežela (6. del)
20.55 Dok.: Ljubitelji narave
21.20 Rezerviran čas
21.50 Dnevnik
22.05 Zabavna oddaja: Poletna noč, nato film Prekinitev (dram., Fr.-It. 1970, r. Claude Chabrol, i. Stephane Audran, Jean-Pierre Cassel; francoski naslov La Rupture pomeni prekinitev, prelom, pa tudi razdor. Chabrol prikazuje prelom med dvema svetovoma: zaprtim buržoaznim, ki ga predstavlja Charlesova družina, in delavskim, ki ga predstavlja njegova žena Helene. Prepad med svetovoma je povod za prekinitev njune zveze. Starši se ne morejo sprijazniti s poroko svojega sina, niti z usodo vnuka, ki naj bi odraščal izven dosega njunih vplivov.)

TV Koper

16.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki:

GORICA — Povečanje tovornega prometa med Jugoslavijo in Italijo
TRST — Tudi v Trstu deluje ustanova »Telefono amico«
NABREŽINA — Nabrežinski torkov sejem
ZGONIK — Botanični vrt La Carsiana
TRST — Posthumna razstava Romola Betinija v občinski galeriji

16.25 Šport: SP v atletiki (prenos iz Rima)
19.30 TVD Stičišče
19.45 Nadaljevanka: Veronica
20.30 Koncert: Brahmsove simfonije z Leonardom Bernsteinom in dunajsko Filharmonijo
21.45 TVD Vsedanes
22.00 Šport: SP v atletiki (prenos iz Rima)
23.00 Dokumentarec: Gradovi - Zgodbe v zgodovini

CANALE 5

8.30 Jutranja telovadba 8.40 Nanizanka: La grande vallata
9.30 Nad.: General Hospital
10.30 Nanizanka: Flo, 11.00 Arcibaldo, 11.30 Lou Grant, 12.30 Bonanza
13.30 Nad.: Sentieri
14.30 Film: L'idolo cinese (krim., ZDA 1946, r. Jean Negulesco, i. Sydney Greenstreet, G. Fitzgerald)
16.30 Nanizanke: L'uomo di Atlantide, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 Una famiglia americana, 19.00 I Jefferson, 19.30 Love Boat
20.30 TV film: Ritorno a Eden (10. del)
22.20 Nanizanke: Top Secret, 23.20 Lottery, 0.20 Sceriffo a New York

RETEQUATTRO

8.30 Nan.: Gunsmoke
9.15 Film: Disonorata senza colpa (dram., It. 1945, r. Giorgio Chili, i. Marina Berti, Vera Carmi)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Creamy, Juny Peperina, Speed Buggy, Mini Pony
14.30 Nad.: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo
16.15 Nan.: I giorni di Brian
17.00 Dokumentarna serija: Quaderni della natura
17.30 Nanizanke: Il Santo, 18.30 Switch, 19.30 Quincy
20.30 Film: Tutti insieme appassionatamente (glas., ZDA 1965, r. Robert Wise, i. Julie Andrews, Christopher Plummer)
23.45 Nad.: Peyton Place
1.30 Nanizanka: Mistery Movies - Madigan

ITALIA 1

8.30 Nanizanka: La strana coppia
9.00 Film: Annibale e la vestale (glas., ZDA 1955, r. George Sidney, i. Esther Williams, Georges Sanders)
10.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 11.00 Ralph supermaxieroe, 12.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 13.00 Hardcastle and McCormick
14.00 Glasbena oddaja: Deejay Beach
15.00 Nanizanki: I forti di Forte Coraggio, 15.30 Furia
16.00 Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Flo la piccola Robinson, Magica Emi, Nanà Supergirl, Ewoks
18.00 Nanizanke: Rin Tin Tin, 18.30 Flipper, 19.00 Chips
20.00 Risanka: Pollyanna
20.30 Film: Mi faccia causa (kom., It. 1984, r. Steno, i. Stefania Sandrelli, Gigi Proietti, Christian De Sica, Marisa Laurito, 2. del)
22.40 Šport: poletni nogomet
23.10 Nanizanke: Giudice di notte, 23.40 Ai confini della realtà, 0.10 Samurai, 1.25 Hardcastle e McCormick

TELEPADOVA

13.00 Risanke
14.00 Nadaljevanki: Happy end, 15.00 Signore e padrone
16.30 Risanke
19.00 Nanizanki: Sanford and Son, 19.30 Insiders
20.30 Film: Riavanti marsh! (kom., It. 1979, r. Luciano Salce, i. Silvia Dionisio, Carlo Giuffrè)
22.30 Film: Il trionfo della casta Susanna (kom., ZRN 1969, r. François Legrand, i. Therry Torday, Edwige Fenech)
24.00 TV film: Gli uomini non pensano che a quello (kom., Fr. 1953, r. Yves Tobert, i. Jean-Marie Amato, Jean Bel-Skerritt)

TELEFRIULI

13.00 Dok.: La vela, tecnica e spettacolo
13.30 Nadaljevanka: Marta
14.30 Nanizanka: George
15.00 Dražba: Roberta Pelle
15.30 Glasbena oddaja: Music Box
17.45 Nanizanka: C'era una volta il potere
19.00 Dnevnik
20.00 Dnevnik v nemščini
20.30 Variete: Cari amici vicini e lontani
22.30 Dnevnik
23.30 Nanizanka: Sherlock Holmes
0.30 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Ne prezrimo; 8.45 Mozaik; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert v stolnici sv. Jurija v Porcii: Komorni orkester RTV Ljubljana Camerata Labacensis (vodi Stojan Kuret); 11.35 Glasbeni mozaik; 12.00 Na počitnice; 13.20 Primorska poje: mešani zbor Lipa iz Šempasa (vodi Miran Rustja) in moški zbor Provox iz Nove Gorice (vodi Jožko Harej); 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš popoldan z glasbo in besedo; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Razmišljanje o slovenskih ljudskih pravljicah; 17.10 Klasični album; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 4.30 Jutranjik; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasba za dober dan; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Komorna glasba; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasbena tradicija; 13.30 Melodije; 14.05 Tuji jeziki; 14.35 Mladi interpreti; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Ansambel Ivana Ruparja; 18.15 Kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Morje in pomorščaki.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 14.40 Popevka tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Glasbeni utrinki iz zamejstva; 18.35 Popevke po telefonu.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.40 Summers ago; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prisrčno vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Lepi Rovinj; 11.30 Reportaže; 11.35 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Glasba; 14.00 SP v atletiki; 14.45 Plesna glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizirani; 16.33 Blitz; 17.00 Bubbling; 17.33 Summers ago.

RADIO OPČINE

10.30 Za vsakogar nekaj; 20.30 Nočni val; oddaje ponoči in podnevi povezuje glasba.

Do konca meseca se morajo občine izreči o osnutku posodobitve cestnega omrežja

Občine, pokrajine in druge ustanove se morajo do konca meseca izreči o osnutku načrta ureditve cestnega omrežja v deželi. Na podlagi pripomb in protipredlogov bo Dežela nato poskrbela za pripravo dokončnega načrta, zatem pa naj bi se pričela izvršilna faza. Cilji in postopek priprave in odobritve načrta so določeni v deželnem zakonu št. 22 iz leta 1985.

Ker so občine prejele osnutek sredi avgusta, to je v obdobju dopustov, zadeva še ni povzročila veliko razprav, pač pa jih je pričakovati v prihodnjih tednih.

Kaj pravzaprav predstavlja omenjeni osnutek ureditve in posodobitve cestnega omrežja? Gre za načrt posegov, ki jih bodo na celotnem cestnem omrežju v Deželi, to je na avtocestah, na magistralnih in na pokrajinskih cestah izvedli v prihodnjem srednjeročnem, oziroma dolgoročnem obdobju, bodisi državno podjetje za ceste, bodisi Dežela, pokrajine ali druge ustanove.

Tako ima recimo podjetje ANAS že izdelan načrt posegov do leta 1995. Načrt je bil odobren pred dvema letoma.

Nas pobliže zanimajo načrtovani posegi na območju Goriške, ki pa jih v prihodnjem srednjeročnem obdobju ni veliko. Tako je v načrtu preureditev avtocestnega odseka državna meja — Vileš v avtocesto, gradnja avtocestne povezave z deželnim letališčem (se že izvaja), posodobitev in rekonstrukcija, oziroma izbira nove trase državne ceste št. 56 Gorica—Videm.

Osnutek načrta predvideva tudi posodobitev ceste, ki povezuje državno cesto št. 55 (skozi Dol) z vstopno postajo avtoceste pri Moščenicah. Omenjajo se sicer težave na cesti skozi Dol, vendar prenova te prometnice, vsaj na osnovi razpoložljive dokumentacije, zaenkrat ni predvidena.

Ob tem velja omeniti, da je bilo že pred nekaj leti porabljenih več deset milijonov lir za študijo o posodobitvi omenjene ceste. Strošek so krili s prispevkom iz Goriškega sklada.

Torej, vsaj na Goriškem, se ne obeta, v doglednem času, gradnja novih prometnic. Sicer pa presenečenje lahko zmeraj pride. Ne gre namreč pozabiti, da si v določenih krogih močno prizadevajo prav za posodobitev in razširitev ceste skozi Dol, ki naj bi imela zelo pozitivne posledice za hitrejšo povezavo med pristaniščem in trgovskim postajališčem v Gorici.

Svoje stališče o takih namenih sta dve najbolj prizadeti občini (Sovodnje in Doberdob) že povedali.

Za odločitev dežele, takšno ali drugačno, pa bo treba počakati kar lep čas, čeprav meni deželni odbornik, da bi bilo do konca leta mogoče izdelati dokončne predloge.

Veliko zanimanje za razstavo Guardi

Razstava slik beneških slikarjev Guardi na goriškem gradu še vedno zbuja zanimanje in privablja številne obiskovalce. Že podatki o dosedanjem številu obiskovalcev so zelo vzpodbudni. Razstavo na gradu si je v približno dveh mesecih ogledalo okrog 27 tisoč oseb, kar je za Gorico in pravzaprav celotno območje dežele zelo veliko. Goriška razstava se tako uvršča med pomembnejše kulturne prireditve letos v širšem prostoru.

Kakor poročajo z občine, ki je poleg Dežele in Goriške hranilnice glavni organizator razstave, je prav te dni že tudi pošla prva izdaja zanimivega kataloga. Ni znano, ali bodo publikacijo ponatisnili.

Razstavo del znanih beneških vedutistov iz sredine 18. stoletja si je zlasti v avgustu ogledalo tudi veliko tujih gostov.

Od danes do ponedeljka v Selcah

Tovariško srečanje v znamenju miru in krepitve mednarodnega sodelovanja

V Selcah pri Ronkah se danes pričenja tradicionalni partizanski miting, ki bo tudi letos potekal v znamenju krepitve sodelovanja med bivšimi italijanskimi in jugoslovanskimi protifašističnimi borci, v znamenju krepitve miru v svetu. Osrednji del večdnevne manifestacije bo jutri, oziroma v nedeljo. Jutri ob 16. uri bo srečanje preživelih deportirancev taborišča v Fossalonu pri Gradežu, ob 18. uri pa bo v občinski sejni dvorani v Ronkah prof. T. Sala govoril o deportacijah med drugo svetovno vojno. Nedeljski program napoveduje ob 8.30 kolesarsko dirko, ob 9.30 mednarodno srečanje bivših borcev na temo miru, ob 11. uri pa bodo pred pokopališčem v Ronkah odkrili spomenik žrtvam nemških uničevalnih taborišč. Razne prireditve bodo tudi v popoldanskem času. Letošnji partizanski miting v Selcah se bo zaključil v ponedeljek zvečer, ko bo ob 19.30 baklada pri spominskem obeležju, na obronkih Krasa, ki spominja na ustanovitev prve proletarske brigade.

Danes zvečer bosta v Selcah dve pomembni kulturni prireditvi. Ob 18. uri bodo v prostorih rajonskega sveta odprli razstavo slik Lorenza Furlanija. Razstavljeni bodo portreti nekaterih znanih osebnosti odporniškega gibanja. Ob 21. uri bo na prireditvenem prostoru večer istrskih pesmi v izvedbi kulturne skupine članov italijanske narodnostne skupnosti iz Pirana.

Omeniti velja še, da se bodo nedeljskega tovariškega srečanja za mir in sožitje udeležili predstavniki borčevskih organizacij iz Ferrare, Nove Gorice in nekaterih istrskih občin.

Lorenzo Pilat

Drevi, s pričetkom ob 21. uri, bo pod velikim šotorom na dvorišču goriškega grada nastopil kantavtor in kitarist Lorenzo Pilat. V prvem delu večera, ki ga organizira zadruga Multithema pod pokroviteljstvom nekaterih sponsorjev, bodo nastopili plesalci društva Ciabs iz Tržiča, ki bodo goriškim gledalcem predstavili nekaj odlomkov iz znanega ameriškega musicala "A chorus line". Za prijetnejše vzdušje bo poskrbel kabaretist Pacifico.

V drugem delu bo nastopil Lorenzo Pilat, ki bo zapel nekaj novih skladb poleg svojega znanega repertoarja. Vstop na drevišnji koncert bo prost, prostovoljni prispevki pa bodo šli v sklad goriškega Zelenega križa.

Berite

»Novi Matajur«

Od ponedeljka v tržiški ladjedelnici štirideset novih mladih delavcev

V tržiški ladjedelnici so v ponedeljek zabeležili nadvse pomemben dogodek. Vrata te največje tovarne na Goriškem so prvič prestopili mladi, komaj najeti delavci. Gre za štirideset mladih (vsi bodo v tovarno prišli v naslednjih dneh), ki so v tej tovarni dobili zaposlitev, upoštevajoč določila deželnega zakona o zaposlovanju mladih. Dogodek je seveda pomemben, kajti prvič po več letih v ladjedelnici spet zaposlujejo mlado delovno silo, potem ko več let niso nadomeščali upokojenih delavcev. Zaradi tega se je število zaposlenih stalno krčilo. Še bolj bi se v prihodnjih letih, saj je danes povprečna starost delavcev 47 let. To pomeni, da je od približno tri tisoč zaposlenih danes dobršen del takih, ki so pred upokojitvijo.

V tržiški ladjedelnici sedaj zaključujejo dela na veliki pomorski ploščadi Micoperi ter na petrolejski ladji, ki so jo zgradili za družbo AGIP. Obe bodo naročnikom izročili čez kak mesec. V prihodnjem letu pa bodo pričeli graditi tri tovorne ladje ter dve potniški. Dela bo torej za nekaj let. Osemsto delavcev, ki so še zmeraj v dopolnilni blagajni, naj bi se predvidoma vrnilo na delo v začetku prihodnjega leta. Ob upoštevanju omenjenih novih naročil bodo v prihodnje po vsej verjetnosti morali zaposliti še nove delavce, poleg prve skupine, ki bo prag ladjedelnice prestopila te dni in ki stopa v delovno razmerje seveda za določen čas, kakor pač predvidevajo določila o zaposlovanju mladih. Dobršen del teh mladih pa bo po koncu začasne zaposlitve v ladjedelnici prav gotovo našel dokočno mesto.

ŠOLA GLASBENE MATICE GORICA

Vpisovanje v šolo Glasbene matice je od 1. do 11. septembra vsak dan v pisarni GM v Gorici, Ulica Croce 3, od 10. do 12. in od 14. do 16. ure. Pojasnila tudi po telefonu štev. 84-508.

V ponedeljek občinski svet

Po krajšem počitniškem premoru bo tudi goriški občinski svet obnovil svojo dejavnost. Sestal se bo v ponedeljek, 7. septembra, ob 18.30. Na dnevnem redu je vrsta ratifikacij sklepov, ki jih je v tem obdobju sprejel ožji odbor. Slednji bo tudi seznanil svetovalce o sklepih, ki so bili sprejeti na podlagi pooblastil.

Na ponedeljkovi seji bodo predvidoma podelili naslov častnega občana svetovno znanemu slikarju Zoranu Mušiču.

Močno neurje v Tržiču in okolici Na srečo tokrat ni klestila toča

V noči med torkom in sredo je slabo vreme zajelo tudi naše kraje. Huda sopara prejšnjih dni je sicer že napovedovala možnost neviht, prejšnjo noč je ta res divjala po Goriškem in zlasti po Tržiškem z očitno močjo.

Vinogradniki so bili pred nevihto, ki jo je napovedovalo močno bliskanje in grmenje, precej zaskrbljeni zaradi nevarnosti toče. Kljub temnim in nizkim sivim oblakom tokrat toče ni bilo, močan naliv je le namočil polja in travnike, ki so bili sveže deževnice še kako potrebni.

Nekoliko huje je bilo na Tržiškem, kjer so strele povzročile nemalo škode in tržiškim gasilcem polne roke dela. Ti so namreč bili na terenu celo noč, saj je bilo telefonskih klicev za pomoč še in še. Najprej so morali v Mikole na dom Ane Visintin, upraviteljice bližnje bencinske črpalke. Tu je namreč strela udarila v kurilnico. Počilo je nekaj cevi in prišlo je do manjše poplave. Posledice bi bile gotovo veliko težje, če bi strela udarila v rezervoar bližnje bencinske črpalke.

Gasilce so poklicali tudi v Turjak, kjer je strela udarila v drog električne napeljave. Podobna nezgoda se je pripetila tudi v Tržiču, kjer je zgorel drog električne napeljave v Ulici Monte S. Michele, na dvorišču doma Alfreda Puntina. V Škocjanu ob Soči je močan veter zlomil drevo, ki je padlo na bližnjo cesto in otežilo promet. V jutranjih urah so gasilce klicali tudi v Redipuglio zaradi vej in drugega materiala, ki je padel na cesto.

Največjo škodo pa je včerajšnje neurje nedvomno povzročilo v tržiškem obratu Ansaldo, kjer je izreden sunek vetra odkril strehe delavnice. Streha je bila pokrita s plastičnimi ploščami, ki očitno niso bile kos orkanskemu vetru. Poleg velike gmotne škode — za popravilo strehe bo treba odšteti več desetin milijonov lir — delavnica ne bo normalno obratovala po vsej verjetnosti vsaj do ponedeljka. V hali, ki jo je razkril vihar, je zaposlenih okrog trideset delavcev. Včeraj sploh niso delali, danes pa bodo obnovili proizvodnjo, vendar s skrajšanim urnikom. Neurje na Tržiškem je povzročilo daljši izpad elektrike v Tržiču in tudi na območju drugih občin. Do večkratnih prekinitev elektrike je prišlo tudi na Goriškem.

Tudi gasilci v Gorici so imeli precej dela. Poklicali so jih v Mariano, kjer je strela zažgala drog električne napeljave, odstranili pa so precej polomljenih vej, ki so ovirale reden potek prometa.

Prijatelji za uvod v Jesenski praznik

Na prvo prireditev v sklopu Jesenskega praznika vabijo člani KD Oton Župančič v Štandrežu. Za prijetno razvedrilo bodo poskrbeli člani ansambla Prijatelji, na sporedu pa je tudi tekmovanje v briškoli.

Jutri bo na plošči (na odprtem) Kulturnega doma Andreja Budala v Štandrežu napovedani koncert country skupine Plava Trava Zaborava iz Zagreba. Ansambel je v zamejstvu precej znan, predvsem na Tržaškem, tokrat pa se bo prvič predstavil tudi pred goriško publiko, ki bo nedvomno navdušeno sledila programu. V večurnem koncertu bo band izvajal skladbe iz svojega zadnjega albuma Hit Track. Poleg glasbenikov bo večer popestril tudi animator Zvone Krznar z ljubljanskega radia.

Začetek nastopa bo okrog 20. ure. V primeru slabega vremena bodo člani skupine Plava Trava Zaborava nastopili v Kulturnem domu v Gorici.

izleti

Slovensko planinsko društvo vabi člane in prijatelje, da se udeležijo Dneva planinca, ki bo v nedeljo, 13. septembra, na Ermanovcu nad Sovodnjem v organizaciji PD Sovodenj (Škofja Loka). Prevoz z lastnimi sredstvi, odhod ob 7. uri s Travnika. Slovesnost na Ermanovcu bo ob 11. uri.

razne prireditve

V knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici, v Ulici Gradnikove brigade, bo drevi, ob 19. uri predstavitev knjige Draga Vresnika "Druga brigada vojske državne varnosti — narodne obrambe".

razstave

Deželna galerija Luigi Spazzapan v Gradišču ob Soči bo vse do konca meseca septembra gostila razstavo o slovenskem ekspesionizmu med leti 1920 — 1930 po sledečem urniku: 10—12.30 in 15.30—20.30.

razna obvestila

Uprava Kulturnega doma Gorica obvešča vsa zainteresirana društva in skupine, ki želijo uporabljati telovadne prostore, da pošljejo pismene prošnje na upravo doma, Ulica Brass, najkasneje do 10. septembra.

Kmečka zveza obvešča, da 5. septembra zapade rok za prijavo zalog vina. Nadalje opozarja kmetovalce, da morajo do 10. septembra vplačati 2. obrok socialnih dajatev (SCAU). Urad Kmečke zveze je odprt ob delavnikih v dopoldanskem času.

Slovensko planinsko društvo obvešča člane in prijatelje, da bo 5. in 6. septembra delovna akcija pri planinskem domu v Lepeni oziroma pri Krnskih jezerih. Vodi Zorko Čotar. Odhod v soboto ob 7. uri s Travnika in v nedeljo ob 6. uri s Travnika.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Mission«. Igra Robert de Niro.

VERDI 18.00-22.00 »Nove settimane e mezzo«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »La moglie esperta«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30 »Murphyjev zakon«, ob 21.00 Pulj po Pulju 87 »Hi Fi«.

DESKLE 19.30 »Lepotica v rožnatem«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Danes ob 11. uri Ruggiero Coret iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče.

Okrog 300 udeležencev na včerajšnjem kolesarskem maratonu Gorica-Beljak

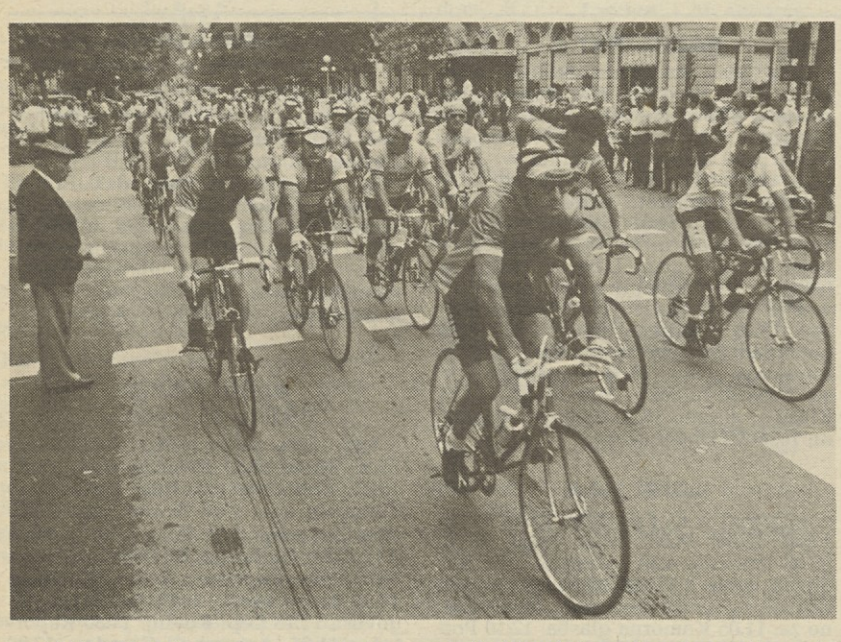

Kakih 300 kolesarjev iz raznih krajev Italije (prisotna je bila tudi manjša skupina iz Slovenije) se je včeraj udeležilo 5. kolesarskega maratona Gorica-Beljak, ki ga je pripravilo društvo Pedale Gorizia. Gre za eno večjih tovrstnih prireditev, ki se vključuje v letošnji spored svetovnega kolesarskega prvenstva, ki se prav te dni odvija v Avstriji. Z razliko od začetnega sporeda, so kolesarji vozili samo po eni progi (italijanski), medtem ko so drugo, ki bi udeležence športne pobude peljala po Soški dolini, ukinili.

Po odhodu iz Gorice, so se udeleženci maratona peljali skozi Krmin, Čedad, Čento, Karnijo, Trbiž do mejnega prehoda na Kokovem. Od tod so po polurnem počitku vozili do Beljaka, kjer so zadnje kilometre prevozili na progi, ki je namenjena svetovnim cestnih preizkušnjam.

Stališče delavcev v upepeljevalnikih

Predlog pokrajine ne ustreza Napovedujejo protestno stavko

Vprašanje odstranjevanja odpadkov, oziroma deželni načrt za upepeljevalnike, bo v prihodnjih dneh znova v ospredju razprav. Delavci, zaposleni v treh objektih za sežiganje smeti (Gorica, Moraro, Ronke), so te dni preko svojih sindikalnih predstavnikov sporočili, kakšno je njihovo stališče, in tudi postavili zahtevo po sklicu širšega sestanka med Pokrajino, Deželo in sindikalno zvezo CGIL/CISL/UIL. Pobudo za ta sestanek, ki naj bi bil še pred sredino septembra, naj bi dala Pokrajina.

Delavci tudi napovedujejo začetek stavke, v kolikor ne pride do srečanja.

Na sindikalni skupščini so povsem zavrnili predlog, ki ga je izoblikovala Pokrajina, to je, da bi odpadke iz gospodinjstev iz celotne Goriške vozili v San Giorgio di Nogaro. Pokrajini očitajo predvsem to, da ni upoštevala predlogov in priporočil, ki so jih poslale občine, da ni preučila neugodnih posledic s področja delovne sile.

Koncentracija v enem samem kraju bi sčasoma ustvarila, tako ugotavljajo delavci, pogoje za nekakšen sistem monopola, kar bi se seveda odražalo na ceni oziroma stroških storitev, ki so vsekakor v breme občanov.

V bistvu so se delavci na sindikalni skupščini izrekli za ohranitev vseh treh obstoječih objektov in za izdelavo drugega, bolj realističnega načrta, oziroma predloga.

Trenutno sta v pogonu dva upepeljevalnika, tisti v goriški občini in tisti v Moraru, medtem ko objekt na letališču v Ronkah preurejajo, da bo povsem v skladu z zakonskimi predpisi.

Menda bo ta objekt edini v pokrajini, ki ne bo zastrupljal ozračja preko dovoljene meje.

prispevki

V spomin na starše Kristino in Rudolfa daruje Bernarda Devetak 50 tisoč lir za kulturno in športno središče na Vrhu.

Ob 1. obletnici smrti moža Ernesta Fornasarija daruje žena Dora Zorzut 100 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Štandrežu in v isti namen, 100 tisoč lir za vzdrževanje partizanskega spomenika v Podgori.

šolske vesti

Slovenski dijaški dom S. Gregorčič - Gorica sprejema prijave za šolsko leto 1987/88. Vpišejo se lahko kot notranji ali zunanji gojenci šoloobvezni učenci ter dijaki slovenskih šol. Gorica, Svetogorska 84, tel. 83495 — UPRAVA

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1987/88 naslednje tečaje: prvi letnik tečaja s kvalifikacijo za prodajalce, tečaj strojepisja (s kvalifikacijo), tečaj marketinga, tečaj vrtnarstva, tečaj s področja fitopatologije (zaščita vinske trte in drugih rastlin). Pojasnila in prijave v Dijaškem domu vsak delavnik, razen sobot, od 9. do 12. ure — tel. 83495. Vpisovanje se zaključi 18. septembra.

iz likovnih galerij - iz likovnih galerij

Bertinijev prehod v abstraktnost

V tržaški občinski galeriji so v nedeljo odprli postumno razstavo pred meseci umrlega likovnega mojstra Romola Bertinija, ki je bil sicer po rodu iz Benetk, a se je kmalu po vojni naselil v Trstu, se v njegovo stvarnost vživel in ga je tudi tržaško, predvsem likovno občestvo sprejelo za svojega. To posebej poudarjamo zato, ker je Bertini tako v svojih mlajših letih, seveda pred vojno, kot tudi v svoji zreli dobi prva leta po vojni veliko potoval, pravzaprav veliko časa prebil po svetu, in sicer v severni Afriki, v nekaterih deželah Zahodne in Vzhodne Evrope, dokler se ni končno ustalil v Trstu.

Druga njegova značilnost je bila velika razgledanost in neka plemenita radovednost. In morda je bil prav zaradi tega v svojem umetnostnem izživljanju večni raziskovalec ali bolje povedano večni iskalec, kot bi se z nobenim svojim dosežkom ne mogel zadovoljiti. To je zelo očitno tudi na sedanji razstavi njegovih del v občinski galeriji, pa čeprav razstava obsega le del njegove likovne ustvarjalnosti šestdesetih in sedemdesetih let.

Romolo Bertini, ki se je šolal na Beneški akademiji za likovno umetnost, je bil doma v malone vseh tehnikah, prešel pa je tudi malone vse sloge, od začetne figurativnosti in pozneje za krajšo dobo celo socrealizma, pa do neke rekli bi lirične figurativne izraznosti do, končno, zares svojstvenega konstruktivizma in ob koncu nekakšnega simbolizma. In čeprav se je pred nekaj desetletji zdelo, da se bo morda ustalil pri svoji zelo dobri moderno prečiščeni figurativnosti, ga je sla po iskanju nove izraznosti gnala v moderne tokove, kjer pa se je njegova ustvarjalnost upočasnila, tako da smo ga zadnja leta srečavali v glavnem le na kolektivnih razstavah in smo si samo v zadnjem letu njegovega življenja mogli ogledati dve njegovi osebni razstavi, katerih ena je prav sedanja dokaj antološka razstava v tržaški občinski galeriji, lani pa je priredil širšo antološko razstavo v galeriji Il Bastione.

Jedro njegove sedanje razstave je prav gotovo skupina večjih olj, ki vsa datirajo v letih od 1965 do 1967. Gre sicer za povsem zrela dela, ki pa vendarle posredno odražajo mojstrov nedavni prehod v abstrakcijo. Sicer pa je na razstavi večina črnobelih risb, več obarvanih risb, nekaj temper ter dve tridimenzionalni deli iz nerjavečega železa, ki izhajata iz mojstrove poslednje ustvarjalne dobe. In vendar ne moremo tega bežnega sprehoda po Bertinijevi razstavi v tržaški občinski galeriji zaključiti, ne da bi omenili zelo posrečen mojstrov portret, ki ga je Bertini izvedel v po našem mnenju svojem najbolj veljavnem starem slogu, pa čeprav delo nosi letnico 1983. (fre)

Miklova Zala v Celju

Celje bo po treh desetletjih na Starem gradu spet oživilo gledališče na prostem. Igrali bodo Miklovo Zalo. Gostuje Slovensko ljudsko gledališče Samorastniki iz avstrijske Koroške. Kot je znano, gre za novo postavitev znamenitega dela, ki ga Korošci igrajo že od leta 1911. Tokratno priredbo sta pripravila Janko Messner in Bruno Hartman.

Predstavo si je v Svatnah pri Šentjakobu na Koroškem ogledalo že nad 8 tisoč ljudi. Več tisoč obiskovalcev pričakujejo tudi v Celju, in sicer v petek, 11., in soboto, 12., zvečer.

Založništvo tržaškega tiska

Marguerite Duras

LJUBIMEC

str. 86, lir 12.000

Roman svetovne književnosti, zanj je francoska pisateljica Marguerite Duras prejela Goncourtovo nagrado in resnično zaslovela.
Z Ljubimcem je napisala presunljivo ljubezensko zgodbo o sebi, mladi deklici, ki je odraščala v daljni Indokini.
... Zgodilo se je na brodu, med prečkanjem enega od rokavov Mekonga: drobna Francozinja, stara petnajst let, je vzbudila pozornost Kitajca iz ugledne in bogate družine. Tega, dvanajst let starejšega moškega, je vsega prevzela strast, nora ljubezen do bele deklice...

Naprodaj v:
TRŽAŠKI KNJIGARNI,
KNJIGARNI TERČON, Nabrežina
in KATOLIŠKI KNJIGARNI, Gorica.

Slikar Damir Smerdel razstavlja v Izoli

V izolski knjižnici je od 4. do 19. septembra na ogled slikarska razstava Damirja Smerdela iz Ljubljane. Avtor se po uspelih razstavah v Grožnjanu in Bujah prvič predstavlja na slovenski Obali.

Akademski slikar, likovni pedagog in restavrator specialist Damir Smerdel ima za seboj zanimivo življenjsko pot. Šolo za uporabno umetnost je obiskoval v Zagrebu, Akademijo za likovno umetnost pa v Ljubljani. Diplomiral je leta 1975 pri prof. J. Berniku, leta 1982 je uspešno končal podiplomski študij restavratorstva in konservatorstva na ALU v Ljubljani. Poglavitna tematika v novejših slikah in risbah Damirja Smerdela so predvsem ljudje, človeške figure, vendar ne takšne, kot smo jih običajno vajeni: popolne, spoznavne, graciozne, skratka realistično naslikane.

Bistvo njegovega ustvarjanja je izražanje notranjega doživljanja s pomočjo zunanje forme v obliki razčlovečenega torza. Njegovi človeški torzi delujejo na prvi pogled kot surove karikature, oziroma groteske. Pri podrobnejši analizi pa ugotovimo, da Smerdelove patetične človeške kreature izžarevajo neusmiljeno silo destrukcije, pohabljenosti, transformacije, zaradi katere so ostale ohranjene samo nekatere človeške komponente - to so torzi, z razširjenimi štrclji, ki so nekdaj predstavljali roke in noge. Kot bi sledili embrionalnemu razvoju v nasprotno smer... pri tem pa nas najbolj preseneti, da so vse figure »obrezane«, podobne okleščenemu drevju in kar je najbolj zanimivo, manjka jim najvažnejši del telesa - glava. Že znamenita slikarja Chaim Soutine in Francis Bacon sta s svojimi deli pokazala, da se skrajnosti, kot npr. lepo in grdo ali smrt in razpadanje lahko identificirajo z dramatično pripovedjo o izgubljeni človeški eksistenci, pri tem pa še vedno žarčijo posebno vizualno napetost, energijo in vztrajanje v času in prostoru. Smerdelovo privrženost monstruoznemu, deformiranemu lahko razumemo tudi kot njegovo vizijo razkroja človeštva in humanih vrednost, kot vizijo kataklizme in neizbežne katastrofe.

Avtor najraje uprizarja temnejšo plat človeške eksistence, vendar retorike trpljenja ne potencira temveč samo nakazuje, to pa hkrati pomeni, da se ne predaja usodi, temveč se z njo zavestno bojuje. Damir Smerdel je slikar, ki veliko razmišlja o življenju, o sebi in seveda o času, v katerem ustvarja. Njegove slikarske raziskave so najpogosteje barvno dramatične v temnih tonih, s svetlimi barvnimi akcenti, večkrat pa so te raziskave barvno subtilno in rahlo lirično obarvane. Nenavadne figuralne kompozicije so praviloma omejene (obrobljene) z rahlo zaznavno obrisno risbo, medtem pa je notranjost bogato razčlenjena in nasičena z barvno vsebino. Njegove slike so polne izpovednosti, asociativnosti in nekakšne odmaknjenosti od vsakdanjega sveta, ki se navadno distancira od vsega, kar spominja na anomalijo ali rušenje uradno uveljavljenih postulatov idealne človeške lepote. To je hkrati lahko tudi strah pred nesrečo, boleznijo, dezintegracijo človeškega bitja, v končni fazi pa tudi večni strah pred smrtjo, ki pa je, kot vemo, samo del življenja. Damir Smerdel je svoja razmišljanja realiziral v okvirih pravega polnokrvnega slikarstva, ki ga danes že redko srečujemo v delih naših sodobnih likovnih umetnikov.

Slavko Gaberc

Zveza slovenskih kulturnih društev in tečaji animacije

So dogodki, ki zaradi svoje odmevnosti učinkujejo, dvigujejo veliko prahu in seveda vplivajo na splošno javno mnenje. So drugi dogodki, pomembni včasih, ki ostanejo dragocena izkušnja le tistih, ki so bili na kakršenkoli način vpleteni vanje, slučajno ali namerno; okrog njih se malo razpravlja, njihova vsebina ostane veliki večini čisto neznana zadeva.

Med dogodke druge vrste spadajo, na primer, tečaji, ki jih je ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV priredila v letošnji sezoni v sklopu tiste dejavnosti, ki ji večkrat preveč posplošeno in včasih tudi neumestno ali vsaj dvoumno pravimo »animacija«.

V okviru ZSKD se je že pred nekaj leti porodilo zanimanje za animacijo kot eno izmed podlag za nove delovne prijeme na področju otroške dejavnosti. Maja '85 je stekel prvi začetni tečaj, namenjen vzgojiteljem, učiteljicam in kulturnim delavcem. Tečaj je bil specifično osredotočen na animacijske dejavnosti v sklopu poletnih središč. V zimskem času se je pobuda nadaljevala in dopolnila: januarja in februarja '86 je namreč stekel drugi tečaj animacije. Osrednja tema je bila tokrat priprava nekajurne animacije. Tečaj je zaključila javna animacija, ki so jo voditeljice in tečajnice izrecno namenile otrokom ob praznovanju Dneva slovenske kulture v Kulturnem domu v Trstu. Od aprila do junija 86 je ZSKD priredila še tretji tečaj, ki je pod vodstvom tržaškega animatorja Claudia Vivianija obravnaval že bolj specifično področje. Jedro tečaja je namreč slonelo na proučevanju giba kot izrazno sredstvo.

Na začetku sezone 86/87 je ZSKD navezala stike z Občinsko šolo za pedagoško animacijo v Milanu, ki je eden izmed redkih primerov javnih ustanov v Italiji, ki se ukvarjajo s tem področjem. Nastala je leta 81 kot ustanova za izobraževanje in informacijo operaterjev, ki bi animacijo, kot pojav globokega pedagoškega in didaktičnega pomena, vnesli v šolsko strukturo in v teritorialno stvarnost. Šola za pedagoško animacijo se je v teh letih izredno razvila, tako, da jo danes štejejo za kvalificiran center, kjer postane obširno vzgojno področje aplicirana kultura. Vsi posamezni seminarji v okviru milanske šole slonijo na sledečih temeljnih smotrih:

1. razvijanje osebnosti vzgojitelja, ki je vključen v vzgojno relacijo;
2. razvijanje sposobnosti za raziskavo, eksperimentiranje, ekipno delo, načrtovanje in preveritev;
3. razvijanje individualnih operativnih sposobnosti na področju izražanja in komunikacije.

Glede na specifične potrebe in pogoje naše stvarnosti so animatorke ZSKD, med številnimi možnostmi, ki so se ponujale, izbrale dva seminarja:

1. Gledališka animacija;
2. Uvod v psihomotoriko.

Gledališka animacija

Gledališka animacija je pojem, ki se je pojavil v Italiji v 70. letih in ima za sabo že svojo zgodovino, ki bi nedvomno zahtevala obrazložitev zase, saj gre za kompleksen in zelo obširen pojav. Zaradi hitrega razvoja je danes zelo razvejano področje. Seminar, ki smo ga načrtovali in izpeljali pod vodstvom milanskih strokovnjakinj, je bil osredotočen na izraznih materialih telesa in glasu, metodologija dela pa je bila raziskovalnega značaja. Projekt je nosil naslov Spomin in izkušnja - načrt formacije o izraznih tehnikah pripovedovanju preko giba in glasu. Seminar je obsegal štiri dvodnevna srečanja od marca do junija; septembra se bo ciklus zaključil še z dvema srečanjema. Udeležila se ga je skupina devetih animatork, kar je omogočilo uspešno individualno delo in poglobljeno medsebojno spoznavanje. Vsako srečanje je v bistvu deljeno na dva dela: prvi del praktičen (vaje, individualne in skupinske, ustvarjalni moment); drugi del teoretski (analiza, preverjanje opravljenega dela, diskusija). Seminar vodita Marina Gorla in Antonella Astolfi.

Da se izognemo vsakemu nesporazumu, je potrebno poudariti, da gledališka animacija nima tesnih vezi s svetom, ki ga tradicionalno istovetimo s pojmom »gledališče«. Gre za tehnično sredstvo, ki ima edini namen, da razkriva posamezniku drugo izrazno in komunikacijsko govorico, nekonvencionalno, neverbalno in da spodbuja ustvarjalno (večkrat tudi ludično) uporabo le-te. V stiku z otroki je namreč ta vrsta komunikacije lahko izredno hvaležna, le da jo znamo pravilno uporabljati in tolmačiti.

O pomenu takega dela morda najbolj zgovorno pričajo nekatere misli udeleženk:

» ... Delo, ki smo ga opravile, je bilo koristno vsaki izmed nas in ne glede na to, če ga bomo strogo aplicirale pri delu z otroki. Bila je priložnost, da je vsaka globlje spoznala samo sebe. V vsakdanjem življenju si človek ustvari žal bolj malo priložnosti globokega stika s svojo notranjostjo. Bolj malo smo navajeni opazovati, analizirati sebe in druge. Zaradi tega si večkrat v življenju ustvari človek obrambna obnašanja, kar privede nemalokrat do nezdravega slabega počutja.«

» ... Med tečajem smo bile večkrat v takih situacijah, kjer se je sprostila velika napetost.«

» ... Če se naučiš spoznavati samega sebe, pridobiš tudi drugačno samozavest ... pridobiš odkritosrčnejši odnos do sebe in tudi do drugih, si znaš prevzeti odgovornosti in kot posledica vsega tega ima človek občutek večje sproščenosti in zato tudi večje svobode ...«

Psihomotorika

Pierre Vayer - eden izmed zgodovinskih utemeljevalcev psihomotorične vede - trdi: »Odrasel lahko pomaga otroku le, če je sam rešil oz. premagal svoje težave. Če želimo otroka sprejemati, moramo predvsem sprejeti same sebe, moramo biti to, kar v resnici smo, ne smemo le igrati vloge tistega, ki bi si želeli biti ...«

»Psihomotorična vzgoja ni več le moda oz. terapevtska tehnika za prevzgojo prizadetih otrok: danes jo upoštevamo kot potrebno vzgojno sredstvo v odnosu do vseh otrok, ker je bilo dokazano, da pravilna psihomotorična vzgoja lahko prepreči marsikatero obliko otrokove neprilagodljivosti ...«

Seminar Uvod v psihomotoriko je ZSKD priredila v sodelovanju z Dijaškim domom Srečko Kosovel v Trstu in to zaradi obširne vzgojne tematike, ki jo je seminar zajemal. Seminar je bil pretežno praktičnega značaja, čeprav je vsakemu sklopu vaj sledila skupna diskusija. Udeležilo se ga je 16 vzgojiteljev, animatorjev, učiteljev, kulturnih delavcev. Program, ki je potekel v dveh izmenah (petek, sobota in nedelja v marcu in v maju), je obsegal sledeče argumente:

- Praktična dejavnost, ki sloni na odkrivanju in uporabljanu posameznikove psihomotorične izkušnje.
- Skupinsko delo, ki ima kot središče dinamike, ki nastajajo v medsebojnih odnosih vzgojiteljev oz. animatorjev.
- Uporaba verbalnih in neverbalnih izraznih sredstev za poglobitev posameznikovih komunikacijskih sposobnosti.
- Razmišljanje, ki naj preveri na osnovi izkušnje odraslih posameznikov vzgojni pristop v odnosu do otroka in do sočloveka sploh.

Seminar je vodila Anita Presterà, priznani terapevt psihomotorike, ki se udejstvuje kot strokovni sodelavec za psihomotoriko v Občinskih vrtcih v Milanu; po mnenju vseh udeležencev je seminar izredno uspel in po vsej verjetnosti se bo nadaljeval tudi v novi sezoni. »Z izrazom psihomotorika ne mislimo na tehniko, na metodiko, pač pa želimo s tem označevati sposobnost poslušanja in relacije ... Seminarji za senzibilizacijo psihomotorike želijo sprožiti tisti proces opazovanja do samih sebe, ki omogoči odkrivanje in razvijanje lastnega ustvarjalnega potenciala; povečajo tudi sposobnost zaznave in opazovanja ... V naslednji fazi pride do operativne uporabe tega dela ... Zavestno opazovanje, zavestna zaznava pomeni tudi biti bolj pozoren do drugega, ujeti vse potrebe, ki jih - v našem primeru - otrok izraža ...«

Ta načela, ki jih je seminar osvetlil, sodijo v prvo stopnjo psihomotorike. Na višjih stopnjah pridobi psihomotorična vzgoja bolj specifično vlogo.

Pomen takih tečajev v okviru ZSKD

Vprašanje, ali imajo taki tečaji pomen, je dejansko utemeljeno. Specifičnost teh področij, ki segajo v glavnem na vzgojno problematiko, se lahko skladajo oz. pridobijo smisel v okviru delovanja zveze in društev? Mislim, da sproži lahko to vprašanje širše dialektično razmišljanje, ki ni pravzaprav novost, saj se vključuje v tisto problematiko večne aktualnosti: katera naj bo vloga društev, kako naj se vključijo v teritorialno stvarnost, nenazadnje, kako lahko društva prispevajo k izboljšanju kvalitete družbenega življenja. Še posebno pereče je v tem smislu pomanjkanje primernih pobud, namenjenih otrokom, še zlasti pa je društvena stvarnost tuja in oddaljena za mladince najstniške dobe.

V pretekli sezoni so po nekaterih okoliških društvih uvedli poizkusne dejavnosti za otroke. Šlo je v glavnem za priložnostne pobude (miklavževanje, pustovanje, popoldnevi animacije), v nekaterih primerih pa nam je le uspelo speljati kolikor toliko redno iniciativo (enkrat tedenska srečanja: Pripovedujmo z zvoki - laboratorij osnovne glasbene vzgoje za predšolske otroke in laboratorij Ura pravljice za prvi ciklus osnovne šole). Laboratorije so vodile animatorke, ki so se v teh letih izobraževale v okviru tečajev za animacijo in so danes že zanesljivo operativno jedro za načrtovanje izvenšolskih netradicionalnih otroških dejavnosti. Pobude so se uspešno obnesle in mlade animatorke jih mislijo obnoviti in razvijati dalje.

Spoznanje, da je potrebno pri takih netradicionalnih otroških dejavnostih imeti v pedagoškem smislu, skoraj bi rekli »znanstveno« pripravo, je veliko odkritje, ki že samo po sebi spreminja odnos do otrok. Ustvarjalnost, spoznavanje samega sebe, samozavest so pojmi, ki so osnova za celoviti in uravnovešeni osebnostni razvoj. So pogoj, da se oseba že iz otroških let vključi tudi v kulturno dogajanje kot aktivni osebek, kot subjekt z vsemi pozitivnimi zančilnostmi, ki jih ta pojem predpostavlja.

Nives Košuta

Svetovno atletsko prvenstvo v Rimu

Schoenlebe (NDR) presenečenje dneva

SANDOR TENCE

RIM — Na svetovnem atletskem prvenstvu je bil včeraj v vseh smislih dan Nemške demokratične republike, ki je osvojila tri zlata odličja, od katerih eno presenetljivo tudi v moški konkurenci. Za veliko presenečenje je v teku na 400 m poskrbel 22-letni Thomas Schoenlebe, doma iz Potsdama, ki je s časom 44"34 postavil evropski rekord na tej razdalji. Zastopnik NDR je premagal favorita, Nigerijca Egbunikeja ter Američana Reynoldsa, ki je prišel v Rim v precej slabi formi, zadnje dni pa je vrh tega še bolehal za hudimi želodčnimi motnjami. Tek na 400 m je bil na splošno zelo hiter, čeprav ni še pričakovati, da bodo v bližnji bodočnosti atleti premagali »čudežni« rekord (43"86), ki ga je na olimpijskih igrah v Mehiki postavil že mitični Lee Ewans.

Premoč »velikanov« iz NDR sta zmotila temnopolta Američana Greg Foster (110 m ovire) in Calvin Smith (200 m). Smith si je zmago priboril prav v zadnjih metrih v silovitem finišu s Francozom Quenehervejem, ki je takoj po cilju trdno upal, da je on svetovni prvak. Truma fotografov ga je že obkrožila in ovekovečila z vseh strani, ko se je na elektronski tabli pojavilo ime zmagovalca, Američana Smitha, ki je bil pred nedeljskim podvigom Bena Johnsona svetovni rekorder na 100 m. Italijan Francesco Pavoni se je uvrstil na sedmo (predzadnje) mesto, kar predstavlja spričo njegove hude poškodbe zadovoljivo uvrstitev. Mnogi tukaj v Rimu so sicer na tihem upali, da bo Pavoni naredil kaj več, čudežev pa od njega res ni bilo mogoče pričakovati. V teku na 110 m z ovirami pa je zmagal kot že omenjeno Foster (ZDA), ki že več let kraljuje v tej disciplini.

Predstavnice NDR so potrdile veliko premoč v ženskih tekih. Sabine Busch je zmagala na 400 m, njena rojakinja Silke Gladisch pa je zlatemu odličju na 100 m dodala še zmago na

Calvin Smith

dvojni razdalji, ki jo je pretekla v izrednem času 21"74, kar je samo za tri stotinke sekunde slabše od svetovnega rekorda rojakinj Kochove in Drechslerjeve. Svetovnemu atletskemu prvenstvu sledi veliko število Nemcev iz ZRN, ki ves čas hrupno navija tudi za predstavnike ter za predstavnice NDR, mnogi med nagrajevanjem ob igranju državne himne »druge« Nemčije pa vihtijo zastave obeh držav, kar pomeni, da predstavlja tudi šport (v tem primeru atletika) pomembno priložnost na poti zbliževanja in zakaj ne, tudi združitve obeh Nemčij.

Včeraj so se pričela tudi tekmovanja v moškem deseteroboju, ki je gotovo najbolj popolna atletska in morda športna panoga nasploh. Velik favorit je svetovni rekorder Anglež Thompson. V kvalifikacijskih skokih s palico pa se je predstavil Sovjet Sergej Bubka, prvi človek na svetu, ki je premagal »zid« šestih metrov. V prvem kvalifikacijskem teku na 3000 m z zaprekami je zmagal Italijan Francesco Panetta, ki spada v ožji krog favoritov za zmago. Finale bo na programu jutri.

KOLAJNE

NDR	6	4	6
SZ	4	5	2
ZDA	4	4	3
Bolgarija	2	0	1
Kenija	2	0	0
Italija	1	2	0
Kanada	1	0	0
Finska	1	0	0
Portugalska	1	0	0
Švica	1	0	0
V. Britanija	0	2	2
Avstralija	0	2	0
ČSSR	0	1	1
Francija	0	1	1
Nigerija	0	1	0
Romunija	0	1	0
Jamajka	0	0	3
Brazilija	0	0	1
ZRN	0	0	1
Kitajska	0	0	1
Španija	0	0	1

rezultati finalov

400 M MOŠKI

1. Schönlebe (NDR) 44"33;
2. Egbunike (Nig.) 44"56;
3. Reynolds (ZDA) 44"80;

4. Hernandez (Kub.) 44"99; 5. Redmond (VB) 45"06; 6. Kitur (Ken.) 45"34; 7. Tiachon (Sl. Obala) 46"27; 8. Haley (ZDA) 46"77.

400 M OVIRE ŽENSKE

1. Busch (NDR) 53"62;
2. Flintoff (Avstral.) 54"19;
3. Ulrich (NDR) 54"31;

4. Farmer (Jam.) 54"38; 5. Kuusisto (Fin.) 54"62; 6. Ambrazene (SZ) 55"68; 7. Williams (ZDA) 55"86; Brown-King (ZDA) 56"10.

200 M ŽENSKE

1. Gladisch (NDR) 21"74;
2. Griffith (ZDA) 21"96;
3. Ottey (Jam.) 22"06;

4. Marshall (ZDA) 22"18; 5. Torrence (ZDA) 22"40; 6. Onyali (Nig.) 22"52; 7. Kasprzyk (Pol.) 22"52; 8. Georgieva (Bol.) 22"55.

200 M MOŠKI

1. Smith (ZDA) 20"16;
2. Queneherve (Fr.) 20"16;
3. regis (VB) 20"18;

4. Da Silva (Br.) 20"22; 5. Krilov (SZ) 20"23; 6. Heard (ZDA) 20"25; 7. Pavoni (It.) 20"45; 8. Mahorn (Kan.) 20"78.

110 M OVIRE MOŠKI

1. Foster (ZDA) 13"21;
2. Ridgeon (VB) 13"29;
3. Jackson (VB) 13"38;

4. Pierce (ZDA) 13"41; 5. Kazanov (SZ) 13"48; 6. Sala (Šp.) 13"55; 7. Mc Koy (Kan.) 13"71.

halo SP - halo SP

V. Nikolić: Računam na Slobodanko

Jugoslovanska atletika je doslej zablestela v obeh finalnih tekih na 800 m, kjer je imela že ustaljeno tradicijo.

Za kratko oceno smo zaprosili Vero Nikolić, bivšo svetovno rekorderko (danes živi v Zagrebu), pojem jugoslovanske atletike ob prehodu iz 60. v 70. leta. Vera Nikolić je dvakrat osvojila naslov evropske prvakinje, še kot mladinka l. 1966 v Budimpešti in l. 1971 v Helsinkih.

»Oba finala sem gledala po televiziji. Nastopa naših finalistov ocenjujem kot odlična. Res se je Slobodanka Čolović nizko uvrstila, ne gre pa pozabiti, da je šlo za finale svetovnega prvenstva.«

Imate torej Slobodanko za svojo naslednico?

»Razumljivo je, da sem posebno njen tek gledala z velikim zanimanjem. Slobodanka je še mlada in nanjo računam z veliko gotovostjo.«

Kaj pa Popović? On se mora kosati s prestižem Sušanja...

»Tega atleta ne poznam preveč in ne morem o njem dajati obvezujočih ocen o možnostih nasledstva Sušanju. Odvisno bo od tega, kako ga bodo vodili.«

Ste na kakšen način še angažirani v atletiki?

»Popolnoma nič. S tremi otroki in ob službi nimam možnosti in časa niti za rekreativno tekanje.« (Bruno Križman)

Vztrajnost »bagarinov« izredna

RIM — *Varnostni ukrepi na tem svetovnem prvenstvu so naravnost izredni. Policija in karabinjerji so povsem izolirali hotelsko naselje v predmestju Rima, kjer prebivajo atleti in njihovi spremljevalci. Močno zastraženi so tudi objekti za treninge in seveda olimpijski stadion, pred vstopom v novinarski center pa moraš obvezno skozi »metal detector«. Doslej je sicer vse potekalo brez incidentov in tudi pred vhodi v stadion vsi potrpežljivo čakajo v vrsti.*

Pred stadionom so se včeraj popoldne prvič pojavili tako imenovani »bagarini«, ki prodajajo (drugače razprodane) vstopnice za jutrišnja in predvsem za nedeljska tekmovanja, seveda po znatno višji ceni. »Bagarini«, ki krožijo tudi po mestnem središču, »naskakujejo« predvsem tujce in strastne ljubitelje atletike, ki so prišli v Rim brez vstopnice. Gre v glavnem za spretne stare lisjake, ki jih policija dobro pozna z nogometnih tekem Rome in Lazia. Včeraj so jih večkrat razgnali, kar pa ni nič pomagalo.

Geslo publike tega prvenstva je medtem včeraj dokončno postalo skandiranje znanega ritma »ae, ao«, ki je nekakšna hrupna himna navijačev kluba Rome, ki so jo prevzeli po znani pesmi domačega kantavtorja Antonella Vendittija. »Himno« so pričeli prvi vzklikati na popularni »južni tribuni« (znana curva sud), včeraj pa jo je skandiral tudi »factotum« tega prvenstva Primo Nebiolo. (st)

spored

DANES, 4. SEPTEMBRA

9.30	Deseteroboj	M
10.00	Daljina	M kvalifikacije
10.15	Deseteroboj	M
10.30	Krogla	Ž kvalifikacije
12.00	Deseteroboj	M
15.00	Deseteroboj	M
16.30	100 m ovire	Ž polfinale
16.30	Deseteroboj	M
16.50	1500 m	M polfinale
17.30	**Daljina**	**Ž finale**
17.30	5000 m	M polfinale
18.10	**Disk**	**M finale**
18.20	**100 m ovire**	**Ž finale**
18.30	**10.000 m**	**Ž finale**
19.15	**Deseteroboj**	**zaključek**

današnje odločitve

Skok v daljino (ženske): SVETOVNA PRVAKINJA: Heike Daute-Drechsler (NDR); SVETOVNI REKORD: 7,45 m - Heike Drechsler (NDR), 1986 in Jackie Joyner (ZDA), 1987.

Met diska (moški): SP: Imrich Bugar (ČSSR); SR: 74,08 m - Jürgen Schult (NDR), 1986.

100 m ovire (ženske): SP: Bettine Jahn (NDR); SR: 12"25 - Ginka Zagorčeva (Bol.), 1987.

10.000 m (ženske, prvič na sporedu): SR: 30'13"74 - Ingrid Kristiansen (Nor.), 1986.

Deseteroboj (moški): SP: Daley Thompson (VB); SR: 8.846 točk - Daley Thompson (VB), 1984.

Foster upravičil sloves

Američan Greg Foster je upravičil vlogo favorita v teku na 110 m z ovirami in drugič zapored osvojil naslov svetovnega prvaka

»Azzurri«: reševanje videza

Medtem ko so se v Rimu spustili v zaključni finiš, so vode v italijanskem taboru vse bolj razgibane.

Že pred začetkom je bilo jasno, da ne bo mogoče ponoviti uspehov lanskega EP, četudi v novem okviru. Delno je šlo za »mehanske« okvare organizmov, obstajal pa je tudi občutek, da gre za kaj hujšega. Strupa je prilil trener, ki je hotel priti do slovesa s pogrevanjem zgodb o dopingu.

Iz vsega je nastal nevaren cocktail, ki bo gotovo pustil v italijanski atletiki slab spomin. Pripomniti gre, da so že lani v Stuttgartu (vendar tudi iz zavisti) šušljali, da bo v zvezi z Italijani kmalu nekaj počilo.

Korenine so precej globlje od današnjih zdrah in segajo do začetka uveljavljanja današnje vodilne garniture italijanske atletike, ki je v teh letih sistematično gojila kult velikih asov in zunanji blišč, znatno pa je zanemarjala delo z bazo. Kljub prestižnim uveljavitvam se je opazno zmanjševala razpoložljivost človeškega materiala. Na vrhu zaradi tega, ker so starejšim pohajale moči, pri bazi pa zaradi manjšega priliva mladih sil. Like raznih asov so namreč prodajali v obliki potrošnega zvezdništva in ne vzorništva. Z upokojitvijo Sare Simeoni je ostal ženski tabor dejansko na psu, sedaj pa se približno takemu »cilju« nevarno bližajo tudi moški.

Ob sedanjem kritičnem položaju med tekači je Andrei potrdil, da je »zgrajen iz masla« in se je pod vročim rimskim soncem stopil. Zlata kolajna Damilana v prezirani panogi zelo dvomljive tehnične vrednosti ne bo mogla odtehtati drugih neuspehov. Barko bosta morda v zadnjem trenutku rešila Panetta in Lambruschini.

Zadnje vesti o virusni infekciji v italijanskem taboru dišijo po diplomatskem izigravanju javnega mnenja.

Izkupiček »azzurrov« bi utegnil imeti posledice na celotni državni šport, v katerem se bo v kratkem bila borba za predsedstvo CONI. Nebiolo kot eden kandidatov utegne zaradi slabših uspehov startati z nižjega položaja. Ni sicer še jasno, če se bo Nebiolo sploh odločil za CONI, ki bi ga verjetno izločil iz briljantnega mednarodnega kroga.

Kolesarstvo: svetovno prvenstvo v Beljaku

Danes na vrsti ženske

BELJAK — Danes bo na sporedu na krožni progi v okolici Beljaka dirka za svetovni naslov v cestni vožnji za ženske. Kolesarke bodo morale prevoziti 6 krogov v skupni dolžini 70 km. Tudi tokrat bo manjkala, že drugo leto zaporedoma, Italijanka Maria Canins, ki si je zlomila ključnico na nedavni dirki v ZDA.

Tako je absolutna fovoritinja današnje dirke 27-letna Francozinja Jeanne Longo, njene najnevarnejše nasprotnice pa bodo Sovjetinji Jakovljeva in Poljakova ter Američanke Parks, Benedict in Thompson. Italijo bodo zastopale: Bonanomi, Chiappa, Bandini, Galli, Seghizzi in Mosola.

Danes so italijanski kolesarji, ki so bili izbrani v reprezentanco, ki bo v nedeljo nastopila na dirki za SP za profesionalce v cestni vožnji, trenirali v okolici Humina. Ekipa, ki jo sestavljajo Argentin, Amadori, Bombini, Bontempi, Bugno, Fondriest, Ghirotto, Leali, Loro, Moser, Pagnin, Piccolo in Saronni ter rezervi Giovannetti ter Ballerini, je vsekakor v formi, glavna aduta pa sta Argentin ter v sprintu Bontempi. Seveda nameravata Moser in zlasti Saronni prijetno presenetiti.

Medtem pa so Italijani na prvih mestih na uradnih stavah. Argentin je namreč ocenjen 4:1, Saronni 5:1, Van Vliet 8:1, Van Poppel 10:1, Bontempi 10:1, Van der Velde 14:1, Mottet 16:1, Gölz 16:1, Kelly 20:1, Vanderaerden 20:1, Chirotto 20:1, Roche 25:1, Bernard 25:1, Fignon 25:1 itd.

obvestila

SPDT

vabi vse svoje člane na tradicionalni pohod Bazoviški junaki '87, ki ga prireja planinski odsek ŠZ Sloga. Zbirališče, vpisovanje in odhod bo med 8. in 9. uro pred spomenikom v Bazovici.

KOŠARKARSKI KLUB BOR

obvešča odbornike, da bo prva seja drevi ob 20. uri na stadionu »1. maj«.

PRIMOTOR KLUB

obvešča, da bo drevi ob 20. uri v Lonjerju sestanek za pripravo nedeljske tekme na Grobniku.

šport na primorskem

Novogoriški košarkarji zadovoljni

Košarkarji Nove Gorice so povsem zadovoljni z dosedanjim razpletom v tekmovanju za pokal Alpe Jadran (skupina 2). V prvem krogu so premagali dva nasprotnika (Celovec in Virtus iz Padove), sicer visoko izgubili proti Mineral Slovanu, vendar nesrečno in tesno proti tržaškemu Jadranu. Zdaj ugotavljajo, da so za najtežjo preizkušnjo - tekmovanje v slovenski košarkarski ligi, dobro pripravljeni.

Ali bodo novi nogometaši novogoriških Vozil nadaljevali z zmagovito serijo? Po zmagah v Trbovljah in Novi Gorici (z Elkrojem 1:0) jih v nedeljo čaka težka preizkušnja v Velenju. Koprčani bodo skušali doseči prvi zadetek (tudi v Celju so igrali 0:0), Izolani pa popraviti spodrsljaj - poraz proti Slovanu 1:3. Začelo se je tudi tekmovanje v območni nogometni ligi, v kateri od primorskih ekip nastopajo: Solinar Piran, Postojna, Jadran Lama, Tabor Jadran in Primorje.

Vse bolj aktivni so tudi rokometaši, ki preizkušajo moči na raznih turnirjih. Ajdovci so dosegli nov velik uspeh, saj je njihova kadetska ekipa osvojila naslov republiškega prvaka.

V okviru praznika novogoriške občine se bo v kratkem zvrstilo več športnih prireditev. V nedeljo se bodo kolesarji rekreativci povzpeli iz Nove Gorice na Lokve. (DK)

Flushing Meadow: Cash izločen

NEW YORK — Začeli so se dvoboji prvega kola na teniškem prvenstvu ZDA, ki je zadnja letošnja preizkušnja za veliki slam. Za presenečenje je doslej poskrbel predvsem mladi Šved Peter Lundgren (št. 47 jakostne lestvice). S 6:4, 4:6, 6:4, 6:4 je izločil wimbledonskega zmagovalca, Avstralca Pata Casha, ki pa na cementnih površinah le ni tako močan. Italijana Caneja je s 5:7, 6:4, 6:2, 7:6 izločil Šved Svenson.

Nogomet: v četrti tekmi Pokala Primorje

Gajevci izločeni

S. NAZARIO - GAJA 2:1 (0:0)

STRELEC za Gajo: Aversa v 65. min.

GAJA: Spangher, Gregori (v d.p. Salvi), Marko Rismondo (v 70. min. Šuc), Vengust, Terčon, Valter Kalc, Somma, Alessandro Kalc, Aversa, Callegaris, Alfieri (Kante, Stranščak, Boris Rismondo)

OPOMIN: Marko Rismondo, Valter Kalc.

Gaja se je s tem porazom tudi poslovila od nadaljnjega tekmovanja, medtem ko se bo San Nazario v polfinalu pomeril s San Marcom. Prvi polčas je bil razmeroma izenačen, vendar je nekaj več pokazala Gaja, ki je izvedla tudi nekaj lepih akcij. Največjo priložnost je imela okoli 30. minute, ko je Terčon s prostega strela zadel vratnico. V začetku drugega polčasa pa je nekoliko popustila in v pičlih 5 minutah prejela kar dva gola. Prvi je bil pravzaprav avtogol branilca Vengusta, drugi pa je padel iz 11-metrovke. Gajevci so tedaj le reagirali in v 65. minuti se je Avarsa spretno znebil nasprotnikovega branilca in z lepim strelom zatresel mrežo. Odtlej pa je Gaja zaigrala dokaj neorganizirano, tako da ji ni uspelo remizirati.

Danes bo na turnirju počitek. (V. Koren)

Nogomet: za italijanski pokal v nedeljo ob 20.30

MILAN — Včeraj so sklenili, da se bodo nedeljske tekme za italijanski pokal pričele ob 20.30 in ne ob 17.00, kot so prvotno določili. Izjemi sta tekmi Taranto - Reggiana in Catanzaro - Lecce, ki bosta ob 17.00.

Motociklizem: v nedeljo na Grobniku

Mednarodna dirka Primotor kluba

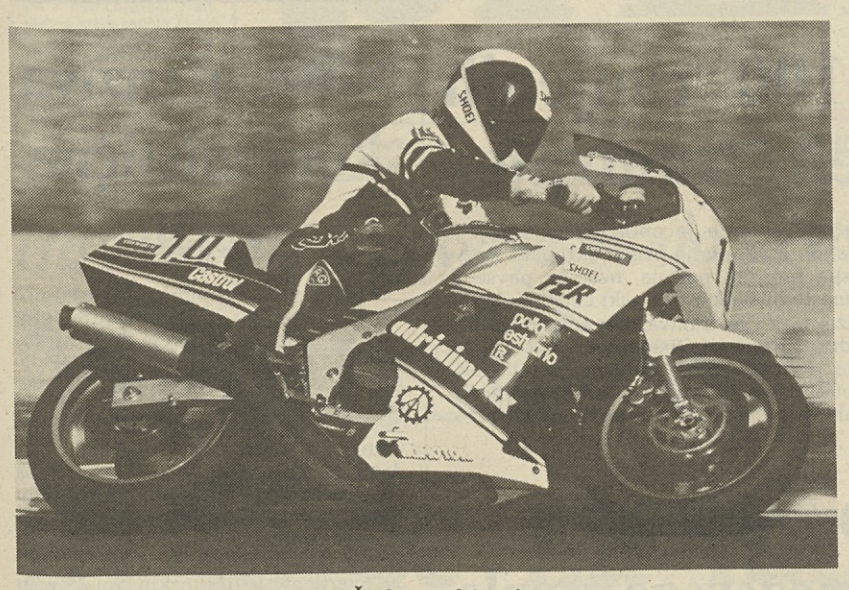

Danilo Štoka med treningom

Primotor klub prireja v nedeljo, 6. t. m., s sodelovanjem goriškega, novogoriškega in kluba iz Celovca, mednarodno motociklistično dirko za pilote področja Alpe-Jadran na Grobniku pri Reki.

Za dirko je bilo mnogo zanimanja, saj je proga zelo privlačna in zahteva veliko tehnično pripravo. Tuji piloti so zelo pohvalili to pobudo Primotorja, saj običajno tekmujejo na Grobniku le piloti svetovnegaprvenstva, ostali pa nimajo možnosti, da poskusijo tako popolno progo.V odprti razred se je prijavilo veliko število pilotov, ki tekmujejo za italijansko prvenstvo v razredih superbike trophy, sport production, F1 ingrand prix.

Med piloti Primotorja bo nastopal Danilo Štoka, ki je v letošnji sezoni dosegel odlične rezultate in njegov sotekmovalec Enzo Chiapello iz Cunea, mladi in perspektivni Edmund Hlabian in pilota iz Vidma Carlo Cavassori in Stefano Stella, poleg seveda drugih amaterjev. Za varnost je Primotor poskrbel, da bo na progi prisoten rešilec z zdravniki ter ob vseh nevarnih točkah proge primerno osebje. Radio Občine bo neposredno prenašal tekmo.

Razvrstitev po razredih: **1. razred:** serijski motorji 125 ccm; **2. razred:** enocilindrični štiritaktni motorji; **3. razred:** serijski motorji do 600 ccm; **4. razred:** serijski motorji nad 600 ccm; **5. razred:** odprti razred (tekmovalni motorji).

Od danes do nedelje

Kakovostni teniški turnir ŠZ Gaja

Tudi letos prireja teniški odsek ŠZ Gaja ob koncu tekmovalne sezone tridnevni mednarodni turnir prijateljstva. Že danes se bo na padriških igriščih zbrala elita mladinskega tenisa iz naše dežele in Slovenije. Med najboljšimi velja omeniti Mitjo Vatovca (TK Portorož), ki je med under 18 drugi v Jugoslaviji in med prvih sto na svetu. Odlični so še: Mauri Elia (TC Grado), eden redkih igralcev kategorije B iz naše dežele, Francesco Petrini (TC Triestino), brata Borut in Grega Vehovec, slednji nastopa v državni mladinski reprezentanci, D'Ambrosi (TC Opicina) in Visintin (TC Terni). Gajo bo zastopal perspektivni Dorjan Gomizelj.

S prirejanjem tovrstnih srečanj želijo organizatorji ustvariti v društvu bolj agonistični pristop do tenisa, da bi lahko tudi pri nas prišli do svoje agonistične elite. (Karlo Rudež)

Uspeh Sireninega jadralca na DP v razredu finn

L. Bogatec soliden v Anconi

Sirenin jadralec Lorenzo Bogatec se je prejšni teden v Anconi udeležil absolutnega državnega jadralnega prvenstva v razredu finn. Na skupno 35 jadralcev iz vse Italije je na absolutni lestvici dosegel odlično 11. mesto, med mladinci pa se je uvrstil na četrto mesto, saj ima Lorenzo le 21 let, medtem ko so bili nakateri drugi jadralci tudi mnogo starejši.

Absolutno prvo mesto je pripadalo Paolu Semeraru iz Barija, ki je prehitel Marca Passonija iz Forte dei Marmija in Emmanuela Vaccarija iz Rima.

Na sporedu je bilo skupno šest regat, ki so bile porazdeljene preko vsega tedna. Značilnost teh regat je vsekakor bila stalna prisotnost še kar močnega vetra, kar je seveda vplivalo na potek teh tekmovanj.

Ribolov: tekmovanje v Trstu

V Trstu bo od danes do nedelje na sporedu tekmovanje posameznikov v ribolovu z obale. Tekmovanja, ki ga prirejajo italijanska zveza za športni ribolov ter CONI in CIPS, se bo udeležilo kakih 200 ribičev iz štirih obmorskih pokrajin.

Košarka: turnir v Miljah

Kakovostna konkurenca

Košarkarski klub Pallacanestro Interclub Muggia prireja danes in jutri v Miljah mednarodni ženski košarkarski turnir, katerega se udeležujejo domači klub Pallacanestro Interclub, madžarska ekipa Sopron, tržaški prvoligaš SGT - CRUP in ljubljanska ekipa Iskra Delta Ježica z reprezentantkama Vangelovsko in Dornikovo na čelu.

Spored je sledeč: drevi ob 20. uri: ID Ježica - Sopron; ob 21.30: Pall. Interclub - SGT CRUP. Jutri bo ob 20.00 finale za tretje, ob 21.30 pa finale za 1. mesto.

iz planinskega sveta

Zbrana skupina izletnikov SPDT v Dachsteinu

Nepozabne naravne lepote Hallstatta, Dachsteina in Watzmanna navdušile tržaške planince

Muhasto in deževno vreme ni moglo skaliti veselega razpoloženja nad petdesetih planincev, udeležencev enotedenskega izleta na avstrijski Dachstein in nemški Watzmann, ki ga je zadnji teden avgusta priredilo Slovensko planinsko društvo v Trstu. Prejšnjo soboto so se planinci vračali domov z najlepšimi vtisi, vendar tudi z nepotešeno željo. Vrh 2993 metrov visokega Dachsteina se jim je izmuznil in ni hotel pokazati svojega pravega lica. Pokrivala ga je gosta megla, bičal leden dež in zavijal je močan veter, da ni bilo mogoče misliti na vzpon, pa čeprav so udeleženci prišli le nekaj korakov od zaželenega cilja. Pred kočo Simony so vedrili in se venomer ozirali v nebo, v upanju, da se bodo raztrgali oblaki in se bo prikazalo sonce. Nič. Treba se je bilo odpovedati vzponu in na povratku iz koče Simony na planino Gjaid in potem z žičnico v dolino, je prevevalo precejšnje razočaranje. A kaj, planine so pač take... Če ti jo vreme zagode, se moraš odpovedati nameravanemu podvigu.

Zato se je skupina, zanašajoč se na kolikor toliko ugodno vremensko napoved, naslednji dan podala čez mejo v Nemčijo in mimo Berchtesgadna hitela na Watzmann. Odločitev je bila pravilna. Po skoraj štiriurni hoji iz Wimbachbrückeja so vsi udeleženci prisopihali do zavetišča pod Watzmannom, kjer so prespali, naslednji dan, v sončnem vremenu, zakorakali proti vrhu in mimo Hochecka dosegli 2713 metrov visoko Mittelspitze, najvišjo točko tega mogočnega bavarskega očaka.

Postanek na ozkem vrhu je bil pravi užitek. Pogled se je odpiral na mogočno Watzmannovo južno steno in na jezero Königssee, v nasprotno smer pa na bavarsko ravnino, proti vzhodu pa na daljni Dachstein. Zadovoljni in potešeni so se tržaški planinci vračali v Hallstatt, izhodiščno točko tedenskih ogledov in vzponov.

Vreme se je že ob povratku z Watzmanna poslabšalo in je ponovno začelo liti, zato je odpadla tudi varianta, da bi vendarle manjša skupina poskusila vzpon na Dachstein in tako izpolnila celotni program izleta.

Po predvidevanjih pa je bil v celoti izpolnjen turistični del enotedenskega bivanja v Avstriji. Že prvi dan po prihodu v Hallstatt so si udeleženci ogledali znamenito dachsteinsko mumutsko jamo in bližnjo ledeno jamo, v kateri so lahko občudovali značilne ledene in kamnite tvorbe, ki so se ustvarile v podzemlju v več milijonih let. Daljši sprehod ob prelepih Gosauskih jezerih je bilo tudi lepo doživetje, le žal, da ni bilo razgleda na ostre zvonike gosauskega grebena. Ob povratku s tega sprehoda pa so planinci na družabnem večeru, v petsto let stari gostilni v Hallstattu, dali duška svojemu veselju ob kozarcu dobrega avstrijskega piva. In tedaj je morda marsikdo na tihem sklenil, da se bo vrnil v te prelepe kraje ob starodavnem Hallstattu, da se spet naužije naravnih lepot.

Pred povratkom domov so tržaški planinci obiskali še Salzburg, kjer so lahko občudovali znamenitosti in lepote nekdanjega škofovskega glavnega mesta. Za zaključek pa je udeležence enotedenskega izleta spravil v dobro voljo obisk v gradu Hellbrunn iz konca 16. stoletja, z ogledom vodnih iger, zamisel hudomušnega graditelja gradu, škofa Marca Sittica, od koder ni nihče odšel suh. Pa saj so bili že itak vsi udeleženci izleta v Hallstatt in Berchtesgaden navajeni vsakodnevne moče, zato jih nekaj curkov vode več ni prav nič motilo.

Upati je le, da slabo vreme in dež, ki sta že na lanskem izletu v Corvaro precej omejila planinske dosežke in letos preprečila vzpon na Dachstein, ne bosta postala tradicionalna spremljevalca daljših izletov, ki jih prireja SPDT. (L. A.)

danes igra za vas - danes igra za vas

Štefan Persi

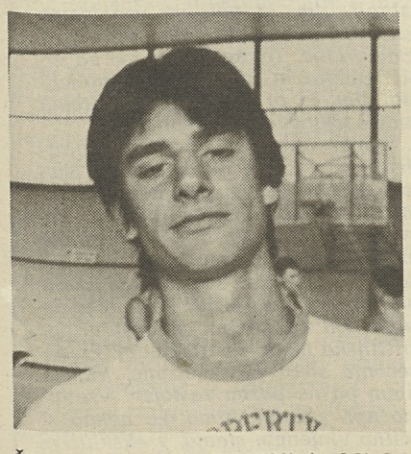

Štefan Persi (letnik 1968) je kljub mladim letom že dalj časa aktiven v zamejski športni stvarnosti. S košarko se namreč ukvarja od leta 1977, ko je začel z minibasketom pri openskem Poletu. Pri tem društvu je nastopal v vseh kategorijah (do promocijske lige) do letošnje sezone, ko je prestopil v vrste drugoligaša Jadrana. Persi se je v vlogi playa na prvih predprvenstvenih tekmah v Jadranovem dresu prav gotovo izkazal. Prejšnji teden je Bojan Makuc pravilno napovedal deset izidov

totocalcio

Arezzo - Atalanta	2
Barletta - Milan	2
Catanzaro - Lecce	1 X
Centese - Samb.	X 2
Cremonese - Piacenza	X
Empoli - Avellino	1 2
Inter - Ascoli	1 X
Monza - Como	2
Napoli - Fiorentina	1 X 2
Padova - Udinese	2
Pisa - Juventus	2
Spal - Cesena	2
Torino - Sampdoria	1 X 2

konjske dirke - konjske dirke

Prva dirka v Rimu bo galop na dobri tehnični ravni. Sander (sk. X) je glede na zadnje rezultate favorit. Od skupine 1 naj omenimo konja Ginevra Benci, paziti pa je treba tudi na Evito Santos (sk. 2).

Tudi v Firencah bo galop, Aleli (sk. 2) pa je nesporni favorit. Z ugodno obremenitvijo starta tudi Damascus Road (sk. X). Preseneti lahko Cincinnati (sk. X).

V Tarantu je težko napovedati zmagovalca. Naš favorit je Elvirosa (sk. 2), ki stalno napreduje. Dobre možnosti ima tudi Raguseo (sk. X), zaradi ugodnega startnega položaja omenimo še konja Asso Bi (sk. X).

Četrta dirka (vedno v Tarantu) bi morala biti plen konja Diaz FC (sk. 1). Paziti je treba tudi na Bagarra (sk. 2), presenečenje pa bi pomenila uveljavitev konja Elegan Effe (sk. X).

V peti dirki (spet Taranto) je več kandidatov za zmago. Največ pričakovanja vlada za nastop konja Effetto (sk. 2), ki pa bo startal z zaostankom. Od skupine 1 naj omenimo hitrega Etera. Preseneti lahko Demelson (sk. X).

V Trevisu je favorit na startu hitri Emotera (sk. X). Najboljši konj skupine 2 izgleda Egizio, od skupine 2 naj omenimo nedavnega zmagovalca Ascianghija.

DIRKA TRIS

V Turinu bo startalo 20 konj. Naši favorit so: Queen Chaumiere (št. 16), Binnel (št. 7), Bisliante (št. 8). Za sistemiste: Baldiscio (št. 14), Bobbie Turf (št. 19), Dembro Mo (12.).

totip

1. —	prvi	X
	drugi	1 2
2. —	prvi	2 X
	drugi	X 1
3. —	prvi	2
	drugi	X 1
4. —	prvi	1
	drugi	2 X
5. —	prvi	2
	drugi	1 X
6. —	prvi	X
	drugi	1 2

Balinanje: mednarodni turnir

4. trofeja Sokola

Balinarska sekcija ŠD Sokol prireja v nedeljo, 6. t. m., tradicionalni mednarodni balinarski turnir za 4. trofejo Sokola. Turnir je namenjen četverkam, skupno pa se ga bo udeležilo 12 ekip iz zamejstva in Slovenije. Prisotni bosta dve ekipi domačega društva Sokol, ekipa balinarskega kluba Aurisina - Nabrežina, Sistiana, lanskoletni zmagovalec Portuale, Kras in Kraški dom - Repen, iz Slovenije pa Meblo iz Nove Gorice, Aluminij iz Komna, Modri val iz Kopra ter Topolc in Snežnik (obe iz Ilirske Bistrice). Zmagovita ekipa prejme prehodni pokal Sokola, ki ga je iz kraškega kamna izklesal domači umetnik Bruno Metlikovec iz Mavhinj, naslednje tri ekipe pa pokale občine Devin-Nabrežina, ZSŠDI, Hranilnice in posojilnice iz Nabrežine ter TKB. Turnir bo na baliniščih v Nabrežini, začel se bo ob 9. uri, ko bo pričetek kvalifikacijskih bojev. Finalne tekme bodo v popoldanskih urah.

Veliko navdušenje nad košarkarskim kampom pri Pulju

2.

V prvem delu poročila o košarkarskem kampu v Pulju, ki ga je organizirala košarkarska komisija ZSŠDI in ki so se ga udeležili mladi igralci Bora, Doma, Poleta in Sokola, smo med drugim objavili mnenji prof. Braneta Dežmana in Walterja Vatovca, tokrat pa nadaljujemo z mnenji nekaterih drugih in z rezultati turnirja in tekme, ki so jo odigrali.

Aleksij Gruden (igralec Kontovela, prvič v vlogi trenerja): »Zame je bil tabor lepa izkušnja, ker sem prvič treniral fante. Spoznal sem košarko z veliko več vidikov in tudi to, kako je treba vzpostaviti delo z mladimi.«

»Menim, da bi lahko večkrat organizirali kampe, kjer sodelujejo strokovnjaki, ki lahko izboljšajo našo zamejsko košarko. Menim, da mi je kljub začetnim negotovostim in bojazni šlo dobro in da sem pridobil veliko novih izkušenj.«

Igor Vodopivec (Bor): »Glede bivanja naj povem, da sem se ob prihodu v JDRC ustrašil, ko sem zagledal bungalove. On pogledu na plažo pa sem takoj spremenil mnenje. Hrana mi ni bila všeč, saj ni bila po mojem okusu. Zadovoljen sem nad prijetnimi večeri v kampu. Na treningih sem bil zelo navdušen, ko smo igrali 1:1, 2:2, 3:3, 4:4. Naučil sem se voditi žogo in natančneje metati na koš. Še posebej je na nas dobro vplival trener Brane, ki nas je naučil mnogo novega, poleg tega pa tudi športnega obnašanja. Upam, da mi bo vse to, kar sem pridobil, koristilo že v novi igralni sezoni in da bom dosegal več košev.«

Omar Marucelli (Polet): »Teden sem lepo preživel. Še posebej sem navdušen ned tem, da smo se ob košarki ukvarjali še z drugimi dejavnostmi. Mislim, da sem se dosti naučil, čeprav so bili trenerji včasih prestrogi. Presenetil me je trener z ljubljanske fakultete, ki je zelo zanimivo razlagal in nas pritegnil k delu.«

Diego Silič (Dom): »Mislim, da niso bili treningi prenaporni. Sem zadovoljen, saj sem se dosti naučil. Ob posebni pohvali trenerju Dežmanu bi povedal, da so tudi ostali trenerji bili prijazni, bodrili so nas in nam spodbujali borbenost ter so bili vedno z nami, tudi ko smo imeli kako težavico. Bivanje v JDRC je bilo prijetno, le hrane bi bilo lahko več. Navezal sem nova prijateljstva; všeč mi je bilo, ker smo dan zapolnili z različnimi dejavnostmi.«

Matej Gruden (Sokol): »V kampu sem preživel lepe trenutke. Tudi vreme nam je bilo zelo naklonjeno. Najbolj všeč mi je bilo, da sem se po treningu lahko kopal v morju. Večerna zabava v JDRC pa je pripomogla, da smo dan lepo zaključili. Naučil sem se dosti novega o košarki in navezal nova prijateljstva. Treningi so na začetku bili dolgočasni, ker smo ponavljali košarkarske elemente, ki sem jih že poznal. Kasneje pa so postajali vse bolj zanimivi; seveda pa bi raje igral na turnirjih kot pa treniral.«

Rezultati košarkarskega turnirja

STAREJŠI: zmaga ekipa B (Ambrosi, Tomšič, Filipčič, Cuder, Baitz, Hmeljak); najboljši strelec Matej Gruden, najboljši igralec Tomaž Cuder, najbolj borbeni Samo Pertot.

MLAJŠI: zmaga ekipa E (Vremec, P. Legiša, Gabrovec, Pertot, Pavšič, T. Legiša); najboljši strelec A. Pertot, najboljši igralec Erik Zavadlav, najbolj borbeni Andrej Cuder.

Rezultati nogometnega turnirja

1. Polet, 2. Sokol, 3. Dom, 4. Bor.

Rezultat nogometne tekme

Trenerji - Selekcija igralcev 6:2.

Treningi so potekali v 4 skupinah.

SKUPINA A: Ambrosi, Spacal, Possega, Tomšič, Salvi, Gruden, M. Pertot, Ravbar, Marucelli, Silič; trener Vascotto.

SKUPINA B: A. Pertot, Hmeljak, Cosmina, S. Pertot, P. Legiša, Gabrovec, Vremec, Vidali, Guštin, T. Cuder; trener Gruden.

SKUPINA C: Filipčič, Vodopivec, Martinolich, Baitz, Brus, Bajc, Šfiligoj, Peternek, Zavadlav, A. Cuder; trener Škerlavaj.

SKUPINA D: Korošic, Pavšič, Skok, T. Legiša, Vavpetič, Devetak, Gerli, M. Dežman, V. Dežman; trener Dornik.

MAURO DORNIK

(Konec)

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 200.- din, naročnina za zasebnike mesečno 2.000.- din, trimesečno 5.000.- din, letno 20.000.- din, upokojenci mesečno 1.500.- din, trimesečno 3.750.- din, letno 15.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000.- din, letno 30.000.- din, nedeljski letno 4.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

4. septembra 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Začasna svoboda tudi za Evo Klotz

BOCEN — Bocenski sodnik Edoardo Mori je včeraj zaslišal znano južnotirolsko predstavnico Evo Klotz, ki je skupno z drugimi šestnajstimi južnotirolskimi Nemci na osnovi fašistične zakonodaje obtožena »protidržavne dejavnosti v tujini«, češ da je na neki manifestaciji ob priložnosti dunajske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi delila letake z zahtevo po samoodločbi južnotirolskega ljudstva. Po zaslišanju, do katerega je prišlo z nekajtedensko zamudo, ker je bila Klotzova na dopustu na Korziki, je sodnik tudi zanjo, kot že pred časom za ostale obtožence, odredil izpustitev na začasno svobodo.

Eva Klotz je po zaslišanju v pogovoru s časnikarji dejala, da jo celotna zadeva sicer zabava, vendar je zaskrbljena za demokracijo. Poudarila je, da ni naredila nič protizakonitega in potrdila, da se bo še borila za pravico do samoodločbe.

Na zaslišanju, kateremu je prisostvoval njen zagovornik odv. Canestrini, je Eva Klotz najprej opozorila sodnika na 28. člen posebnega statuta Južne Tirolske, ki določa, da ni mogoče sodno ukrepati proti deželnim svetovalcem zaradi mnenj in stališč izrečenih pri opravljanju njihove funkcije. Ta južnotirolska predstavnica se namreč ni udeležila manifestacije Heimatbunda — Domovinske zveze na Dunaju, ampak je samo podpisala Memorandum, to je dokument, ki so ga udeleženci manifestacije delili.

Odvetnik Canestrini pa je že napovedal priziv na komisijo OZN za človekove pravice, ker je sodstvo za ta postopek zahtevalo izrecno dovoljenje ministra, kar je vmešavanje politične oblasti v sodni postopek.

6 mrtvih in 100 ranjenih v trčenju dveh tramvajev

VARŠAVA — Šest mrtvih in okrog sto ranjenih je obračun včerajšnjega silovitega trčenja med dvema tramvajema, do katerega je prišlo okrog 13. ure v Varšavi. Novico je včeraj objavila poljska radijska postaja, nesreča pa se je zgodila v predmestju tega poljskega velemesta in sicer v delavski četrti Vola.

Do močnega trčenja je prišlo na križišču, ko je tramvaj nenadoma zavil v smer od koder je ravno takrat privozil drugi tramvaj. Oba tramvaja sta takrat vozila sorazmeroma hitro, oba šoferja sta zaman zavirala, trčenje je bilo tako neizbežno. Preiskovalci niso sicer še ugotovili kaj je privedlo šoferja tramvaja, da je naenkrat spremenil smer in zapeljal na tračnice, od koder je ravno takrat privozil drugi tramvaj.

Tri leta mirno živela poleg mumificiranega moževega trupla

LONDON — *Priletna londončanka je cela tri leta živela poleg mumificiranega trupla svojega moža. Delavci londonskega podjetja za vodo so to ugotovili med pregledovanjem vodovodne inštalacije pri 70-letni Betty Jeffrey. Ženska je delavce sicer sprva odgnala, po dolgem prepričevanju pa jih je le spustila v stanovanje. Na naslonjaču v dnevni sobi je eden izmed delavcev opazil balzamirano truplo Alberta, Bettyjevega moža, ki je bil do vratu pokrit z odejo.*

Ženska je ves ta čas živela povsem normalno življenje, nikogar ni sicer spuščala v stanovanje, le od časa do časa se je odpravila na obisk k sosedom. Albert in Betty sta se poročila leta 1973, za oboje je bil to drugi zakon, ženska pa bo odslej živela v domu za ostarele.

Nova ofenziva komunistične gverile

MANILA — Filipinska predsednica Corazon Aquino je res v hudih težavah, po zadnjem krvavem poskusu državnega udara se je namreč v zdaj ponovno pojavila tudi komunistična gverila. Glasnik filipinske vojske Roberto Jaymalin je včeraj dejal, da je v zadnji ofenzivi komunističnih gverilcev, nedaleč od Manile padlo 21 vojakov 5 pa jih je bilo hudo ranjenih. Na tiskovni konferenci je Jaymalin tudi dejal, da je v zadnjih dneh v raznih spopadih umrlo okrog 50 oseb, med temi je bilo 39 gverilcev, 9 filipinskih vojakov in dva civilista.

Zadnji napad komunističnih gverilcev je bil najhujši letos. Okrog 200 komunističnih borcev je včeraj v pokrajini Quezon, približno 80 kilometrov od Manile, iz zasede napadlo izvidniško patruljo, v kateri je bilo 28 vladnih vojakov.

Zadnjo ofenzivo so komunisti napovedali že po koncu zadnjega puča, ki ga je vodil polkovnik Gregorio Honasan, ko so razposlali letak, v katerem so zapisali, da bodo odločneje udarili in bodo s tem izkoristili hude spore v vrstah filipinske vojske.

V televizijskem intervjuju je predsednica Corazon Aquino označila zadnji poskus državnega udara, kot enega izmed najbolj žalostnih dokodkov v zgodovini Filipinov. Aquinova je včeraj tudi nudila uradne podatke o zadnjem poskusu puča, ki so nekoliko zmanjšali razsežnosti krvavega upora; umrlo je 53 oseb, ranjenih pa je bilo 160.

Poveljnik manilske policije Alexander Aguirre je včeraj dejal, da je uporni Honasan združil okrog sebe približno 2 tisoč prevratnikov in da načrtuje ponoven napad na generalni štab filipinske vojske. V Manili je celo krožila novica, da je bil Honasan v samem glavnem mestu, to novico pa niso potrdili.

V kratkem proces zaradi tragedije v Heyselu

BRUSELJ — Proces proti 26 britanskim tepistom, ki jih dolžijo odgovornosti za tragedijo na bruseljskem nogometnem igrišču Heysel, bi se lahko začel še pred koncem leta, ali najkasneje v začetku prihodnjega.

Tistega tragičnega 29. maja 1985 je med tekmo za pokal prvakov med Juventusom in Liverpoolom 39 oseb izgubilo življenje, ko so britanski navijači podrli pregrade in napadli italijanski odsek. Med mrtvimi je bilo 32 Italijanov, 2 Francoza, 4 Belgijci in neki britanski državljan s stalnim bivališčem v Bruslju.

Ob včerajšnji napovedi skorajšnjega začetka sodne obravnave se je belgijski pravosodni minister Jean Gol zahvalil britanskemu kolegu Douglasu Hurdu, ki je predvčerajšnjim pristal na izročitev 26 britanskih obtožencev belgijskim oblastem. Minister Gol je napovedal, da bodo obtožence branili priznani belgijski odvetniki in da bodo pospešili postopek za ratifikacijo konvencije evropskega sveta, ki bi omogočila morebitnim obsojencem, da odsedijo kazen v britanskih zaporih. Med obtoženci so tudi neki funkcionar belgijske nogometne federacije in dva častnika bruseljske žandarmerije.

Trenutno ni še znano kdaj bodo britanski osumljenci prispeli v lövensko kaznilnico pri Bruslju. Po vsem sodeč se bo to zgodilo že v prihodnjih dneh. Medtem pa je v Veliki Britaniji že izbruhnila polemika zaradi ministrovega privoljenja v ekstradicijo. Dva opozicijska poslanca sta zahtevala, da bi morali soditi tudi italijanskim navijačem. Trdita namreč, da so Italijani razvili fašistične prapore in transparente, ki so zasmehovali in sramotili liverpoolske navijače. Po njunih trditvah, naj bi tudi to povzročilo izgrede.

»Smrt«: melanholija otožne posmrtne balade

Poslednji dragulj Hustonove filmske ogrlice - Francija predstavila novo verzijo slavnega »flica«

LA BIENNALE DI VENEZIA
MOSTRA
XLIV
INTERNAZIONALE
XLIV
DEL CINEMA

BENETKE (LIDO) — *Pisati o Smrti* **(The Dead)** *ni lahko. Tudi ko bi bil John Marcellus Huston še med nami, ne bi bilo enostavno; ko pa ga ni več, ko se zavedaš, da gledaš film, ki ga je posnel s cevčicami za kisik v nosnicah (glej enourni dokumentarec o snemanju filma, delo »amaterke« Sievernichove), ko veš, da je umrl tik pred beneško projekcijo, potem je pisanje o Smrti najbrž nemogoče.*

Pa vendar se moraš otresti melanholičnega počutja (pokojni Huston bi ga prvi odklanjal) in posredovati zapis o filmski umetnini, ki si jo pravkar videl.

Smrt je mojstrska ekranizacija enega izmed najlepših literarnih utrinkov pisatelja Jamesa Joycea. Novela Smrt je namreč sestavni del zbirke Dublinčani, ki predstavlja Joycevo pisateljsko liriko v strnjeni obliki. Dublinčani pa so v Joycevem opusu tako kot Smrt v Hustonovem, oba avtorja sta namreč napisala, prvi s peresom, drugi s snemalno kamero, nekaj epskih trenutkov svetovne kulture, naj si bo to Ulysses ali Fat City, ali za oba Smrt.

Pustimo zdaj pisatelja in se posvetimo Johnu Hustonu, v čigar režiserskem življenju je bilo najbrž zapisano, da bosta njegov bogati opus začeli in sklenili remek deli. Malteški sokol je bil prvi, Smrt, žal, zadnji. V Malteškem sokolu je Humphrey Bogart predstavljal življenjsko silo človeka, ki mu je riziko vsakdanji kruh, v Smrti pa se je Huston posvetil lirični interpretaciji tretjega obdobja človeškega življenja. Dogajanje se odvija v enem samem dnevu, 6. januarja 1904, ko priletni teti Kate in Giulia (Helen Carroll in Cathleen Delany) povabita sorodnike in prijatelje na pobožično večerjo. Praznično vzdušje in toplina izžarevata tako iz mladih obrazov plesočih deklet kot iz nagubanih lic oseb, ki srečno doživljajo starost in se pripravljajo na smrt. Film opisuje samo to, kako se je v Dublinu skupina ljudi imela nekdaj (za en sam večer ali za vse življenje) rada. Ko je večerje konec, ko se vsi razidejo, izgine tudi magični trenutek, na ekranu pa ne pada več sintetična pena, kot na začetku filma, pač pa pravi, ledeni, kosmiči.

* * *

Veliki emociji, ki jo je povzročilo predvajanje Hustonovega filma, je moral včeraj kljubovati Francoz Edouard Niermans, avtor impresivne kriminalke **Poussière d'ange** *(Angelov prah). Selektorji Tedna kritike so se na Lidu ponovno izkazali, saj so izbrali film, ki potrjuje večplastno vitalnost prerojene francoske kinematografije. Tokrat je namreč na vrsti temeljit in trdno zgrajen policijski film, ki bi po kvaliteti izstopal tudi v tekmovalnem sporedu.*

Simon (svetlooki Bernard Girardeau) je osrednji lik dogajanja. Njemu, zanemarjenemu, nepredvidljivemu in inteligentnemu »flicu« je posvečena poldruga ura nepretrgane akcije. Režiser Niermans pa se ne izkaže le v okrutnih scenah a la Živeti in umreti v L.A., ki jih v filmu pravzaprav ni veliko, pač pa sestavi domišljijsko bogat niz dogajanj. Presenečenju sledi presenečenje, filmski ritem pa ne pozna zastojev. Vzemimo npr. začetek filma, ko nekdo, v očitno vinjenem stanju, v ekskluzivni restavraciji, pretepe neko lepotico, se dokončno preda likerjem v temačno umazanem baru, nakar zaspi na kupu kartonov in smeti. Drugo jutro se zbudi zaprt v oddelku za pijance mestne policije. »Kolege« prosi za polovico cigarete, nato pa iz svežnja ključev potegne ven tistega..., ki odpira vrata kletke za pijandure. Pa kaj, ko je razvalina, policijski inšpektor!

John Huston (levo), Angelica Huston in Donald McCann med snemanjem zadnjega filma velikega ameriškega režiserja

EVA FORNAZARIČ